PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego
Nr 11 (128) ♦ listopad 2006 ♦ Rok XII

Prof. Szewach Weiss doktorem h.c. UWr

Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz odebrał 15 listopada w Auli Leopoldyńskiej nagrodę Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola 2006 za integrację środowiska akademickiego. Laudację laureatowi wygłosił prof. Tadeusz Luty. Rafał Dutkiewicz odebrał dyplom i obraz pędzla Andrzeja Dobrzanieckiego. Big Band jazzowy prof. Aleksandra Mazura z Akademii Muzycznej stworzył niezwykły muzyczny klimat w Auli Leopoldyńskiej.

Nagroda Kolegium Rektorów dla dr. R. Dutkiewicza ➲ 4

Podczas obchodów Święta Nauki Wrocławskiej koncert pod patronatem Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego i Rektora Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu poprowadził 15 listopada maestro Jerzy Maksymiuk, światowej sławy dyrygent. Słynne „Dzwony" Sergiusza Rachmaninowa wykonała Orkiestra Symfoniczna wrocławskiej Akademii Muzycznej z towarzyszeniem Kameralnego Chóru „Consonanza" Politechniki Wrocławskiej, Akademickiego Chóru „Feichtinum" Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu oraz Chóru Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium". Solistami byli: Ewa Czermak – sopran, Krzysztof Szmyt – tenor i Bogdan Makal – bas.

„Dzwony" Rachmaninowa w kościele uniwersyteckim ➲ 6

Prof. Szewach Weiss, izraelski polityk, profesor nauk politycznych, ambasador Izraela w Polsce w latach 2000-2003 odebrał 22 listopada w Auli Leopoldyńskiej dyplom doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Nagrodą Księżnej Jadwigi Śląskiej zostali w tym roku uhonorowani tłumacz literatury polskiej prof. Karl Dedecius i ks. prof. Alfons Nossol, biskup opolski. Pracownicy UWr otrzymali odznaczenia państwowe, resortowe i medale pamiątkowe oraz nagrody JM Rektora. Uroczystość oprawił swoim występem kwartet smyczkowy Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

Doktorat h.c. dla prof. Szewacha Weissa ➲ 7

Geologia na Uniwersytecie Wrocławskim ma już 60 lat. Jubileusz ten świętowali uroczyście uniwersyteccy geologowie 18 listopada br. Obchody jubileuszu zaszczycili swoją obecnością JM Rektor prof. Leszek Pacholski i Główny Geolog Kraju prof. Mariusz Orion Jędrysek. Dziekan prof. Stanisław Staśko przypomniał historię badań geologicznych na Uniwersytecie Wrocławskim, a prof. Jacek Puziewicz, dyrektor ING opowiedział o początkach geologii na UWr na podstawie dostępnych kronik. Po spotkaniu na skwerze przy siedzibie geologii przy ul. Cybulskiego 30 odsłonięto obelisk poświęcony tej rocznicy.

Jubileusz geologów ➲ 19

W numerze

ŚWIĘTO WROCŁAWSKIEJ NAUKI 3

ŚWIĘTO UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO 7

LAURY, JUBILEUSZE, KADRY 15

- Prof. Koch członkiem rzeczywistym Południowoafrykańskiej ANiS
- Najwyższe odznaczenie belgijskie dla prof. Kiedronia
- Medal dla prof. Lukierskiego
- Gloria Artis dla prof. Janusza Deglera
- Sukces informatyków UWr w CEPC ACM w Budapeszcie
- Laureaci Nagrody FNP 2006
- Wybitni uczeni nagrodzeni przez ministra
- Laureat konkursu Powroty/Homing z UWr
- Subsydia profesorskie FNP
- Jubileusz geologów
- Władze dziekańskie nowych wydziałów na UWr (2006-2008)
- Biuro Promocji i Informacji UWr ma nowego szefa
- Kierowca 10 rektorów

AKTUALNOŚCI 15

- Promocja chorwackich uczelni
- Spotkanie z 75-latkami
- O stosunkach polsko-rosyjskich
- Laboratorium Procesów Biotechnologicznych
- Fatal Transactions
- SGI dzieciom
- Dzień Życzliwości we Wrocławiu

PROMOCJA NAUK ŚCISLYCH 25

- American Association for the Advancement of Science zaprasza UWr

WSPÓŁPRACA ZE WSCHODEM 26

- W Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym w Tomsku

OBRADY GREMIÓW 28

- KRUP w UWr
- Z obrad KRUWiO

KONFERENCJE NAUKOWE, PROMOCJE, DARY, WYSTAWY 30

- Wizja dobrego państwa
- Międzynarodowe warsztaty modelowania
- Wykład prof. Dietera Birnbachera
- Książki w roli głównej
- Hanna Arendt we Francji – wykład dr. Gilberta Merlio
- Polacy i Niemcy w czasie stanu wojennego
- Goście z Boliwariańskiej Republiki Wenezueli na UWr
- „Dolny Śląsk". Monografia historyczna
- Nowe nabytki Muzeum Mineralogicznego
- Wystawa „Śląsk – perła w Koronie Czeskiej" w Pradze

STUDENCI 37

- Młodzi, piękni i... utalentowani!
- Międzynarodowe Seminarium Polsko-Estońskie w studenckim Kole Naukowym Lingwistów „Partykuła"

TYTUŁY I STOPNIE NAUKOWE 38

Z OBRAD SENATU UWr 39

POD STOPAMI – ŻYCIE W GLEBIE 40

NOWI PROFESOROWIE W UWr 41

e-BIULETYN DFN 41

Z BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ 42

NOWOŚCI WYDAWNICTWA UWr 44

SPORT AKADEMICKI 44

ZAPROSZENIA 47

ODESZLI NA ZAWSZE 48

Okładka: Szermierz świętuje w listopadzie 102 urodziny (fot. Sławomir Budrewicz)

PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego

ISSN 1425-798X

Wydawca: Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wroclaw

Redaktor: KAZIMIERA DĄBROWSKA, e-mail: kada@adm.uni.wroc.pl

Adres Redakcji: ul. Uniwersytecka 19/20, 50-145 Wrocław, tel. 375-25-54, 375-20-77

tel. kom. 0-601 739 097, tel./fax 372-40-30

PU w internecie: http://www.pu.uni.wroc.pl

Przygotowanie do druku i druk: Drukarnia ARGI, Wroclaw

ŚWIĘTO WROCŁAWSKIEJ NAUKI

Pamięć o profesorach lwowskich i krakowskich, nagroda za integrację środowiska akademickiego i koncert w kościele uniwersyteckim to środowiskowe obchody 61. rocznicy pierwszego wykładu w powojennym Wrocławiu.

15 listopada br. był dla środowiska akademickiego Wrocławia i Opola m.in. dorocznym Dniem Pamięci o pomordowanych przez hitlerowców profesorach lwowskich i profesorach krakowskich aresztowanych podczas *Sonderaktion Krakau*.
Złożenie kwiatów przez rektorów i prorektorów wrocławskich uczelni, władze miejskie, wojewódzkie i samorządowe pod pomnikiem Martyrologii Profesorów Lwowskich i tablicą upamiętniającą Profesorów krakowskich więzionych we Wrocławiu w 1939 r. poprzedziła msza święta w intencji pracowników i studentów środowiska akademickiego Wrocławia i Opola celebrowana przez ks. bp. Edwarda Janiaka w kościele pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego.
Święto obchodziły tego dnia Politechnika Wrocławska i Akademia Rolnicza. Uniwersytet Wrocławski swoje obchody zaplanował na 22 listopada, wtedy doktorat honoris causa odebrał Szewach Weiss, izraelski polityk i dyplomata, profesor nauk politycznych, zaangażowany w pojednanie między Żydami i Polakami.
Po południu nagrodą Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola za integrację środowiska akademickiego został uhonorowany prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz. Big Band jazzowy prof. Aleksandra Mazura z Akademii Muzycznej stworzył niezwykły muzyczny klimat w Auli Leopoldyńskiej.
Wieczorem w kościele uniwersyteckim pod batutą Jerzego Maksymiuka zabrzmiały „Dzwony" Sergiusza Rachmaninowa w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Akademii Muzycznej, chórów akademickich i solistów. Koncertowi patronowali rektorzy Uniwersytetu Wrocławskiego i Akademii Muzycznej.

POD POMNIKIEM MARTYROLOGII PROFESORÓW LWOWSKICH

Po dźwiękach marsza Orkiestry Reprezentacyjnej Śląskiego Okręgu Wojskowego, w otoczeniu pocztów sztandarowych wrocławskich uczelni, kompanii honorowej Wojska Polskiego i zgromadzonych przedstawicieli władz Wrocławia i środowiska akademickiego przemówił przewodniczący Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola prof. Tadeusz Luty:

„Stoimy przed pomnikiem ku czci polskich profesorów lwowskich uczelni, ofiar bezprzykładnego barbarzyństwa hitlerowców. Był to akt haniebnego wyniszczania polskiej elity intelektualnej, zapoczątkowany w listopadzie 1939 r. w Krakowie akcją eksterminacji Profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, znaną jako *Sonderaktion Krakau*. Dziś, równolegle z tą uroczystością, składamy hołd w miejscu więzienia krakowskich profesorów, przy ulicy Sądowej.
Miasto Lwów »Semper Fidelis«, było przed II wojną światową przodującym ośrodkiem naukowym, kulturalnym i gospodarczym II Rzeczpospolitej, promieniującym na cały ówczesny nasz Kraj. Poczynając od 22 września 1939 r., kiedy rozpoczęła się sowiecka, a od dnia 30 czerwca 1941 r. – hitlerowska okupacja Lwowa, miasto doznało licznych morderczych ciosów. Aresztowanie i rozstrzelanie w tragiczną noc z 3 na 4 lipca 1941 r., a także w następnych dniach tzw. czarnego miesiąca, objęło grupę 25 profesorów uczelni lwowskich i 20 członków ich rodzin oraz gości zastanych w mieszkaniach aresztowanych profesorów. Zbrodnia masowego mordu profesorów lwowskich miała miejsce na Wzgórzach Wóleckich, w śródmieściu Lwowa, gdzie stoi skromny, symboliczny pomnik w kształcie krzyża z tablicą nazwisk pomordowanych. Stając tam, na Wzgórzach Wóleckich, pod skromnym pomnikiem, uświadamiamy sobie dobitnie, jak wielki spoczywa na nas obowiązek, jak ważna jest nasza pamięć i hołd, który corocznie oddajemy tutaj we Wrocławiu, przed pomnikiem martyrologii profesorów lwowskich. Pamięć o nich wszystkich jest stale żywa, zwłaszcza w naszym akademickim środowisku, środowisku wdzięcznym i pamiętającym o swych korzeniach. Pamięć tego bestialskiego mordu jest też zaznaczona Tablicą w Gmachu Głównym Uniwersytetu, wymieniającą nazwiska pomordowanych profesorów Uniwersytetu Jana Kazimierza, Politechniki Lwowskiej, Akademii Medycyny Weterynaryjnej i Akademii Handlu Zagranicznego. Przed dwoma laty, dzięki staraniom i inicjatywie środowiska Akademii Medycznej, w dostojnym miejscu Nowej Akademii Medycznej wmurowano urny z ziemią Wzgórz Wóleckich, miejsca mordu lwowskich profesorów.
Wrocław współczesny, za Kardynałem Henrykiem Gulbinowiczem dodajmy „miasto wdzięczności", jak żadne inne polskie miasto, ma szczególne powody, aby pamiętać i odwoływać się do korzeni lwowskich, chlubić się spuścizną duchową i intelektualną Lwowa. Tutaj, we Wrocławiu, środowisko akademickiego Lwowa, w poszukiwaniu domu i przyszłości, zaczynało nowe życie, kontynuowało swą naukową działalność. Nasi Mistrzowie przywieźli ducha Lwowa, polskie korzenie i akademicką tradycję. Dziś, w Święto Nauki Wrocławskiej, przywołujemy rozległą tradycję akademicką Lwowa i wieloraki dorobek naukowy i kulturowy lwowskich uczonych; patriotyzm i wierność Polsce mieszkańców Lwowa;

Pomnik Martyrologii Profesorów Lwowskich na pl. Grunwaldzkim

Wieniec składa Rektor prof. Leszek Pacholski z p. Prorektor prof. Urszulą Kaliną-Prasznic i prof. Franciszkiem Połomskim

wreszcie ogrom zniszczeń i cierpień zadanych temu miastu przez dwa systemy totalitarne.
Dziś pragnę w tym miejscu przywołać inicjatywę ustanowienia funduszu stypendialnego imienia »pomordowanych profesorów lwowskich« dla studentów medycyny, bowiem większość zamordowanych była lekarzami.
Pochylając nasze głowy i oddając hołd pomordowanym profesorom, zaznaczamy potrzebę stałego pielęgnowania wartości nauki i kultury, którym nasz naród winien pierwszeństwo. Pamiętajmy, umarli wyznaczają wartości żywym!!! Niech nasze środowisko czci »OJCÓW ZAŁOŻYCIELI« poprzez najwyższe standardy i dążenie do doskonałości w nauce i powołaniu akademickim, misji których nie mogli dokończyć pomordowani profesorowi, którym winniśmy wdzięczność za nasze korzenie.
Środowisko akademickie Wrocławia składa hołd i pozostawia w najgłębszej pamięci martyrologię profesorów lwowskich. Cześć Ich pamięci!!!"

Pamięć o krakowskich profesorach

Pod tablicą upamiętniającą Profesorów krakowskich więzionych we Wrocławiu w 1939 r. zebrali się prorektorzy i delegaci uczelni Wrocławia i Opola. Zapłonęły znicze. Przemówiła prof. Teresa Łoś-Nowak, prorektor Uniwersytetu Wrocławskiego. Złożono wiązanki kwiatów. Uczczono w ten sposób pamięć profesorów kilku krakowskich uczelni, którzy 67 lat temu, podczas *Sonderaktion Krakau*, zostali aresztowani przez hitlerowców i wywiezieni do obozów zagłady. Było wśród aresztowanych 183 profesorów i asystentów: 124 osoby z UJ, 21 z Akademii Górniczej, 3 z Akademii Handlowej oraz 17 innych osób. Kilkunastu z nich zmarło w niewoli w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen, kilku po powrocie do Krakowa. *Sonderaktion Krakau*, zorganizowana 6 listopada 1939 r., była skierowana w polską inteligencję, która była najgroźniejsza dla Niemiec, bo podtrzymywała ducha oporu w polskim społeczeństwie.
W organizację tej uroczystości zaangażowało się Biuro Promocji i Informacji UWr.

Pod Tablicą profesorów krakowskich przy ul. Sądowej wiązankę składają p. Prorektor prof. Teresa Łoś-Nowak i kierownik Biura Promocji i Informacji UWr Witold Leśniak

Dr Rafał Dutkiewicz nagrodzony za integrację środowiska akademickiego

Nagrodę Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola 2006 odebrał w Auli Leopoldyńskiej prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz. Tegoroczna nagroda Kolegium została przyznana: za jednoczenie nas dookoła wizji rozwoju Miasta Wrocławia, jako ośrodka akademickiego; za inicjatywy sprzyjające współpracy uczelni i ich wysiłkowi na rzecz całego środowiska; za wspieranie środowiska akademickiego i naukowego pomocą w promowaniu i podkreślaniu jego znaczenia na arenie międzynarodowej; za dostrzeganie witalnej roli uczelni dla przyszłości Miasta, Regionu i Kraju, w końcu za... czerpanie satysfakcji z tego, że Wrocław jest miastem akademickim.
Prezydent Rafał Dutkiewicz otrzymał dyplom i obraz pędzla Andrzeja Dobrzanieckiego; wzruszony podziękował za wyróżnienie. Przewodniczący Kolegium Rektorów prof. Tadeusz Luty, otwierając uroczyste posiedzenie, przytoczył ostatnie sukcesy środowiska wrocławskiego:
„Kolegium Rektorów wspiera i inicjuje wiele wspólnych działań w środowisku; jest zadowolone z sukcesu Dolnośląskiego Festiwalu Nauki, któremu patronuje. Wyrażam w tym miejscu uznanie i wdzięczność dla Pani Prof. Kazimiery Wilk oraz współpracującej z Nią licznej rzeszy koordynatorów uczelnianych za wysiłek i oddanie się pięknej sprawie popularyzacji nauki i sztuki. Nadchodzi moment, aby ten wysiłek znalazł trwały ślad i został przekształcony w Centrum Nauki we Wrocławiu, miejsce stale prezentujące w interaktywny i przyjazny sposób naukę i sztukę. Wyrażamy radość, że nasz apel sprzed roku, aby jeszcze w ramach 60-lecia Wrocławskiego Środowiska Naukowego zapadły wstępne decyzje władz Miasta, spotkał się z pozytywnym odzewem. Przygotowywany jest koncepcyjny plan tego przedsięwzięcia. Wysiłek jest wart podjęcia, bowiem przyszłość jest zdeterminowana wiedzą! Ta prawda jest doceniana i z dumą możemy powiedzieć, że od momentu ogłoszenia przez Przewodniczącego Komisji Europejskiej propozycji utworzenia Instytutu, Prezydent Wrocławia przyjął role animatora i koordynatora działań środowiska wrocławskiego obejmującego uczelnie, agencje rozwoju oraz środowiska gospodarcze. Warto w tym miejscu nadmienić, że współpraca tych środowisk istnieje i ma już sukcesy w ramach Dolnośląskiego Centrum Zaawansowanych Technologii. Propozycja utworzenia we Wrocławiu polskiego oddziału EIT, jednoznacznie poparta przez Rząd Rzeczypospolitej, a wyrażona w dokumencie »Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia«, stwarza realną możliwość budowania kultury innowacyjności. Może stać się przyczółkiem kultury gospodarczej, która będzie decydować o sukcesie Polski i Europy w najbliższych dekadach. Dla podkreślenia pierwotnych starań o lokalizację EIT we Wro-

Dr Rafał Dutkiewicz z rektorami uczelni Wrocławia i Opola

Obraz pędzla Andrzeja Dobrzanieckiego dla Rafała Dutkiewicza

cławiu oraz znacznie poszerzonej wizji rozwoju Miasta i Regionu, powstał plan nazwany EIT-Plus. Program ten opiera się na sześciu filarach obejmujących, oprócz edukacji, badań i innowacyjności, jeszcze swoiste cechy Wrocławia i Regionu, a więc filary samorządowy, regionalny i wzrostu. Punktem wyjścia dla prac nad szczegółowym programem EIT-Plus jest analiza zasobów materialnych i niematerialnych Wrocławia i Regionu. Twierdzę, że środowisko akademickie i naukowe naszego Miasta nie miało w przeszłości nigdy tak wielkiej szansy rozwoju, kreowania pomysłów i wykazania swej wartości. Stanowimy aktywne, ważne środowisko i potrzebujemy uwagi i troski polityków. Niech mi będzie wolno w tym właśnie miejscu wyrazić raz jeszcze życzenie i oczekiwanie, że parlamentarzyści Dolnego Śląska dostrzegą potrzebę wspólnego działania i zjednoczą się dookoła spraw, które stanowią troski Kolegium, najważniejszych dla przyszłości naszego regionu: edukacji, nauki i kultury, aktywności, które zdecydują o roli, miejscu i przyszłości naszego społeczeństwa w Europie. Silne uniwersytety stanowią jedyną gwarancję zrównoważonego rozwoju regionalnego. Wspólne działania władz Miasta i uczelni Wrocławia do utworzenia Europejskiego Instytutu Technologicznego mają na celu wyzwolenie potencjału intelektualnego naszego regionu, stworzenie możliwości najlepszego wykształcenia akademickiego młodzieży naszego Kraju, a przez zapobieżenie drenażowi mózgów ze wschodu na zachód Europy, zapewnienie zrównoważonego rozwoju tej części wspólnoty europejskiej".

Laudacja JM Rektora prof. Tadeusza Lutego wygłoszona dr. Rafałowi Dutkiewiczowi

Wielce Szanowni Państwo
Przed Państwem Pan Dr Rafał Dutkiewicz. Ze szczęśliwą rodzinką, małżonką Anną, synem Joachimem i córką... Od 2002 r. Prezydent Wrocławia. Nie wiem jak by się dziś On sam określił, co wpisałby w rubrykę „zawód" etc...Powiem tak, matematyk, fraszkopisarz i w najlepszym tego słowa znaczeniu „samorządowiec" czy polityk? Bohater dzisiejszej uroczystości jest człowiekiem dobrym i uczuciowym, a Montesquieu powiedział „o człowieku, który myśli i ma charakter mówi się od razu *osobliwy człowiek*". Jak z takimi przymiotami nasz „osobliwy" Laureat podjął się przed laty pełnić trudną misję i piastować stanowisko Prezydenta Wrocławia. To prawda, że nie pali, gra na pianinie, słucha wyłącznie muzyki poważnej i nie ma w domu telewizora, a do tego lubi golonkę i margaritę, ale to za mało, aby zaskarbić sobie uznanie i wdzięczność środowiska akademickiego. Dlaczego więc dziś Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola pragnie uhonorować Pana Prezydenta nagrodą... „za integracje środowiska akademickiego".
W próbie odpowiedzi na to pytanie będę się starał poprowadzić Państwa przez biografię i dokonania Laureata. Najpierw drobny rys biograficzny.
Z pochodzenia i miejsca urodzenia jest Wielkopolaninem, z serca i całej swej dotychczasowej drogi – Dolnoślązakiem i Wrocławianinem. Studia na Politechnice Wrocławskiej z zakresu matematyki (Wydział Podstawowych Problemów Techniki) zakończone w 1982 r. z wyróżnieniem, przypadły w swej końcowej części na przełom roku 80., początek stanu wojennego. Na przełomie lat 70. i 80. angażował się w życie społeczne – był m. in. Jednym z organizatorów Tygodni Kultury Chrześcijańskiej we Wrocławiu, przewodniczył Towarzystwu Stypendialnemu im. Adama Mickiewicza. Zaangażował się intensywnie w działalność w podziemnych strukturach Solidarności – walczył, choć tego słowa bardzo nie lubi, ale walczył! Stan wojenny nie pozwolił Mu na uzyskanie doktoratu z matematyki, ale w przewrotny sposób umożliwił uzyskanie absolutorium Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej i doktoratu z logiki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Na początku lat 90. przebywał we Freiburgu jako stypendysta Katolickiej Akademickiej Służby Zagranicznej (stypendia dla doktorantów z Europy Wschodniej). Przez wiele lat pracował naukowo; wykładał logikę formalną na KUL-u oraz Uniwersytecie Wrocławskim. Jest autorem i współautorem wielu artykułów naukowych... (m.in. „Z badań nad metodą tablic semantycznych Betha").
W 1989 r. był sekretarzem, a w 1990 r. przewodniczył Komitetowi Obywatelskiemu „Solidarność". Założyciel radia ESKA.
W pierwszych latach 90. podjął działalność, jak to się określa, biznesową, współzakładał firmę „Signum" zajmującą się wyszukiwaniem i doradztwem kadr kierowniczych. Stał się jednym z pierwszych „head hunterów" w Polsce, prowadząc z wielkim sukcesem własną firmę.
I oto człowiek ze stopniem doktora i karierą uniwersytecką, rozgimnastykowanym umysłem, sukcesami w biznesie, zasługami w walce z „ancien regime", postanawia zaangażować się głęboko w działalność publiczną, samorządową. W książce „Nowe Horyzonty" pisze o tym momencie przełomowym tak: „Niespodziewanie zmarła moja mama. Patrząc na świat bez niej, uświadomiłem sobie, ze musze zrobić coś, z czego mogłaby być dumna. Wiedziałem, że sukces własnej firmy nie jest wyłącznie efektem mojej pracy. To był rezultat zmian, jakie zaszły w Polsce... Zrozumiałem, że mam dług do spłacenia..." I spłaca, od lat, a od czterech lat jako Prezydent spłaca ten, nazwany przez Niego dług „z nawiązką".
Wiemy dobrze, że wielkość człowieka objawia się nie wtedy, kiedy wszystko idzie dobrze, ale w rozczarowaniach, smutku, trudnych chwilach.
Szanowni Państwo
Nie ma dnia, jak pisze w swej książce nasz Laureat, aby nie myślał o Wrocławiu i jego rozwoju, a jak o rozwoju, to myśli o nas, środowisku akademickim. Od lat lansuje tezę, usankcjonowaną w strategii rozwoju miasta, że Wrocław może się rozwijać jedynie poprzez rozwój środowiska akademickiego. Jego słowami brzmi to tak „Nie ma chyba lepszego sposobu wspierania osadnictwa niż pomagać przyjeżdżającej do nas na studia młodzieży. Studia uniwersyteckie są przecież tym okresem, gdy zakochujemy się w swych partnerach życiowych i w mieście. To w czasie studiów rodzi się rzeczywiste przywiązanie do przestrzeni". Pan Prezydent zauważa też, że „brakuje u nas skutecznych instrumentów nacisku, by wielkie koncerny, lokując u nas nowe zakłady, nie pomijały działów badawczo-rozwojowych". Dostrzegana jest troska o to wszystko, co nasze środowisko może dać i w pełnieniu swej misji daje Miastu, regionowi, Krajowi.
Ośmielam się twierdzić, że naszemu Laureatowi najbliższa jest myśl, że „niewielu jest władców, którzy zaniedbując cnotliwych i lekceważąc uczonych, zdołaliby zachować władze" (Mo Ti).
W trosce o rozwój Wrocławia, o którym mówi tak: „Wrocław – najbardziej europejskie z polskich miast", „Wrocław – jedno z nielicznych miast świata, w którym wymieniono ludność niemal w 100%", „Wrocław – miasto polskie: Lwowem, Wilnem, przyszłością", zadaje trzy ważne pytania: 1. Jak sprawić, aby potężne koncerny chciały się związać z Wrocławiem na stałe?; 2. Co zrobić, aby zarobki wrocławian wzrastały w sposób niehamujący wzrostu gospodarczego?; 3. Jak skojarzyć dwie ważne cechy miasta, akademickiego i szybko rosnącego Biznesu?
I stwierdza – dając odpowiedź na wszystkie trzy pytania. Trzeba budować gospodarkę opartą na wkładzie Intelektualnym i innowacjach, w której stawia się priorytety dla badań naukowych. Tak oto zrodził się pomysł Europejskiego Instytutu Technologicznego, następnie programu EIT-Plus. Słowami Prezydenta brzmi to tak: „jeśli chcemy czerpać korzyści z bycia miastem akademickim i biznesowym, to niech te dwa środowiska rozmawiają ze sobą, współpracują, współtworzą innowacyjną, oparta na wiedzy gospodarkę". To z inicjatywy Prezydenta powstał zespół do opracowania tego projektu. Już też wiadomo, że zbliżający się sukces...będzie miał pewnie „wielu ojców". I... mamy już sukces. EIT-Plus jako program został zapisany w priorytetach rządowych dla finansowania w latach 2007-2013.
Niech wspomnę jeszcze o dwóch inicjatywach Prezydenta wspartych też przez rajców miejskich. Pierwsza to ustanowienie funduszu dla zapraszania, w charakterze visiting professors, najwybitniejszych uczonych z róznych dziedzin i dyscyplin naukowych. To poważne wsparcie dla wszystkich naszych uczelni środowiska naukowego Regionu w podnoszeniu prestiżu środowiska, poziomu intelektualnego, umożliwienie konkurowania z najlepszymi ośrodkami, jak

również świetna (bo *via* naukę!) promocja Miasta i Regionu.
Na zakończenie pragnę powiedzieć o czymś, co nie udało się rektorom w skali Kraju, ale zostało postanowione tutaj, we Wrocławiu. Ma to ścisły związek z czyhającym na nas niebezpieczeństwem swoistej zapaści w rozwoju cywilizacyjnym za sprawą zanikającego zainteresowania naukami ścisłymi i technicznymi. Z inicjatywy Pana Prezydenta zostaje ustanowiona pomoc dla tej młodzieży, która pragnie wykazać odrobinę większy wysiłek i podjąć egzamin maturalny z matematyki, a następnie rozpocznie studia z zakresu nauk ścisłych i technicznych.
Wielce Szanowni Państwo
Kończąc wywody pochwalne dla Prezydenta, Dr. Rafała Dutkiewicza, podkreślając Jego wielki wkład w nasze środowisku przez dawanie nam poczucia wartości, inicjowanie przedsięwzięć nas jednoczących, pragnę powrócić do motywu człowieka osobliwego z mojego osobistego spojrzenia.
Uczę się od Pana Prezydenta, podpatruję i podziwiam. Ujmując te lekcje wspólnych rozmów, przedsięwzięć i decyzji w krótkie słowa – Nasz Laureat pokazuje, że świat należy do entuzjastów, którzy zachowują spokój, a uśmiech, przyjazny gest i pogodne słowo są największym Jego bogactwem!
Z uznaniem od całego Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, na lata współpracy dla dobra naszych społeczności,
Ad multos annos!
Polityka to bezpieczne zajęcie....albo się przechodzi do historii albo pisze się książkę..... (Ronald Reagan).

„Dzwony" Rachmaninowa w kościele uniwersyteckim

Koncert pod patronatem Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego i Rektora Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu poprowadził w tym roku maestro Jerzy Maksymiuk, światowej sławy dyrygent. Słynne „Dzwony" Sergiusza Rachmaninowa wykonała Orkiestra Symfoniczna wrocławskiej Akademii Muzycznej z towarzyszeniem Kameralnego Chóru „Consonanza" Politechniki Wrocławskiej, przygotowanego przez Martę Kierską-Witczak, Akademickiego Chóru „Feichtinum" Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu, przygotowanego przez Jolantę Szybalską-Matczak i Agnieszkę Franków-Żelazny, oraz Chóru Uniwersytetu Wrocławskiego „Gaudium", przygotowanego przez Alana Urbanka i Aleksandra Piechaczka. Solistami byli: Ewa Czermak – sopran, Krzysztof Szmyt – tenor i Bogdan Makal – bas.
Koncerty z okazji Święta Nauki Wrocławskiej stały się już tradycją i przychodzą na nie tłumy melomanów. – Pragnę powitać Państwa na kolejnym z serii corocznych koncertów, które stały się już tradycją Święta Nauki Wrocławskiej – powitał słuchaczy JM Rektor prof. Leszek Pacholski. W zeszłym roku mogliśmy wysłuchać zachwycającego wykonania „Missa pro pace" Wojciecha Kilara, który osobiście zaszczycił nas swoją obecnością. W tym roku uroczystości uświetni również wspaniałe dzieło symfoniczno-oratoryjne „Dzwony" Sergiusza Rachmaninowa i równie znakomita osobistość maestro Jerzy Maksymiuk. Jednego z najwybitniejszych polskich dyrygentów nie trzeba Państwu przedstawiać – powiedział rektor. Pragnę szczególnie serdecznie go przywitać i podziękować za uświetnienie tegorocznego koncertu z okazji Święta Uniwersytetu Wrocławskiego. Słowa podziękowania należą się też chórzystom i muzykom, a także proboszczowi parafii, dzięki któremu koncerty corocznie odbywają się w tym przepięknym wnętrzu.
Organizacją koncertu zajęło się Biuro Promocji i Informacji UWr.

Kazimiera Dąbrowska

fot. Jerzy Katarzyński

Maestro Jerzy Maksymiuk z solistami

fot. Sławomir Budrewicz

Święto Uniwersytetu wrocławskiego

Tegoroczne obchody Święta Uczelni odbyły się wyjątkowo 22 listopada. Tego dnia Szewach Weiss, izraelski polityk, profesor nauk politycznych, ambasador Izraela w Polsce w latach 2000-2003 odebrał w Auli Leopoldyńskiej dyplom doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Nagrodą Księżnej Jadwigi Śląskiej zostali w tym roku uhonorowani tłumacz literatury polskiej prof. Karl Dedecius i ks. prof. Alfons Nossol, biskup opolski. Pracownicy UWr otrzymali odznaczenia państwowe, resortowe i medale pamiątkowe oraz nagrody JM Rektora. Uroczystość oprawił swoim występem kwartet smyczkowy Akademii Muzycznej we Wrocławiu.

Słowo JM Rektora UWr prof. Leszka Pacholskiego

Zanim rozpoczniemy dzisiejszą uroczystość proszę o uczczenie chwilą milczenia tragedii górników w kopalni Halemba. [...]
15 listopada minęły 304 lata od dnia, w którym cesarz Leopold I podpisał Złotą Bullę – akt fundacyjny Akademii Leopoldyńskiej. 61 lat temu, także 15 listopada, wygłoszono pierwsze powojenne wykłady na wrocławskich uczelniach – Uniwersytecie i Politechnice, powołanych 24 sierpnia 1945 r. dekretem polskiego rządu.
Corocznie dzień 15 listopada jest uroczyście obchodzonym Świętem Uniwersytetu i całego akademickiego Wrocławia. Główna część tegorocznych obchodów Święta Uniwersytetu została przesunięta o tydzień, aby umożliwić uświetnienie jej nadaniem doktoratu honoris causa panu profesorowi Szewachowi Weissowi oraz wręczeniem statuetki Świętej Jadwigi Śląskiej księdzu profesorowi Alfonsowi Nossolowi. Nie mogli oni przyjechać tydzień temu.
Pan Prezydent Lech Kaczyński nie może osobiście uczestniczyć w naszej uroczystości i nadesłał list gratulacyjny, którego fragmenty przeczytam: „Przesyłam serdeczne pozdrowienia dla wszystkich uczestników Święta Uniwersytetu Wrocławskiego, które w tym roku ma charakter szczególny w związku z nadaniem panu Szewachowi Weissowi tytułu doktora honoris causa.
Uniwersytet jest instytucją o znaczeniu szczególnym. Każda rzeczpospolita akademicka to nie tylko społeczność wykładowców i studentów uczelni, ale także część szerszej wspólnoty, przekraczającej granice geograficzne, polityczne i kulturowe. Od wieków jest uniwersytet miejscem spotkań uczonych rozmaitych narodowości i religii, którzy niezależnie od tego, co ich różni, podejmując debatę i tocząc spory intelektualne, przyczyniają się do wzrostu wiedzy, do wzbogacania cywilizacyjnego i duchowego całej ludzkości. Trwały pokój i przyjaźń między narodami nie mogą się jednak rozwinąć na fundamencie samej tylko wiedzy. Dla tego dzieła nie mniej ważne są indywidualne kontakty i relacje zawiązywane przez poszczególne osoby i środowiska. Dobrą okazją ku temu są inicjatywy naukowe i akademickie podejmowane wspólnie przez naukowców z uczelni różnych państw. Ich praca, nierzadko prowadzona – zdawałoby się – jedynie w zaciszu gabinetów i pracowni, zyskuje przez to wymiar uniwersalny. Oni sami zaś stają się niejako ambasadorami swoich narodów wobec międzynarodowej społeczności uczonych.
W życiu pana Szewacha Weissa obie te sfery działalności – uniwersytecka i dyplomatyczna – splatają się tak mocno, że nie sposób wyobrazić sobie, aby mógł on być wyłącznie profesorem lub ambasadorem. Urodzony i wychowany w Polsce, gdzie przeżył tragedię Zagłady, w młodości zdecydował, że chce osiąść w Izraelu. Ale na zawsze, aż po dziś dzień pozostał Szewach Weiss wielkim przyjacielem swojej pierwszej ojczyzny, wielkim przyjacielem Polaków. Być może więc właśnie te rozdwojone losy życia znalazły odbicie w podwójnej – akademickiej i ambasadorskiej misji?
W tym uroczystym dniu chciałbym złożyć Panu, Panie Ambasadorze, wyrazy mojego szacunku i pogratulować otrzymanego tytułu doktora honoris causa. Jako Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej poczytuję za zaszczyt i powód do dumy to, że mój kraj ma w Panu tak oddanego i mądrego przyjaciela".
Tydzień temu, 15 listopada, zgodnie z tradycją, przedstawiciele uczelni złożyli wieńce przed pomnikami pomordowanych profesorów lwowskich i krakowskich, a wieczorem w kościele uniwersyteckim odbył się wspaniały koncert. Orkiestra Akademii Muzycznej i połączone wrocławskie chóry studenckie pod dyrekcją Jerzego Maksymiuka wykonały „Dzwony" Sergiusza Rachmaninowa.
Przed koncertem, Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola wręczyło doktorowi Rafałowi Dutkiewiczowi nagrodę za integrację środowiska akademickiego. Koledzy z innych miast uniwersyteckich zazdroszczą wrocławskim uczelniom doskonałej współpracy z miastem. Prezydent nie tylko wychodzi naprzeciw inicjatywom uczelni, ale także jest autorem wielu programów i projektów skierowanych w stronę środowiska akademickiego, takich jak: program zapraszania profesorów wizytujących czy projekt powołania we Wrocławiu Europejskiego Instytutu Technologicznego.
Korzystając z okazji dzisiejszego święta, pragnę serdecznie podziękować Marszałkowi Województwa, panu doktorowi Pawłowi Wróblewskiemu, za jego życzliwość i bardzo dobrą współpracę, a przede wszystkim za inicjatywę środowiskowego porozumienia w sprawie podziału funduszy strukturalnych – co jak się wydaje – umożliwi uniwersytetowi remont Instytutu Historycznego. Mam nadzieję, że współpraca z nowym sejmikiem wojewódzkim będzie się układała równie dobrze.

Po powitaniu gości, pracowników i studentów Uniwersytetu Wrocławskiego JM Rektor poinformował, że Senat Uniwersytetu Wrocławskiego, na wniosek Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii, w uznaniu zasług i osiągnięć oraz po uzyskaniu pozytywnych opinii podjął 25 października 2006 r. uchwałę o nadaniu tytułu doktora honoris causa UWr prof. Szewachowi Weissowi.

Doktorat honoris causa UWr dla prof. Szewacha Weissa

Drogę życiową prof. Szewacha Weissa przedstawił dziekan prof. Marek Bojarski

Magnificencje, Doctorante Clarissime, Szanowni Państwo
Szewach (Shevah) Weiss urodził się w 1935 r. w polskim Borysławiu jako trzecie dziecko w żydowskiej rodzinie, trudniącej się prowadzeniem niewielkiego sklepiku. Borysław wraz z Drohobyczem i Truskawcem tworzył trójmiasto, bogate ze względu na złoża ropy. Jak wspomina Szewach Weiss, miasteczko to było jego pierwszą ojczyzną. Podkreśla, iż – mimo zróżnicowania narodowościowego – nie istniały tam zamknięte enklawy, a Polacy, Ukraińcy i Żydzi mieszkali razem w zgodnej, wieloetnicznej atmosferze. To właśnie wśród tych ludzi znalazła się trójka, która ratowała rodzinę późniejszego przewodniczącego Knesetu w czasie okupacji niemieckiej. W latach 1939-1941 Borysław znajdował się pod okupacją radziecką. Rodzina Weissów została zmuszona do zamknięcia sklepu. Ojciec pracował jako buchalter w magazynie wojskowym, brat i siostra chodzili do szkoły. W 1941 r. nastała okupacja nazistowska. „To było coś strasznego – wspomina Szewach Weiss. – Jeden pogrom, drugi, trzeci, potem getto, potem podwójna ściana w naszym domu. Ojciec wiedział, co się wydarzy". Dlatego między sklepem i magazynem postawił drugą ścianę o szerokości 70 cm. „Przez pierwsze dni po pogromach ukrywała nas pani Góralowa, schowała nas w stajni. Potem spędziliśmy dzień w stodole, następnie dwa dni w kaplicy. W nocy wróciliśmy jakoś do naszego domu, tam czekała na nas pani Lasotowa. Schowaliśmy się za tą podwójną ścianą, gdzie pozostawaliśmy przez 7 miesięcy. Potem przeszliśmy do takiej ślepej piwnicy, w ochronce obok naszego domu. To było okropne, byliśmy tam 21 miesięcy".
Wkroczenie Armii Czerwonej w końcu lipca 1944 r. oznaczało dla rodziny Weissów koniec trudnego okresu. Gdy w 1993 r. Szewach Weiss był gościem Prezydenta Ukrainy jako Przewodniczący Knesetu, wrócił do Borysławia po raz pierwszy od wyjazdu w 1945 r. – „Wtedy też – opowiada – wszedłem do tej piwnicy, trzeba było

się tam wbić, to była ślepa piwnica. Wszedłem tam na pół godziny. Nie wytrzymałbym tam więcej niż godzinę. A myśmy tam byli przecież 21 miesięcy".
Po wojnie Borysław został włączony do Ukrainy. Rozpoczęły się emigracje. „Żeby wyjechać do Polski, trzeba było pełnić dyżury na stacji kolejowej. Ja te dyżury pełniłem – wspomina. Pamiętam te wspólne ogniska z Polakami i resztką Żydów, która ocalała. Zapamiętałem piosenkę »Wojenko, wojenko...« – wiązała się ona dla mnie z nostalgią, tęsknotą za Borysławiem. –Borysław to kochane miasto, lasy, drzewa i jeszcze coś. Jak człowiek opuszcza jakieś miejsce i zostawia groby swoich bliskich, to nie opuszcza do końca, tylko pół na pół, to znaczy, że martwi zostają. To jest część naszego ciała i naszej duszy i całego życia. Dlatego, gdy postanowiłem wrócić do Polski jako ambasador, wróciłem do tych zmarłych. Moja rodzina, mój naród – ja się czuję tutaj tak, jakbym był nieoficjalnym ambasadorem tych, których już nie ma."
Pierwszym przystankiem w Polsce dla rodziny Szewacha Weissa stały się Gliwice. Profesor przytacza jedno zdarzenie z pobytu w tym mieście, które mu się szczególnie wbiło w pamięć: –„Przyszli urzędnicy, i wzięli nas do takiego dworku, urzędnicy Żydzi, Polacy, nie pamiętam, zabrali nas do mieszkania w Gliwicach. Tam była jeszcze niemiecka rodzina, ojciec, mama i dziecko w moim wieku. Powiedzieli im: macie osiem godzin na spakowanie się. To niemieckie dziecko zaczęło płakać. Muszę podkreślić, że wtedy nienawidziłem Niemców, ale płakałem także. To jest solidarność między dziećmi, ofiarami niesprawiedliwości i zdziczenia. Czym zawiniło to niemieckie dziecko? A może jego ojciec był gestapowcem, któż to wie, a może jego wujek zamordował nawet moich dziadków. Ale to ja do dziś widzę w moich oczach to 10-letnie dziecko. Naród – pomimo że dokonuje wielkiej zbrodni, również ma swoje ofiary, to są właśnie dzieci".
Następnym przystankiem wędrówki rodziny Weissów był Wałbrzych. Tam Szewach Weiss rozpoczął naukę w polskiej szkole. „– Była to – wspomina – moja pierwsza i jedyna polska akademia, która trwała tylko przez 10 dni".
Następnie Weiss wyjechał z Wałbrzycha do Głuszycy, gdzie rozpoczął naukę w szkole żydowskiej. Wtedy wspólnie z bratem podjęli decyzję o wyjeździe do Palestyny. Wkrótce przy pomocy Polaków i żydowskich oficerów brytyjskiej armii przekroczyli granicę koło Głuszycy. Po długiej wędrówce przedostali się do Palestyny.
W Izraelu Sz. Weiss rozpoczął naukę w szkole średniej. Była to Szkoła Rolnicza Hadassim, specjalizująca się w uprawie roślin. Sz. Weiss ukończył ją, zdając maturę z biologii. Uzyskał także uprawnienia do wykonywania zawodu traktorzysty, co okazało się przydatne, ponieważ wykorzystując tę umiejętność, został sierżantem w Izraelskich siłach zbrojnych, w których służył w latach 1954-1956. Był odpowiedzialny za komunikację w obozie Korpusu Inżynieryjnego w Hajfie. Następnie został asystentem naczelnego oficera w Dowództwie Okręgu Północnego, gdzie generałem był Icchak Rabin. W 1961 r. Sz. Weiss uzyskał stopień magisterski z dziedziny nauk politycznych (specjalizacja: stosunki międzynarodowe) i problemów współczesnego żydostwa na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie, a w 1965 r. – ze względu na wymóg ukończenia dwóch kierunków studiów wyższych – tytuł magistra prawa Uniwersytetu w Tel Awiwie. W latach 1966-1969 Szewach Weiss doktoryzował się z filozofii w naukach politycznych na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie.
Od 1975 r. Sz. Weiss jest profesorem nauk politycznych na Uniwersytecie w Hajfie. „– Moją profesurę dostałem w Jerozolimie – wspomina – bo jeszcze wtedy Uniwersytet w Hajfie zdobywał uprawnienia do nadawania tytułów naukowych, komisja ds. nominacji profesorskich znajdowała się zaś w Jerozolimie". W latach 1969-1972 Weiss pełnił funkcję kierownika Wydziału Nauk Politycznych na Uniwersytecie w Hajfie. Przez rok był wykładowcą na Wydziale Studiów Humanistycznych. W 1975 r. założył Wydział Mediów na Uniwersytecie w Hajfie. Z kolei w Tel Awiwie był wykładowcą na Wydziale Prawa oraz Wydziale Nauk Politycznych. Od ukończenia 65. roku życia, Sz. Weiss jest emerytowanym profesorem. Od 2004 r. jest profesorem na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie prowadzi wykłady i seminaria na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych.

fot. Sławomir Budrewicz

Prof. Szewach Weiss

Ważnym elementem życiorysu Profesora Weissa jest także działalność samorządowa. Od 1969 r., przez 12 lat, był on członkiem Rady Miejskiej Hajfy. Działał przede wszystkim w komisjach budżetowej oraz urbanizacyjnej. W latach 1975-1981 Weiss pełnił funkcję członka Zarządu Miasta Hajfy. W 1980 r. Weiss ukończył Kurs dla Liderów i Intelektualistów Brookings Institution w Waszyngtonie. Po powrocie ze Stanów Zjednoczonych, w roku następnym, został wybrany na posła do Knesetu. Jak sam twierdzi, zawsze interesowało go życie parlamentarne, nie zaś rząd, czyli egzekutywa. Parlament to coś innego niż władza – to wpływ. To radość, że się ma wpływ na przekuwanie w czyn idei, że się ustanawia prawa. „– Ja się urodziłem parlamentarzystą. Kneset zawsze mnie ciekawił". Podczas pracy w Knesecie Weiss pracował w Komisji Konstytucji, Prawa i Sprawiedliwości, Komisji Spraw Zagranicznych i Obrony. Przez dwie kadencje Szewach Weiss był wiceprzewodniczącym Knesetu. W 1992 r. został Przewodniczącym Knesetu XIII Kadencji. „– Kiedy Partia Pracy wygrała wybory i Icchak Rabin zaczął już organizować Rząd, zaproponował mi – w związku z tym, że pracowałem w samorządzie – stanowisko ministra spraw wewnętrznych. Ja powiedziałem mu tak: Icchak, ja chcę być Przewodniczącym Knesetu". To mnie zawsze ciekawiło, egzekutywa nie tak bardzo. Poczucie, że człowiek ma wpływ na prawa, na przyszłość, poczucie bycia delegatem, reprezentantem kogoś innego, takie poczucie, że mogę to zrobić lepiej niż bawić się sprawami egzekutywy. 12 lipca 1992 r. na pierwszym posiedzeniu nowego Parlamentu zaprzysiężono nowych posłów, przemówił uroczyście prezydent Chaim Herzog. W końcu nadszedł moment wyboru nowego Przewodniczącego Knesetu. Partia Pracy zgłosiła moją kandydaturę,a Likud kandydaturę dotychczasowego Przewodniczącego, Dow Szilanskiego. Podczas głosowania ja dostałem siedemdziesiąt sześć głosów, a mój przyjaciel Szilanski tylko trzydzieści dwa, no i zostałem Przewodniczącym. Miałem do swej dyspozycji ośmiuset dwudziestu pracowników, budżet Knesetu wynosił 270 mln szekli (70-80 mln dolarów). Była to więc egzekutywa większa niż niejednego z ministerstw. Bardzo dobrze radziłem sobie z administracją, tak jak moja mama, która prowadziła dom i kuchnię. Ja jestem urodzonym posłem".
W latach 1984-1999 Sz. Weiss był delegatem Knesetu do Rady Europy. W latach 1992-2000 sprawował społeczną funkcję Przewodniczącego Światowej Rady Yad Vashem. „– Yad Vashem – opowiada Weiss – to metafora z naszego Starego Testamentu. Yad oznacza, że człowiek powinien mieć pomnik, a żeby o nim nie zapomnieli, to się stawia taki pomnik *Yad*, co dosłownie oznacza »rękę«. Vashem to jest nazwisko. »Nie zapomnij nazwiska«.
W latach 2001-2004 Profesor Weiss pełnił funkcję ambasadora Izraela w Polsce. Już wcześniej jednak nawiązał szczególne stosunki z Polska i Polakami. M.in. w okresie polskich przemian spotkał się z kandydatem na Prezydenta RP Lechem Wałęsą. Następnie z Adamem Michnikiem, Tadeuszem Mazowieckim, Bronisławem Geremkiem. Gdy został Przewodniczącym Knesetu, przyjechał do Polski z oficjalną wizytą na zaproszenie Marszałka Józefa Oleksego. Szewach Weiss otrzymał w swoim życiu szereg nagród. Pierwszą w 1975 r. z rąk Ministra Spraw Wewnętrznych za studia nad zagadnieniem zarządu miejskiego. W 1995 r. otrzymał z kolei z rąk Prezydenta Sądu Najwyższego nagrodę za tolerancję, przyznawaną przez Ruch „Piękny Izrael". W 1966 r. nagrodę Amitaia za uczciwość w służbie publicznej. W 1997 r. został laureatem Nagrody Brata Alberta, a rok później nagrody „Ruchu dla Dobrego Zarządu". „– To jest najważniejsza nagroda w Izraelu – mówi Weiss. – To jest taki ruch adwokatów i prawników, którzy kontrolują Rząd. Taki społeczny ruch, który twierdzi, że parlament nie wystarczy do kontroli". W 2003 r. Profesor Weiss odebrał w Polsce Nagrodę Tolerancji oraz Nagrodę Ministra Kultury za zasługi dla kultury polskiej. W 2004 r. Prezydent Aleksander Kwaśniewski uhonorował Go Krzyżem Wielkim Orderu Zasługi RP.

Laudację prof. Szewachowi Weissowi wygłosił prawnik prof. Leon Kieres

Szewach (Shevah) Weiss urodził się w 1935 r. w polskim Borysławiu jako trzecie dziecko w żydowskiej rodzinie, trudniącej się prowadzeniem niewielkiego sklepiku. Ojciec skończył niemiecką szkołę handlową w Drohobyczu. Bardzo dobrze mówił po polsku, niemiecku i w jidysz. W gminie żydowskiej pełnił różne funkcje, głównie społeczne. Matka skończyła szkołę powszechną. Społeczność żydowska tego 50 tysięcznego miasteczka stanowiła jedną trzecią jego mieszkańców. Borysław wraz z Drohobyczem i Truskawcem tworzył trójmiasto bogate ze względu na złoża ropy. Jak wspomina Szewach Weiss, miasteczko to było jego pierwszą ojczyzną. Podkreśla, iż – pomimo zróżnicowania narodowościowego – nie istniały tam zamknięte enklawy, a Polacy, Ukraińcy i Żydzi mieszkali razem w zgodnej, wieloetnicznej atmosferze. Antysemityzm nie stanowił żadnego problemu. Większość znajomych rodziny Weissa stanowili Polacy i Ukraińcy. To właśnie wśród tych ludzi znalazła się trójka, która ratowała rodzinę późniejszego przewodniczącego Knesetu w czasie okupacji niemieckiej.

W latach 1939-1941 Borysław znajdował się pod okupacja radziecką. Rodzina Weissów została zmuszona do zamknięcia sklepu. Ojciec pracował jako buchalter w magazynie wojskowym, brat i siostra chodzili do szkoły. W 1941 r. nastała okupacja nazistowska. „To było coś strasznego – wspomina Szewach Weiss. – Jeden pogrom, drugi, trzeci, potem getto, potem podwójna ściana w naszym domu. Ojciec wiedział, co się wydarzy. Dlatego między sklepem i magazynem postawił drugą ścianę o szerokości 70 cm. Przez pierwsze dni po pogromach ukryła nas pani Góralowa, schowała nas w stajni. Potem spędziliśmy dzień w stodole, następnie dwa dni w kaplicy. W nocy wróciliśmy jakoś do naszego domu, tam czekała na nas pani Lasotowa. Schowaliśmy się za tą podwójną ścianą, gdzie pozostawaliśmy przez 7 miesięcy. Potem przeszliśmy do takiej ślepej piwnicy, w ochronce obok naszego domu. To było okropne, byliśmy tam 21 miesięcy."

W piwnicy w Borysławiu, oprócz Szewacha Weissa, ukrywali się jego rodzice, starszy brat Lonek, siostra Mila, ciotka Inga, kuzyn Schmidt i sąsiad Bachman. Ten ostatni, gdy dowiedział się, że jego żona i dwie córeczki zostały zamordowane, popełnił samobójstwo.

Nie mógł tego przeżyć. – „Ja go znalazłem. On miał takie wynajęte mieszkanko, nosiłem mu jedzenie, moja mama mu gotowała. Któregoś dnia otworzyłem drzwi i zobaczyłem go powieszonego w pokoju. Zawsze używam takiej metafory, że był on ofiarą Holokaustu 6 milionów i jeden."

Wkroczenie Armii Czerwonej w końcu lipca 1944 r. oznaczało dla rodziny Weissów koniec tego trudnego okresu. Gdy w 1993 r. Szewach Weiss był gościem prezydenta Ukrainy jako przewodniczący Knesetu, wrócił do Borysławia po raz pierwszy od wyjazdu w 1945 r. „Wtedy też – opowiada – wszedłem do tej piwnicy, trzeba było się tam wbić, to była ślepa piwnica. Wszedłem tam na pół godziny. Nie wytrzymałbym tam więcej niż godzinę. A myśmy tam byli przecież 21 miesięcy."

Po wojnie Borysław został włączony do Ukrainy. Rozpoczęły się emigracje. Żeby wyjechać do Polski, trzeba było pełnić dyżury na stacji kolejowej. – Je te dyżury pełniłem – wspomina. – Pamiętam te wspólne ogniska z Polakami z resztką Żydów, która ocalała. Zapamiętałem piosenkę, „Wojenko, wojenko...", wiązała się ona dla mnie z nostalgią, tęsknotą za Borysławiem. – Borysław to kochane miasto, lasy, drzewa i jeszcze coś. Jak człowiek opuszcza jakieś miejsce i zostawia groby swoich bliskich, to nie opuszcza do końca, tylko pół na pół, to znaczy, że martwi zostają. To jest część naszego ciała i naszej duszy i całego życia. Dlatego, gdy postanowiłem wrócić do Polski jako ambasador, wróciłem do tych zmarłych. Moja rodzina, mój naród – ja się czuję tutaj tak, jakbym był nieoficjalnym ambasadorem tych, których już nie ma."

Promotor prof. Leon Kieres nadaje doktorat h.c. UWr prof. Szewachowi Weissowi

Pierwszym przystankiem w Polsce dla rodziny Szewacha Weissa stały się Gliwice. Profesor przytacza jedno zdarzenie z pobytu w tym mieście, które mu się szczególnie wbiło w pamięć: – „Przyszli urzędnicy, i wzięli nas do takiego dworku, urzędnicy Żydzi, Polacy, nie pamiętam, zabrali nas do mieszkania, w Gliwicach. Tam była jeszcze rodzina niemiecka, ojciec mama i dziecko w moim wieku. Powiedzieli im: macie osiem godzin na spakowanie się. To niemieckie dziecko zaczęło płakać. Muszę podkreślić, że wtedy nienawidziłem Niemców, ale płakałem także. To jest solidarność między dziećmi, ofiarami niesprawiedliwości i zdziczenia. Czym zawiniło to niemieckie dziecko? A może jego ojciec był gestapowcem, któż to wie, a może jego wujek zamordował nawet moich dziadków. Ale to ja do dziś widzę w moich oczach to 10-letnie dziecko. Naród, pomimo że dokonuje tak wielkiej zbrodni, również ma swoje ofiary, to są właśnie te dzieci."

Następnym przystankiem wędrówki rodziny Weissów był Wałbrzych. Tam Szewach rozpoczął naukę w polskiej szkole. – „Była to – wspomina – moja pierwsza i jedyna polska akademia, która trwała tylko przez 10 dni". Następnie Weiss wyjechał z Wałbrzycha do Głuszyc, gdzie rozpoczął naukę w szkole żydowskiej. Wtedy wspólnie z bratem podjęli decyzję o wyjeździe do Palestyny, Wkrótce przy pomocy Polaków i żydowskich oficerów brytyjskiej armii przekroczyli granicę koło Głuszyc. Po długiej wędrówce przedostali się do Palestyny. W Izraelu Weiss rozpoczął naukę w szkole średniej. Była to Szkoła Rolnicza Hadassim, specjalizująca się w uprawie roślin. Weiss ukończył ją, zdając maturę z biologii.

Szewach Weiss wspomina, że zawsze interesowała go historia i funkcjonowanie systemów politycznych, prawo konstytucyjne, systemy wyborów itd.

Doktorat napisał o samorządzie miejskim. Był to temat w znacznym stopniu o charakterze socjologicznym. Interesowało go, jacy ludzie i w jaki sposób wchodzą do samorządu miejskiego, czy to jest szkoła wychowania politycznego, parlamentarnego. Był więc to temat na pograniczu politologii i socjologii politycznej.

Okazjonalnie wykłada na Uniwersytecie Warszawskim politologię izraelską.

Ważnym elementem życiorysu Profesora Weissa jest także działalność samorządowa. Od 1969 r., przez 12 lat, był on członkiem Rady Miejskiej Hajfy. Działał przede wszystkim w komisjach budżetowej oraz urbanizacyjnej. W latach 1975-1981 Weiss pełnił funkcję członka Zarządu Miasta Hajfy.

W 1973 r. Szewach Weiss opracował *Projekt reorganizacji obszarów miejskich Hajfy*, który umożliwił skrócenie procedur otrzymania pozwolenia na budowę. – Jeśli ktoś chciał dostać pozwolenie na budowę – wspomina – musiał przejść osiemnaście instancji. Zarabiali na tym głównie adwokaci. Ograniczyliśmy te procedury z osiemnastu instancji na siedem i wszystko odbywało się w jednym budynku. Kiedyś to trwało półtora roku, a po reformie – 5-6 dni. Z kolei w 1976 r. Weiss był autorem projektu reformy struktury rządu dla Partii Pracy.

Szewach Weiss jest politykiem z powołania. Jak wspomina – „Moja aktywność polityczna była idealistyczna. I moje książki też - a napisałem trzydzieści sześć książek i wszystkie o polityce. Ale polityka to też manipulacja, bo jak człowiek chce być wybrany, to czasami manipuluje. Ale próbowałem to robić uczciwie, porządnie". Do dziś jest uznawany za jednego z najlepszych parlamentarzystów.

Po powrocie ze Stanów Zjednoczonych, w 1981 r., został wybrany na posła do Knesetu. Jak sam twierdzi, zawsze interesowało go życie parlamentarne, nie zaś rząd, czyli egzekutywa. „Parlament to coś innego niż władza – to wpływ. To radość, że się ma wpływ na przekuwanie w czyn idei, że się ustanawia prawa. – Ja urodziłem się parlamentarzystą. Kneset zawsze mnie ciekawił". Podczas pracy w Knesecie Weiss pracował w Komisji Konstytucji, Prawa i Sprawiedliwości, Komisji Spraw Zagranicznych i Obrony. Przygotował projekty 23 ustaw związanych głównie z budżetem i sprawami konstytucyjnymi. Izrael nie ma bowiem jeszcze jednej ustawy zasadniczej, ma jednak prawa organiczne.

Przez dwie kadencje Szewach Weiss był wi-

ceprzewodniczącym Knesetu. W 1992 r. został przewodniczącym Knesetu XIII kadencji.
W 1999 r. Szewach Weiss przygotował i opublikował „Analizę wyników do Knesetu XIV kadencji i na stanowisko premiera Partii Pracy" oraz przedstawił premierowi Ehudowi Barakowi „Raport o wyborach roku 1999".
O stosunkach polsko-izraelskich Weiss mówi, że są jeszcze trudne. W parlamencie izraelskim był głosem Żydów, którzy przeżyli Holocaust. W pierwszym parlamencie Izraela było sześćdziesięciu jeden posłów pochodzenia polskiego, ale za kadencji Weissa już ich nie było. – Byłem takim nieoficjalnym delegatem polszczyzny i stosunków polsko-żydowskich w Knesecie. Ciągle daje się odczuć jakieś nieporozumienia historyczne związane z tym, że straciliśmy półtora pokolenia dialogu. Kielce, a potem 1968 r. Wtedy większość Żydów, którzy wyjechali z Polski, związała te wydarzenia z polskim przedwojennym antysemityzmem. Dlatego kiedy byli u nas goście z Polski, pojawiały się antypolskie deklaracje związane z pamięcią o tamtych czasach. Dla Niemców Polacy byli *untermenschami,* a my *nichtsmenschami.* Dlatego ta solidarność pomiędzy *unter-* a *nicht-* jest bardzo ważnym elementem naszej wspólnej historii podczas Zagłady. My teraz prowadzimy dialog, który jednak wygląda trochę surrealistycznie. To jest dialog pomiędzy Polakami a judaizmem. Ja oczekuję początku dialogu pomiędzy Polakami a Żydami. I mimo że nie ma już w Polsce Żydów, to globalizacja świata stworzyła już tyle możliwości, a przecież na całym świecie żyje mnóstwo Żydów polskiego pochodzenia. Bardzo chciałbym, żeby był to dialog pomiędzy ludźmi z dwóch stron, a nie pomiędzy Polakami i tematami.

Gratulacje od JM Rektora prof. Leszka Pacholskiego

Sz. Weiss jest autorem dwudziestu siedmiu książek z dziedziny nauk politycznych, zarządu miejskiego, socjologii politycznej Izraela. „Samorządy w Izraelu – historia, administracja, polityka, kultura" to podstawowa lektura na wyższych uczelniach. – Samorządy były naszym pierwszym minirządem – opowiada Szewach Weiss – pierwszą naszą egzekutywą. Tam zaczęła rozwijać się kultura polityczna i inicjatywa jeszcze przed 1948 r. Zaczęły się też ogromne fale emigracji, które na pierwszym etapie organizowały się w samorządy, dopiero dużo później zaczęto myśleć o Knesecie. Dla tych przybywających z różnych stron świata to był pierwszy kurs demokratyzacji. To była najważniejsza droga do mobilizacji w nowych etnicznych grupach.
Tematyka samorządów była przedmiotem szerokiej analizy Szewacha Weissa w kolejnych publikacjach. –„W Izraelu podejście do samorządów jest bardzo centralistyczne. Badałem dokładnie, jak to wygląda, jaki wpływ ma centralizacja na samorządy. Przygotowałem najważniejszą w Izraelu reformę samorządową, bezpośrednie wybory burmistrzów i prezydentów miast. To było w 1976 r. i zaowocowało dwiema książkami". Pierwszą z nich Sz. Weiss napisał w 1973 r. pt. „Samorządy w Izraelu". Jeden rozdział poświęcił statusowi kobiet w tym państwie i porównaniu ich pozycji społecznej w innych krajach. Wtedy kobiety z Partii Pracy i nie tylko zaprosiły go do pomocy w przeprowadzeniu reformy wyborczej wewnątrz partii politycznych tak, by więcej kobiet mogło wejść do parlamentu. Przez kilka lat Weiss był w Knesecie szefem komisji społecznej, wybranym głównie przez kobiety.
Szewach Weiss jest autorem trzech prac studyjnych z dziedziny zarządu miejskiego. „Zaproszono mnie wtedy – wspomina – do trzech nowych miasteczek. To były nowe okolice i młodzież, która kończyła szkołę, wyjeżdżała stamtąd jak najszybciej. Władze samorządowe czuły się bezradne, bo wyglądało to, jak sanatorium dla starszych ludzi. Oczekiwano ode mnie propozycji, co z tym zrobić. Wtedy zaproponowałem utworzenie college'ów – uczelni państwowych. To było związane z planowaniem budowlanym. Zastanawianiem się nad tym, jaki rodzaj przemysłu sprowadzać, żeby stworzyć początki *high-lechu,* a nie na przykład kontynuować działalność tekstylną. To były prace pionierskie".
W 1975 r. Szewach Weiss napisał książkę pt. „Kneset", która do dziś obowiązuje w Izraelu jako podręcznik na wyższych uczelniach. Traktuje o działalności parlamentu w społeczeństwie tak zróżnicowanym pod względem religijnym, kulturowym, narodowościowym i etnicznym. Przedstawia także historię Knesetu, system wyborów, partie, mechanizmy tworzenia koalicji, rolę opozycji, procesy legislacyjne, niezakończone jeszcze procesy konstytucyjne.
Także inne prace Szewacha Weissa są szeroko wykorzystywane przez nauczycieli akademickich jako podręczniki na wyższych uczelniach w Izraelu, m.in. „Polityka i partie w Izraelu. Co było, co będzie" (1978), „Leksykon Parlamentarny" (1995). Ponadto Sz. Weiss napisał dwie książki na temat Holokaustu. Jest także autorem łącznie kilku tysięcy artykułów prasowych, opublikowanych w Izraelu i za granicą, m.in. w Stanach Zjednoczonych i Polsce. Publikował także w anglojęzycznej prasie specjalistycznej, m.in. artykuły w *Parlamentary Affairs.* Tematem jednego z nich jest lobbing, drugiego zaś – wpływ prywatnej inicjatywy na formowanie prawa w odniesieniu do innych parlamentów. W *Jewish Social Studies* Weiss opublikował z kolei artykuł pt. „Status kobiet w Izraelu", a w *Jewish Social Studies Reviev* – „Wpływ emigracji na zmiany polityczne w Izraelu".
Szewach Weiss przez wiele lat pracował w radiu. Prowadził audycję dla dzieci i nastolatków w rozgłośni *Glos Izraela* (1957-1960), audycje w kanale wojskowym (1960-1978) oraz cykliczne programy o różnej tematyce (1969-1978).
Szewach Weiss jest autorem szesnastu książek dla dzieci i nastolatków. –„To są najważniejsze wydawnictwa w domu, w Izraelu – mówi Weiss. Te książki to zbiory opowiastek dydaktycznych, pytań, przykładów, zadań. To gimnastyka pseudointelektualna, wiedza ze wszystkich dziedzin: geografii, historii, sztuki, matematyki, hebraistyki itp.".
Reasumując, aktywność w życiu publicznym Szewacha Weissa dla dobra jego narodu i państwa jest godna podziwu. Wybitne osiągnięcia Profesora Weissa w nauce, w zakorzenianiu w Izraelu zasad samorządu i demokracji przy tak znacznym zróżnicowaniu doświadczeń w tym względzie tych, którym przyszło tworzyć to państwo, zasługują na szczególną uwagę. Wiele jest pól, na których odnotował on znaczne osiągnięcia, często pionierskie. Jego dorobek naukowy jest imponujący. Stanowi on wartość nie tylko w dziedzinie czystej teorii, ale godny zauważenia jest również fakt, że większość osiągnięć naukowych Weissa została wykorzystana w życiu publicznym tego jednego z naj ciekawszych socjologicznych eksperymentów w historii, Państwa Izrael. Działalność polityczna na różnych szczeblach, zaczynając od najżmudniejszej pracy w tworzonym z niczego samorządzie, po odpowiedzialne funkcje w establishmencie życia politycznego Izraela, dawały Szewachowi Weissowi zawsze świeże spojrzenie praktyka, swoisty utylitaryzm intelektualny, jakże cenny w rozumieniu otaczającej rzeczywistości z punktu widzenia naukowego. Szewachowi Weissowi przyszło żyć w ciekawym okresie w bardzo ciekawym państwie, gdzie ludzie tak aktywni i pomysłowi, jak on, mają szansę tworzyć rzeczywistość, budować instytucje, które skonstruowane w sposób umiejętny i przemyślany przetrwają wiele pokoleń. W ten też sposób ziści się odwieczny sen o Izraelu, o powrocie do którego marzyły miliony Żydów. Zaszczytem dla nas, Polaków, jest to, że jednym z budowniczych Państwa Izrael jest nasz były współobywatel, pochodzący z Rzeczypospolitej, która była wspólną Ojczyzną i dla Polaków, i dla Żydów, Ukraińców, Białorusinów i innych nacji. Rzeczypospolitej, której nie zawsze łatwą, ale jednak harmonijną koegzystencję różnych na-

rodów przerwały mordercze totalitaryzmy wieku XX. Ten świat już nigdy nie wróci. Jego obraz będzie jednak obecny w różnych miejscach tego globu zarówno w Polsce, jak i w Izraelu.
Szczególne zasługi Szewach Weiss położył na gruncie stosunków polsko-żydowskich, będąc jednym z ich konstruktorów. W tym dialogu, trwającym od odzyskania przez Polskę niepodległości, Weiss był zawsze głosem rozsądku, umiarkowania, spokojnego patrzenia w przeszłość z myślą o przyszłości. Symbolem tego, co utracone, wieloetnicznej Rzeczypospolitej. Ale i tego, co trzeba budować, pozostawiając na boku wzajemne resentymenty i stereotypy. Gdy trzeba było, Szewach Weiss był surowym krytykiem polskich poczynań. Traktowaliśmy je jako cenne rady jednego z nas. Nade wszystko był jednak partnerem, który rozumiał, że nie będzie dialogu bez budowania mostów porozumienia, nie będzie dialogu bez spotkań i wymiany doświadczeń. Dyplomatą był niekonwencjonalnym, takim, jakiego stosunki polsko-izraelskie potrzebowały w momentach przełomowych, jakim była choćby sprawa Jedwabnego.
Szewach Weiss podczas pobytu we Wrocławiu w Sali Rady Miejskiej na uroczystości wręczenia medali Sprawiedliwym wśród Narodów Świata powiedział: „Matka nas nie rodzi, aby być bohaterem, bohaterstwo nie należy do rytuałów codziennego życia ludzkiego. Matki rodzą nas, żebyśmy żyli. A bohaterstwo rodzi się w sytuacjach niemożliwych i niesprawiedliwych. Te sentencje często przewijają się w życiu publicznym w Polsce, podobnie jak ta, że podczas zagłady Bóg milczał. I do dzisiaj nie ma na to pytanie odpowiedzi. Jedyna odpowiedź, jaką mam, jest taka, że był on w sercach sprawiedliwych".
Sz. Weiss jest także uznanym na arenie międzynarodowej politykiem. Pozycję tę budował całe lata, zaczynając od samorządu, kończąc zaś na najwyższych zaszczytach w Izraelu, by potem ukazać swe talenty społeczności światowej. W wielu kręgach jest wymieniany jako kandydat na przyszłego prezydenta Izraela, choć sam skromnie to dementuje. Jego ojczyzną jest Izrael, ale tą małą ojczyzną – jak sam twierdzi, tą, która kształtuje człowieka na całe życie, jest mały Borysław, który leżał w granicach Rzeczypospolitej Polskiej. Sz. Weiss często myślami wraca to tułaczki po Polsce, do ziem, na które zaczęli trafiać przesiedleńcy różnych nacji z Kresów Wschodnich. – W takich miastach, jak Wałbrzych czy Wrocław, zawsze będzie istniała pamięć o II wojnie światowej. To właśnie w takich miejscach buduje się nowe społeczeństwo. Czuje się, że ludzie nie żyją tam 10 czy 20 pokoleń – mówi. – Gdy ludzie mieszkają ze sobą 700-800 lat, to już wszystko powoli tworzy się ewolucyjnie. A w takich miejscach jest inaczej. Z Wrocławiem podobnie się dzieje jak z całymi Izraelem – czuje się wartość życia wspólnotowego. Tam buduje się to nowe polskie społeczeństwo, tam panuje dynamika rozwojowa.
Szewach Weiss, postać wybitna, jedna z najważniejszych na izraelskiej scenie politycznej i naukowej, jest dla Wrocławia i Regionu Dolnośląskiego symboliczna. Skłania bowiem do refleksji nad podobieństwem – przy zachowaniu wszystkich proporcji dynamicznego rozwoju na bazie twórczej emigracji, która rzucona przez koleje losów na nowe ziemie, aktywnie je wzbogaca swoją obecnością.

Mowa doktora honoris causa UWr prof. Szewacha Weissa

Magnificencjo, Panie Rektorze
Drodzy Goście
Szanowni Państwo
Jestem szczęśliwy, że widzę w Auli Leszka Millera i Józefa Oleksego, których spotkałem, będąc ambasadorem w czasie obchodów Święta Niepodległości. Obecni są dziś także ambasadorowie, widzę nie tylko mojego przyjaciela Dawida Pelega, ambasadora Izraela w Polsce, ale i byłego ambasadoar RP w Tel Awiwie dr. Kozłowskiego. Są moi przyjaciele z Uniwersytetu Warszawskiego: prof. Grażyna Ulicka, moja pierwsza dziekan, prof. Jabłonowski, pan Kołtuniak, bez niego nie można w ogóle nic zrobić, bez niego nie ma „kasy", Joasia Odzińska – ona przyjęła mnie do pracy; jest redaktor Wydawnictwa Dolnośląskiego p. Jan Stolarczyk, tam wydałem razem z Ewą Szmal pierwszą książkę „Między nami", widzę Gminę Żydowską z Wrocławia, mojego przyjaciela p. Kichlera, rabina wrocławskiego, i przyjaciół z Krakowa. Przy końcu Auli, jak zwykle skromnie, widzę historycznego kierowcę ambasady Izraela w Warszawie, drogiego Wojtka Krawczyka. Cóż zrobiłbym bez Wojtka, całą Polskę, 200 tysięcy kilometrów przejechałem. On był nie tylko kierowcą, był moim kierownikiem, noc i dzień. Być tutaj dziś z wami, to jest szczęście, dwójka ambasadorów z Izraela: Szewach Weiss i Dawid Peleg, i były ambasador Polski w Tel Awiwie.
Mówiąc szczerze, dziś dowiedziałem się dość dużo o Szewachu Weissie. Kiedy dostajemy doktora honoris causa w tym wieku co mój, wtedy życiorys jest długi.
Chciałbym powiedzieć coś niepolitycznego, jak człowiek człowiekowi. Pierwsze słowo o Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Jest wśród nas rodzina Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, która ratowała mojego przyjaciela Freja Mellera. Chciałbym ich przedstawić: są to „te inne stodoły", nasze serce do waszych serc, jedyna świeca w jaskiniach ciemnoty w tej czarnej dziurze faszyzmu, rasizmu, ksenofobii i antysemityzmu.
Rozmawiałem ostatnio z moim ambasadorem Dawidem Pelegiem, razem zrobimy wszystko, żeby pomóc, mówiłem też z Szymonem Peresem o tym, by pomóc Polsce i nam, żeby pani Syndlerowa dostała nagrodę Nobla jako symbol Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Będziemy się o to starać. Nie będzie to pierwsza nagroda Nobla, mówiąc o polskiej sprawiedliwości. Spotkałem dziś moich przyjaciół z SŁD, premiera i marszałka, i powiedziałem im: stwórzmy w Polsce jeszcze coś, nie tylko Prawo i Sprawiedliwość, ale „Lewo i Sprawiedliwość".
A teraz mój dodatek do mitów. Historia narodu żydowskiego zaczyna się od Abrahama, wierząc w jednego Boga, tworząc monoteizm, dodano mu „H". Bóg powiedział do Abrahama: idź do twojego kraju (*leh* po hebrajsku oznacza idź); historia narodu żydowskiego rozpoczyna się od słowa *leh* tzn. idź. U was jest: Lech, Czech i Rus, więc mamy wspólnie *leh* i Lech, jest coś w tym. Wśród prezydentów był najpierw Lech, Aleksander i znów Lech.
Prof. Kieres powiedział coś o moim stosunku do Polski. Mam dwie dusze, jestem bar-

fot. Jerzy Kotarczyński

dzo związany z moim państwem, z Izraelem. Miałem szczęście, był to cud, że przeżyłem, byłem w Izraelu traktorzystą, marszałkiem Knesetu, profesorem, tam są moi przyjaciele i tam poznałem swoją kochaną żonę prof. Ester Weiss, śp., bo rok temu umarła, a tutaj ze mną byłaby na pewno szczęśliwa. Wracając do wczorajszej tragedii, współczuje wam, serce do serca. Modlę się, żeby tych piętnastu górników przeżyło. Wracając do naszych modlitw, u nas jest takie motto: z głębi krzyczę do Boga, żeby jednak przeżyli. Składam kondolencje rodzinom, waszemu narodowi. Dzisiaj rano w Izraelu, w radiu, telewizji i gazetach piszą o tym, że dzieje się coś pozytywnego między Polską a Izraelem. Przedwczorajszy raport Kongresu Żydów Europejskich też mówi o tym, że w dzisiejszej Polsce to hańba być antysemitą. Mam nadzieję, że do nowej ekologii społeczeństwa polskiego ja też coś dodałem. Była to moja misja. Czułem, że mam z Polską więzi nie tylko oficjalne, bo postanowiłem przyjechać do was.

Pamiętam opowiadany dowcip: Żyd wyjechał do Uzbekistanu, pytają go: skąd pan jest? Z Polski. Gdzie ta Polska jest? Między Rosją a Niemcami. Czy tam jest jakieś państwo? Obraziłem się jako Żyd z Polski. I to jeszcze jakie państwo, powiedziałem. Wtedy poczułem się prawdziwym Polakiem. Miałem alternatywę. Mój przyjaciel premier Izraela Ehud Barak chciał mnie wysłać jako ambasadora do Berlina albo Moskwy. Powiedziałem, nie, musi być Warszawa. To był mój odwet na ten dowcip. Mój przyjaciel Dawid Peleg wie dokładnie o tym, bo wtedy był wicedyrektorem Biura Spraw Zagranicznych. On wiedział o moich alternatywach, nie dziwił się, bo jego rodzina pochodzi z Suwałk. Premier Barak dziwił się: co, Polska. Zapytałem go, gdzie urodziła się jego mama, odpowiedział, że w Warszawie, i wtedy mnie zrozumiał.

Wybaczcie mi koledzy wtedy rządzący. Wiem, że premier Miller oraz marszałek i premier Oleksy tak bardzo się starali, żeby wejść do Unii Europejskiej. Zrobiliście ogromną pracę.

Pamiętam tę reklamę wtedy, tę propagandę przed referendum o wejście do Unii Europejskiej. Plakaty: Ja jestem Europejczykiem. Nie chcę mówić, kto był na tych plakatach, bo to wszyscy moi przyjaciele. Czy Polska ma przekonywać kogoś, że jest w Europie, a Polak jest Europejczykiem? Zaprosimy ich do tego Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocławskiego, Lwowskiego, prawda? Coś macie ze Lwowem wspólnego, zdaje mi się!!!

Pan Rektor czytał taki długi mój życiorys, o „Wojence, wojence". Wyjeżdżając stamtąd, zapamiętałem jeszcze jedną piosenkę: „Tylko we Lwowie..." No, to wszystko razem.

Trzeba przekonywać kogoś? Polska Chopina!!! Czy wiecie, że kiedy była uroczystość otwarcia ONZ w Nowym Jorku, pierwsze spotkanie, Polska nie miała tam flagi, było pięćdziesiąt państw, ale Polska nie wiedziała dokładnie, jaki rząd będzie reprezentował Polskę, czy londyński, czy z Lublina, czy z Warszawy, czekali. Zaprosili Artura Rubinsteina, największego pianistę na świecie, był z Łodzi! Julian Tuwim też z Łodzi, Leszek Miller też, nie...! Co będzie z tą Łodzią, ach? Ja nie, ja z Wrocławia! On powiedział: nie będę grał na fortepianie, dopóki nie będzie polskiej flagi. On był dumnym Żydem. Naród żydowski nie ma problemu z dualnością, z lojalnością dualną, jesteśmy obywatelami świata. Nasz internacjonalizm, kosmopolityzm, uniwersalizm jest potrzebny, bo przez dwa tysiące lat byliśmy razem. Teraz jest wiek Żydów, bo cały świat idzie w kierunku internacjonalizmu. Te wszystkie idee socjalistyczne teraz realizujemy. Prywatyzacja, globalizacja – trzeba to zrobić sprawiedliwie, liberalnie, demokratycznie, ale są to procesy pojednania świata. Jesteśmy częścią tych procesów, dlatego Rubinstein mógł być patriotą Polski, syjonistą i obywatelem Ameryki. Polska z Szymborską, Miłoszem, madame Curie (dwie nagrody Nobla). Czy wiecie, że 127 Żydów dostało nagrodę Nobla, tj. 23 proc. noblistów, z tego połowa z polskimi korzeniami. Czy Polska ma przekonywać kogoś, że jest Europą? Będąc tu z wami jestem człowiekiem, Europejczykiem, obywatelem świata. Jestem dumnym Żydem, dumnym syjonistą, jestem z wami. Czekam na ten czas, że u nas, na Bliskim Wschodzie „ta wojenka, wojenka, ta pani, za którą giną chłopcy malowani" już się skończy i przyjdą ułani z flagami pokojowymi, a panienka pokoju z żydowskimi warkoczami i palestyńskimi oczami wyjdzie i ich powita. Jest to cel naszej polityki na Bliskim Wschodzie. Dziękuję wam.

(mowa nieautoryzowana, spisana z nagrania, kad)

Odznaczenia państwowe i resortowe

Pracownicy i zasłużeni dla Uniwersytetu Wrocławskiego zostali uhonorowani 12 odznaczeniami przyznanymi w tym roku i 6 odznaczeniami z lat ubiegłych.

Listy odznaczonych przedstawiła prorektor prof. Urszula Kalina Prasznic. Odznaczenia państwowe wręczył wojewoda dolnośląski Krzysztof Grzelczyk, a odznaczenia resortowe – kurator Beata Pawłowicz.

- Prof. Waldemar Kozuschek, członek Zarządu Towarzystwa Niemiecko-Polskiego Uniwersytetu Wrocławskiego został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał

- prof. Jerzy Jakimiec (Zakład Heliofizyki i Fizyki Kosmicznej)

Złoty Krzyż Zasługi

- prof. Zbigniew Czapla (Zakład Fizyki Dielektryków)

Srebrny Krzyż Zasługi

- dr Danuta Misiąg (Instytut Filologii Słowiańskiej)
- mgr Ewa Grabarska (Oddział Opracowania Druków Ciągłych Nowych BU)

Udekorowani odznaczeniami państwowymi

Medale Komisji Edukacji Narodowej otrzymali

- dr hab. Anna Aleksiewicz (Zakład Bibliotekoznawstwa) – odbierze odznaczenie 9 grudnia w Warszawie
- dr Zygmunt Wojski (Zakład Iberystyki)
- prof. Zofia Sienkiewicz (Katedra Prawa Karnego Materialnego)
- dr Joanna Haydukiewicz (Zakład Geologii Stratygraficznej)
- dr Jan Klementowski (Zakład Geomorfologii)
- dr Romuald Kozieł (Zakład Geografii Społecznej i Ekonomicznej)
- dr Mieczysław Sobik (Zakład Meteorologii i Klimatologii)
- dr Barbara Szczodrowska-Kozar (Zakład Heliofizyki i Fizyki Kosmicznej)
- dr Krystyna Chmieleńska (Zakład Dydaktyki Chemii)
- prof. Janina Kuduk-Jaworska (Zakład Chemii dla Przyrodników)
- mgr Małgorzata Mikołajczyk (Zakład Dydaktyki Matematyki)
- prof. Maria Jakimiec (prof. emerytowany w Instytucie Astronomicznym)
- mgr Klementyna Magnowska (Zespół Lektorów Języka Lacińskiego)

Odznaczeni Medalami Komisji Edukacji Narodowej

Prof. Karl Dedecius i ks. prof. Alfons Nossol laureatami Nagrody Księżnej Jadwigi Śląskiej

Już po raz trzeci w czasie święta naszej uczelni wręczona została Nagroda Księżnej Jadwigi Śląskiej, ustanowiona przez Prezydenta Wrocławia oraz Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego. Nagroda przyznawana jest za wkład w pojednanie polsko-niemieckie.
Autorem statuetki ważącej 6 kg jest Waldemar Szmatuła z Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu.
Tegorocznymi laureatami zostali: prof. Karl Dedecius, tłumacz literatury polskiej na język niemiecki, wydawca i krytyk literacki, doktor honoris causa Uniwersytetu Wrocławski, i ks. prof. Alfons Nossol, arcybiskup, ordynariusz opolski.
Statuetkę Księżnej Jadwigi Śląskiej wręczyli rektor UWr prof. Leszek Pacholski i wiceprezydent Wrocławia Adam Grehl.

fot. Jerzy Katarzyński

fot. Sławomir Budrewicz

Statuetkę Księżnej Jadwigi Śląskiej odebrali z rąk JM Rektora i Wiceprezydenta Wrocławia ks. prof. Alfons Nossol (pierwszy od lewej) i prof. Karl Dedecius (drugi od prawej); w środku dr h.c. prof. Szewach Weiss

Uhonorowani Medalami Pamiątkowymi Uniwersytetu Wrocławskiego

Medale Pamiątkowe Uniwersytetu Wrocławskiego otrzymali prorektorzy i dziekani urzędujący w kadencji 2002-2005:
♦ prof. Jan Kołaczkiewicz, prorektor ds. ogólnych; ♦ prof. Krzysztof Wójtowicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą; ♦ prof. Jerzy Maroń, prorektor ds. studenckich; ♦ prof. Bogdan Rok, dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych; ♦ prof. Henryk Cugier, dziekan Wydziału Fizyki i Astronomii; ♦ prof. Ryszard Szekli, dziekan Wydziału Matematyki i Informatyki. Prorektor ds. nauczania prof. Krystyna Gabryjelska odebrała Medal w 2002 r. Za popularyzację badań i osiągnięć uniwersyteckich uczonych Medal Pamiątkowy Uniwersytetu Wrocławskiego otrzymała ♦ red. Aneta Augustyn, dziennikarka „Gazety Wyborczej". Medale wręczył JM Rektor prof. Leszek Pacholski.

fot. Jerzy Katarzyński

fot. Jerzy Katarzyński

Wyróżnieni Medalami Pamiątkowymi UWr: Prorektor prof. Krzysztof Wójtowicz w l. 2002-2005 i red. Aneta Augustyn z „GW"

Wyróżnieni nagrodami JM Rektora UWr

Nagrody JM Rektora UWr odebrali z rąk prorektora prof. Krzysztofa Nawotki:
- ♦ dr hab. Małgorzata Łoboz (Zakład Historii Literatury Polskiej XIX wieku)
- ♦ dr Włodzimierz Wysoczański (Zakład Języka Rosyjskiego)
- ♦ prof. Stefania Walasek (Zakład Historii Edukacji)
- ♦ prof. Alicja Szerląg (Zakład Pedagogiki Społecznej)

fot. Sławomir Budrewicz

- ♦ dr Marcin Wisłocki (Zakład Historii Sztuki Renesansu i Reformacji)
- ♦ dr hab. Gabriela Waś (Zakład Historii Śląska)
- ♦ prof. Bożena Płonka-Syroka (Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej)
- ♦ dr hab. Adam Nobis (Zakład Teorii i Historii Kultury)
- ♦ dr Artur Błażejewski (Zakład Archeologii Epoki Brązu i Epoki Żelaza)
- ♦ dr hab. Bożena Janda-Dębek (Zakład Psychologii Ogólnej)
- ♦ prof. Marek Maciejewski (Katedra Doktryn Politycznych i Prawnych)
- ♦ dr Jadwiga Daszyńska-Daszkiewicz (Zakład Astrofizyki i Astronomii Klasycznej)
- ♦ dr Julian Furtak (Zakład Fizyki Dielektryków)
- ♦ dr Katarzyna Sznajd-Weron (Zakład Dynamiki Nieliniowej i Układów Złożonych)
- ♦ dr Andrzej Bodył (Zakład Bioróżnorodności i Taksonomii Ewolucyjnej)
- ♦ mgr Marta Filistowicz (Zakład Bioróżnorodności i Taksonomii Ewolucyjnej)
- ♦ mgr Krzysztof Moszczyński
- ♦ prof. Andrzej Antoszewski (Zakład Systemów Politycznych)
- ♦ dr hab. Tadeusz Łebioda (Zakład Badań Niemcoznawczych)

fot. Sławomir Budrewicz

- prof. Janina Gajda-Krynicka (Zakład Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej)
- prof. Wojciech Sitek (Zakład Socjologii Nauki, Wiedzy i Kultury)
- prof. Teresa Szymańska-Buzar (Zakład Chemii Nieorganicznej)
- dr Andrzej Kochel (Zakład Podstaw Chemii)
- dr Izabela Czeluśniak (Zakład Chemii Nieorganicznej)
- dr Agata Białońska (Zakład Krystalografii)
- dr Joanna Cybińska (Zakład Chemii Analitycznej)
- dr Katarzyna Ślepokura (Zakład Krystalografii)
- dr Marcin Bieńkowski (Zakład Złożoności Obliczeniowej i Algorytmów)
- dr Krzysztof Dębicki (Zakład Teorii Prawdopodobieństwa)
- dr Anna Krystek (Zakład Analizy Matematycznej)
- dr hab. Jacek Dziubański (Zakład Analizy Funkcjonalnej)
- mgr Małgorzata Mikołajczyk (Zakład Dydaktyki Matematyki)
- mgr inż. Tomasz Wierzbicki (Zakład Języków Programowania)
- dr Małgorzata Zakrzewska (Zakład Enzymologii)
- prof. Stanisław Ciok (Zakład Zagospodarowania Przestrzennego)
- dr hab. Stanisław Mazur (Zakład Geologii Fizycznej)
- prof. Kazimiera Wilk (Dolnośląski Festiwal Nauki)
- prof. Adam Jezierski (Dolnośląski Festiwal Nauki)
- prof. Łeonard Górnicki (rzecznik dyscyplinarny dla nauczycieli akademickich)
- prof. Jerzy Jacyszyn (rzecznik dyscyplinarny dla nauczycieli akademickich)
- mgr Przemysław Jakubski (rzecznik dyscyplinarny dla studentów)
- dr Marek Szydło (rzecznik dyscyplinarny dla studentów)
- dr Mariusz Jabłoński (rzecznik dyscyplinarny dla studentów)
- dr Rafał Cieśla (rzecznik dyscyplinarny dla studentów)
- prof. Krzysztof Wójtowicz (senacka Komisja Statutowa)
- prof. Tomasz Rolski (senacka Komisja Statutowa)
- prof. Ludwik Turko (senacka Komisja Statutowa)
- prof. Ludomir Newelski (senacka Komisja Statutowa)
- dr hab. Alan Urbanek (dyrygent chóru UWr Gaudium) *Kazimiera Dąbrowska*

Wystawa DUOLOG – dialog artystyczny między fotografią i malarstwem Ruth Patzelt – fotografie, Wolfgang Seierl – malarstwo, rysunki

Podczas uroczystości z okazji Święta Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się wernisaż prac fotograficznych i malarskich artystów z Austrii, Ruth Patzełt i Wołfganga Seierła.

Aktu uroczystego otwarcia wystawy w Oratorium Marianum dokonał prorektor prof. Krzysztof Nawotka, gości austriackich przedstawiła wicekonsul honorowy Republiki Austrii Jolanta Charzewska-Miller. Współpracę artystów zapoczątkowały koncert gitarowy oraz teksty Wisławy Szymborskiej. Od tamtego czasu temat „Polska" często pojawia się w ich wspólnych pracach, których punktem centralnym jest refleksja. Prace prezentowane na wystawie we Wrocławiu i w Krakowie powstały w 2006 r. we Wiedniu, Nowym Jork i Japonii. Hikikomori – są to dzieci i młodzież w Japonii, które unikają społeczności z ludźmi, uciekają przed zbyt silną presją społeczną i przymusem. Potrafią na wiele dni, tygodni a nawet lat zamknąć się w swoich pokojach, żeby móc przeżywać własne życie, siedząc przed komputerem, telewizorem bądź sklejając modele. Odsetek samobójstw jest wysoki. Hikikomori to choroba, której leczenie jest długotrwałe i żmudne, być może jest to inny sposób na życie? Co skłania młodych ludzi do wyboru samotności, izolacji i strachu? Hikokomori to temat, który zbliżył artystów. Niezależnie od siebie zarejestrowali to zjawisko w pracach artystycznych w różny sposób. O ile Ruth Patzelt na fotografiach uchwyciła momenty strachu i niepewności spowodowane odosobnieniem, o tyle prace malarskie i rysunki Wolfganga Seierla koncentrują się wokół wewnętrznych przeżyć „bohaterów-ofiar?" hikikomori, które dopuszcza izolację po to, aby można było rozwinąć nowe, własne wizje i idee, żyjąc w swoim świecie – zatem jest to zjawisko w pewnym sensie pozytywne. Punktem wyjścia dla drugiej grupy prac prezentowanych na wystawie są rysunki wykonane podczas podróży do Japonii, dla których Ruth Patzelt wykonała fotografie adekwatne do abstrakcyjnych linii i form szkiców. W ten sposób powstał między obrazami dialog, którego zadaniem jest przekazanie innego, wieloznacznego i wielostronnego sposobu postrzegania naszej rzeczywistości.

Ruth Patzelt – ur. w 1966 r., artysta fotografik, muzyk i pedagog. Studiowała grę na gitarze w Konserwatorium Miasta Wiednia (obecnie Uniwersytet Prywatny) oraz literaturoznawstwo i etnologię na Uniwersytecie Wiedeńskim. Od 1991 r. prowadzi działalność pedagogiczną. W 1989 r. zainicjowała projekt *Internationales Giterrenseminar Lockenhaus*, od 2004 r. jest kierowniczką Seminarium Muzycznego *„kurz&bindig"*, kuratorką i organizatorką wystaw i odczytów, jest członkiem różnych zespołów muzyki dawnej (gitara – lutnia, viola da gamba, śpiew i perkusja). Fotografią interesuje się od 1999 r., preferuje fotografię biało-czarną. *Poszukiwanie sensu istnienia* – to motyw wiodący prac fotograficznych artystki – *wydobycie szczegółu z całości, zamyślenie się nad czymś, co jest istotne, unikanie powierzchowności. Pojęcie „strachu", które jest głównym tematem moich prac fotograficznych od czasu poznania zjawiska hikikomorii, doprowadziło do konfrontacji z moimi własnymi lękami.* Wystawy w Austrii (Lockenhaus, Wiedeń, Salzburg) i w Polsce (Kraków, Andrychów). Ruth Patzelt mieszka i pracuje w Lockenhaus i w Wiedniu.

Wolfgang Seierl – ur. w 1955 r., artysta plastyk, muzyk, kompozytor. Jest absolwentem Akademii Sztuk Pięknych i Akademii Muzycznej w Wiedniu oraz w Mozartem w Salzburgu. Stypendia artystyczne w Berlinie (1987), Paryżu (1988, 1992, 1995), Nowym Jorku (1989), Budapeszcie (1990), Krakowie (2004) i Japonii (2006). W 1991 r. wziął udział w *Malersymposium Werben,* w 1995 r. – w Spotkaniach Twórców ST. Lambrecht. Jest laureatem licznych nagród i stypendiów (1991/92 – nagroda landu Dolnej Austrii, 1987-1993 – stypendium miasta Salzburga, 1997 – Nagroda im. Teodora Körnera, 2002 – Nagroda Slavi Soucek, 1999/2000 – stypendium Frankfurtu, 2003 – stypendium państwowe, 2005 – stypendium w Warszawie). Liczne wystawy, m. in. w Austrii, Niemczech, Szwajcarii, we Włoszech, Belgii, Francji, na Węgrzech, w Polsce, USA i Japonii. Od 1996 r. jest inicjatorem i kierownikiem Forum Kompozytorów „ein klang". *Wydaje się, że powstaje nowy rodzaj malarstwa. Chodzi mi o to, żeby uchwycić moment i opowiedzieć o tym, co się dzieje w chwili, zanim pułapki identyfikacji zarzucą sieć na formę, zanim urzeczywistnienie uczyni niemożliwym poskromienie identyfikacji.* Wolfgang Seierl mieszka w Salzburgu i Wiedniu.

Prezentowana w sali Oratorium Marianum ekspozycja czynna będzie do 19 grudnia br.

Dalia Żminkowska

Prof. Koch członkiem rzeczywistym Południowoafrykańskiej Akademii Nauk i Sztuk

Profesor Jerzy Koch, kierownik Zakładu Współczesnej Literatury Niderlandzkiej i Afrikaans w Katedrze Filołogii Niderlandzkiej UWr, został jako pierwszy obcokrajowiec rzeczywistym członkiem Południowoafrykańskiej Akademii Nauk i Sztuk.

W maju 2005 r. prof. Jerzy Koch stał się najpierw członkiem korespondentem Południowoafrykańskiej Akademii Nauk i Sztuk. Założona w 1910 r. Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns / South African Academy for Science and Arts jest jednym z najstarszych stowarzyszeń naukowych w RPA. Jej statut przewidywał nadawanie obcokrajowcom jedynie członkostwa korespondencyjnego i takie ma zaledwie kilkunastu badaczy, wśród nich prof. Koch. W 2006 r. Akademia zdecydowała o nadawaniu pełnego członkostwa również badaczom z zagranicy i pierwsze członkostwo rzeczywiste przyznała historykowi literatury z UWr prof. Jerzemu Kochowi, który od 2001 r. jest także badaczem stowarzyszonym (*research fellow*) południowoafrykańskiej uczelni University of Free State / Universiteit van die Vrystaat.
Profesor Koch ma w swoim dorobku dwie książki poświęcone literaturze południowoafrykańskiej: „Outsider wśród swoich. Formy ksenofanii w powieści afrikaans", (2002 r.) i „Historię literatury południowoafrykańskiej. Literatura afrikaans XVII-XIX w." (2004 r.). Obie wyróżnione nagrodą Ministra Edukacji Narodowej i Sportu. Obecnie pracuje nad pierwszym w Polsce słownikiem afrikaans.
W 1995 r. otrzymał nagrodą im. Martinusa Nijhoffa za dorobek w dziedzinie tłumaczeń literatury niderlandzkiej (holenderskiej i flamandzkiej), przyznaną przez holenderską Fundację Księcia Bernharda. Jest członkiem Niderlandzkiego Towarzystwa Literackiego w Lejdzie, założonego w 1766 r., i Stowarzyszenia Pisarzy Polskich.
Prof. Jerzy Koch jest pierwszym historykiem literatury niderlandzkiej w Polsce, który otrzymał tytuł naukowy profesora (2005). Z sukcesem prowadzi dydaktykę, w zajęciach z afrikaans uczestniczy w tym roku pięćdziesięciu studentów. W Katedrze Filologii Niderlandzkiej jest jednym z redaktorów czasopisma naukowego „Neederlandica Wratislaviensia".
Język afrikaans w 90 proc. przejął słownictwo z języka niderlandzkiego. Obecnie jest jednym z 11 urzędowych języków RPA, posługuje się nim ok. 6,2 mln mieszkańców. Jest też ważnym językiem komunikacji na terenie Namibii, Botswany i Zambii.

(kad)

Najwyższe odznaczenie belgijskie dla prof. Kiedronia

Profesor Stefan Kiedroń, kierownik Katedry Filologii Niderlandzkiej Uniwersytetu Wrocławskiego, został udekorowany najwyższym odznaczeniem belgijskim Leopołdsorde (Orderem Króla Leopołda I).

Akt nadania tego orderu głosi, że Jego Wysokość Król Albert II nadał Postanowieniem Królewskim z 15 czerwca 2006 r., na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych

Promocja chorwackich uczelni

Uniwersytet Wrocławski uczestniczy w międzynarodowym zespole eksperckim, który pomaga chorwackim uczelniom w stworzeniu biur ds. promocji. Projekt jest finansowany z europejskiego programu TEMPUS.

Pierwsze spotkanie z udziałem wszystkich partnerów odbyło się 17 i 18 listopada na Uniwersytecie w Zagrzebiu. Koordynatorem projektu jest Uniwersytet w Ljublianie (Słowenia), a członkami grupy doradczej dla partnerów chorwackich są uczelnie z Brna, Pragi, Linzu, Rzymu, Wiednia i oczywiście Wrocławia. Ze strony chorwackiej w projekcie udział biorą uniwersytety w Zagrzebiu, Zadarze i Dubrowniku.
Spotkanie w Zagrzebiu służyło wzajemnemu poznaniu się partnerów biorących udział w projekcie. Zainteresowanie uczestników wzbudziły materiały promocyjne Uniwersytetu Wrocławskiego zarówno ze względu na atrakcyjną szatę graficzną, jak i pomysłowość w przekazywaniu informacji („Jungle Book" dla studentów zagranicznych!).
Opracowany został również kalendarz działań: przez najbliższe dwa lata w różnych miastach europejskich organizowane będą pobyty studyjne, warsztaty i seminaria, które dostarczą chorwackim uczelniom niezbędnej wiedzy i doświadczeń potrzebnych do organizowania pracy promocyjnej u siebie. Biuro Promocji i Informacji Uniwersytetu Wrocławskiego zorganizuje dla gości z Chorwacji kilkudniowy pobyt studyjny we Wrocławiu już w czerwcu 2007 r.
Informacji o projekcie udziela Witold Leśniak, tel. 375 27 69, Witold.lesniak@uni.wroc.pl *(lew)*

Witold Leśniak z UWr (drugi od lewej)

Spotkanie z 75-latkami

Tradycyjne coroczne spotkanie jubileuszowe z emerytowanymi pracownikami uczelni, którzy ukończyli 75 lat, odbylo się 10 listopada w Klubie Uniwersyteckim.

Spotkanie zaszczycił swoją obecnością JM Rektor prof. Leszek Pacholski. Były życzenia, kwiaty, upominki pieniężne i poczęstunek. Wśród zaproszonych 62 osób było 15 pracowników naukowych. Spotkania organizuje Sekcja Socjalna Działu Administracyjno-Gospodarczego.

(kad)

O stosunkach polsko-rosyjskich

Na spotkaniu 16 listopada na Uniwersytecie Wroclawskim prof. Stefan Meller mówil o problemach współczesnych stosunków między Polską i Rosją.

– Stosunki Polski z Rosją byłyby lepsze, gdyby Moskwa zdecydowała się przyjąć ciągłość historyczną po ZSRR i m.in. wyjaśniła masakrę polskich żołnierzy w Katyniu. Dzisiejsza Federacja Rosyjska cierpi na poważny kryzys tożsamości i nadal nie wie, jaki ustrój przyjąć po rozpadzie Związku Radzieckiego – mówił prof. Meller. Wspomniał też o polityce Unii Europejskiej wobec Rosji, która wyciąga poszczególnych członków Unii, by tylko z nimi rozmawiać, a jeszcze innych, jak Polskę, stara się napiętnować (embargo na import polskiego mięsa do Rosji). Zdaniem prof. Mellera relacje Polaków z Rosjanami są zdecydowanie lepsze niż stosunki miedzy państwem polskim i rosyjskim. W kulturze tkwi szansa na poprawienie relacji Polaków z Rosjanami. – W przyszłości relacje te będą bardzo dobre – uważa były ambasador.

Polacy powinni zadbać o to, żeby nasi sąsiedzi ze Wschodu nie postrzegali nas jako rusofobów. – Mamy do spełnienia ważną rolę pomostu pomiędzy Europą a Rosją. Rosjanie zawsze wsłuchiwali się w Polskę – zakończył spotkanie Stefan Meller.

Prof. Stefan Meller był ambasadorem Polski we Francji (w latach 1996-2001) i w Rosji (2002-2005). Był ministrem spraw zagranicznych w rządzie Kazimierza Marcinkiewicza. *(GW)*

Laboratorium Procesów Biotechnologicznych otwarte

Wrocławski Park Technologiczny uruchomil Laboratorium Procesów Biotechnologicznych, a w nim Pracownię Biochemiczną oraz Pracownię Fizykochemiczną.

Uroczyste otwarcie Laboratorium Procesów Biotechnologicznych odbyło się 25 października 2006 r. we Wrocławskim Parku Technologicznym, podczas III Seminarium Sieci Biotech „Środowisko produkcji żywności, jej jakość, wartość nutraceutyczna i biomedyczna w świetle postępu technologicznego i świadomości konsumentów".

Belgii, jako wyraz uznania dla spełnionych zasług, cywilne odznaczenie honorowe OFFICIER IN DE LEOPOLDSORDE (Oficer Orderu Króla Leopolda I).

Dekoracji prof. Stefana Kiedronia dokonał 27 października br. w Poznaniu I Sekretarz Ambasady Królestwa Belgii w Warszawie Alphonse Creuzen, w ramach organizowanego corocznie przez ambasady Królestwa Niderlandów i Królestwa Belgii w Warszawie Dnia Niderlandystyki Polskiej.

Order Króla Leopolda I – „De Leopoldsorde" – jest najstarszym i najwyższym państwowym odznaczeniem Królestwa Belgii, ustanowionym w 1832 r. przez pierwszego Króla Belgów, Leopolda I.

fot. Bolesław Bajman

Prof. Stefan Kiedroń kieruje od wielu lat niderlandystyką wrocławską, która cieszy się bardzo wysoką renomą zarówno w kraju, jak i za granicą. Dotyczy to zarówno jej działalności naukowej, jak i dydaktycznej. Gośćmi Katedry byli najwybitniejsi uczeni z krajów, których język, literaturę i kulturę badają wrocławscy niderlandyści: z Belgii (zwłaszcza z Flandrii), Holandii i RPA; we Wrocławiu wykładali także niderlandyści z innych krajów (Austria, Czechy, Niemcy, USA, Węgry czy Wielka Brytania). Niderlandyści wrocławscy są natomiast częstymi gośćmi na uniwersytetach zagranicznych. Filologia niderlandzka uzyskała od Państwowej Komisji Akredytacyjnej ocenę wyróżniającą, kierunek ten cieszy się dużym zainteresowaniem wśród kandydatów na studia – w ubiegłych latach o jedno miejsce ubiegało się tu przeciętnie około 15 kandydatów.

Prof. Stefan Kiedroń jest germanistą i niderlandystą. Jest autorem prawie stu prac poświęconych literaturze i kulturze flamandzkiej, holenderskiej, niemieckiej i polskiej w różnych epokach, publikowanych zarówno w kraju, jak i za granicą. W swoich badaniach koncentruje się przede wszystkim na czasach renesansu i baroku, zwłaszcza na latach 1550-1650. Ważnym materiałem badawczym są dla niego dzieła zgromadzone w jednej z największych europejskich kolekcji starych druków – we wrocławskiej Bibliotece Uniwersyteckiej. Chociaż zaczynał – w swej pracy magisterskiej – od przedstawienia historii dziewiętnasto- i dwudziestowiecznego Ruchu Flamandzkiego (*De Vlaamse Beweging*), obecnie, jak sam mówi, wszystko kojarzy mu się z XVII wiekiem.

Prof. S. Kiedroń występował jako *visiting professor* lub gościł z wykładami na wielu uczelniach zagranicznych. Spośród uczelni belgijskich współpracuje z KU Leuven, uniwersytetami w Hasselt, Antwerpii, Gandawie i Vrije Universiteit Brussel. Organizował kongresy i sympozja we Wrocławiu, m. in. w 1995 r. kongres *Emblem Studiem. The State of Art*, a w 2000 r. kongres *170 jaar neerlandistiek in Silezië*, współorganizował też imprezy naukowe wraz z kolegami z innych instytutów naszej uczelni: Instytutu Filologii Germańskiej czy Instytutu Historii Sztuki. W latach 2000-2002 był profesorem literatury niderlandzkiej w Instytucie Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, a od 1999 r. do chwili obecnej pełni funkcję przewodniczącego Uniwersyteckiej Komisji Egzaminacyjnej dla filologii niderlandzkiej na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu (Czechy). Wypromował 5 doktorów. Jest też redaktorem naczelnym pisma *Neerlandica Wratislaviensia*.

Prof. Kiedroń był współorganizatorem dwóch wizyt „królewskich" na Uniwersytecie Wrocławskim: wizyty królowej Niderlandów Beatrix (w lipcu 1997 r.) oraz króla Belgów Alberta II (w maju 1999 r.).

Prof. Stefan Kiedroń jest od 2003 r. członkiem Zarządu Głównego ogólnoświatowego Międzynarodowego Stowarzyszenia Niderlandystycznego (*Internationale Vereniging voor Neerlandistiek*). Należy też do współzałożycieli w 1995 r. Stowarzyszenia Niderlandystów Europy Środkowo-Wschodniej „Comenius", jest także członkiem Towarzystwa Literatury Niderlandzkiej (*Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde*) w Lejdzie.

Prof. Kiedroń kieruje Zakładem Dawnej Literatury Niderlandzkiej KFN oraz Ośrodkiem Kultury Niderlandzkiej Uniwersytetu Wrocławskiego. OKN organizował lub współorganizował liczne przedsięwzięcia poświęcone kulturze Niderlandów: artystyczne, literackie, teatralne, muzyczne, a nawet polityczne, jak debata pod hasłem „Unia Europejska: tak czy nie?" w 2001 r. z udziałem parlamentarzystów oraz ambasadora Belgii, która wówczas przewodniczyła Unii Europejskiej.

Medal dla prof. Lukierskiego

Profesor Jerzy Lukierski, wieloletni dyrektor Instytutu Fizyki Teoretycznej UWr, odebrał w końcu października br. Medal 50-łecia Zjednoczonego Instytutu Badań Jądrowych w Dubnej.

Prof. Lukierski jest odpowiedzialny ze strony polskiej za realizację programu „Bogolubow-Infeld" wymiany naukowej fizyków teoretyków polskich oraz pracujących w Zjednoczonym Instytucie Badań Jądrowych w Dubnej.

Zjednoczony Instytut Badań Jądrowych w Dubnej to międzynarodowa organizacja

Prof. Jerzy Lukierski odbiera medal z rąk prof. Andrzeja Hrynkiewicza

naukowa zajmująca się badaniami z zakresu fizyki jądrowej, fizyki teoretycznej i matematycznej, wysokich energii, molekularnej, biofizyki i biologii molekularnej.
Instytut powstał w 1956 r. i był wówczas wspólnym laboratorium dla państw bloku sowieckiego. Obecnie do ZIBJ należy ponad 1000 naukowców z 18 państw, w tym z Polski. Okazjonalnie w badaniach biorą także udział naukowcy z UNESCO, CERN, CLAF, Francji, Niemiec, Włoch i USA.
Instytut dysponuje siedmioma laboratoriami poświęconymi różnym dziedzinom: fizyce teoretycznej, fizyce wysokich energii, fizyce ciężkich jonów, fizyce fazy skondensowanej, reakcjom jądrowym, neutronom i technikom informatycznym. Istnieją również wydziały zajmujące się badaniami nad promieniowaniem i radiobiologią oraz zespoły badawcze prowadzące konkretne eksperymenty.
W Dubnej odkryto kilka pierwiastków chemicznych, m.in. w 2006 r. Ununoctium, cząsteczkę hiperon antysigma minus i sformułowano wiele hipotez fizycznych, np. o oscylacji neutrin czy kwarkowym modelu hadronów.

(kad)

Gloria Artis dla prof. Janusza Deglera

Profesor Janusz Degler z Zakładu Teorii Kultury i Sztuk Widowiskowych odebrał medal Gloria Artis – Zasłużony Polskiej Kulturze.

Teatrolog, znawca twórczości Stanisława Ignacego Witkiewicza, uczestniczył 20 listopada w warszawskiej Bibliotece Narodowej w obchodach 60-lecia Państwowego Instytutu Wydawniczego. Prof. Degler jest redaktorem „Dzieł zebranych" Witkacego, a wydał je właśnie PIW. Na uroczystości medalami Gloria Artis uhonorowano m.in. pisarza Józefa Hena i plastyka Waldemara Świerzego.
Medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis", przyznawany przez Ministra Kultury od 2005 r., jest odznaczeniem szczególnie prestiżowym, honorującym najwybitniejsze postaci świata kultury lub postaci mające na tym polu szczególne zasługi.

(kad)

Sukces informatyków UWr w CEPC ACM w Budapeszcie

Na zawodach Mistrzostw Europy w Programowaniu Zespolowym (Centrał Europe Programming Contest)w Budapeszcie, które odbyły się 19 listopada br., bardzo dobrze spisali się nasi studenci informatyki.

Zespół w składzie: Paweł Gawrychowski, Kuba Lopuszański i Tomek Wawrzyniak zajął czwarte miejsce, awansując do finałów zawodów ACM, które odbędą się w marcu w Tokio.
Zespół z Uniwersytetu Wrocławskiego zajął też trzecie miejsce w Akademickich Mistrzostwach Polski w Programowaniu Zespołowym rozegranych 4 listopada na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Laureaci Nagrody FNP 2006

Profesorowie Piotr Sztompka, Mariusz Ratajczak, Tomasz Dietl i Leon Gradoń zostali laureatami tegorocznych nagród Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. To najbardziej prestiżowe nagrody naukowe w Polsce.

FNP przyznaje te nagrody polskim uczonym za osiągnięcia i odkrycia z ostatnich czterech lat, które wniosły istotny wkład w życie duchowe i postęp cywilizacyjny Polski, a także zapewniają naszemu krajowi miejsce w nauce światowej.
Tegoroczna piętnasta edycja nagrody honoruje uczonych w czterech dziedzinach.
Prof. Piotr Sztompka (Instytut Socjologii UJ), laureat nagrody FNP w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych, został uhonorowany za „oryginalne opracowanie idei współczesnej socjologii, pozwalające zrozumieć wyznaczniki oraz dynamikę skomplikowanych zmian społeczeństw nowoczesnych", przedstawione m.in. w książkach „Socjologia. Analiza społeczeństwa" oraz „Socjologia zmian społecznych".
Prof. Mariusz Ratajczak (Zakład Fizjologii Pomorskiej Akademii Medycznej, pracuje też w Uniwersytecie w Louisville) został nagrodzony w dziedzinie nauk przyrodniczych i medycznych „za odkrycie w szpiku kostnym i krwi pępowinowej komórek funkcjonalnie przypominających macierzyste komórki zarodkowe".
Prof. Tomasz Dietl (Instytut Fizyki PAN i Instytut Fizyki Teoretycznej UW) został doceniony w dziedzinie nauk ścisłych „za opracowanie potwierdzonej w ostatnich latach teorii rozcieńczonych półprzewodników ferromagnetycznych oraz zademonstrowanie nowych metod sterowania magnesowaniem".
Prof. Leon Gradoń (Wydział Inżynierii Chemicznej i Procesowej Politechniki Warszawskiej) otrzymał nagrodę w dziedzinie nauk

Laboratorium mieści się w budynku Inkubatora w Centrum Technologii.
Jest przystosowane do wykonywania badań i analiz w zakresie biotechnologii, biochemii, biologii molekularnej, mikrobiologii oraz fizykochemii.
Kreatorzy innowacyjnych przedsięwzięć mogą w tych pracowniach realizować własne projekty z obszaru life science, korzystając z pomieszczeń wyposażonych w nowoczesną aparaturę badawczą, taką jak:

- chromatograf cieczowy HPLC
- chromatograf gazowy sprzężony ze spektrometrem masowym
- spektrofotometr UV-VIS
- tensjometr procesorowy
- aparat do pomiaru kąta zwilżania
- ciśnieniowy reaktor laboratoryjny
- urządzenia chłodnicze
- urządzenia do sterylizacji
- inny sprzęt laboratoryjny niezbędny do prowadzenia badań w zakresie biotechnologii: aparat do elektroforezy poliakrylamidowej, homogenizator, pehametr elektroniczny, miniwytrząsarka, mieszadło magnetyczne, łaźnia wodna, koncentrator próżniowy, liofilizator stołowy, wirówka, inkubator biologiczny, waga laboratoryjna, kolektor frakcji, urządzenie do wytwarzania wody ultraczystej, szkło laboratoryjne.

Istnieje również możliwość zlecenia badań wykwalifikowanej kadrze WPT.
Zapraszamy zainteresowane firmy do skorzystania z oferty Laboratorium.

(kad)

Fatal Transactions

W październiku 2006 r. ogłoszona została pomyślna decyzja Komisji UE w sprawie współfinansowania projektu Fatal Transactions, w którym Uniwersytet Wrocławski będzie miał status partnera. Grant został przyznany przez Biuro Współpracy Pomocy Europy (EuropeAid Co-operation Office), zarządzające pomocą zewnętrzną z ramienia Komisji UE (symbol referencyjny: EuropeAid/122548/C/ACT/multi).

Zgoda Komisji stanowi niewątpliwy sukces Instytutu Studiów Międzynarodowych, którego pracownicy i doktoranci przez kilka miesięcy uczestniczyli w przygotowywaniu wniosku. Kierownikami zespołu są prof. Elżbieta Stadtmüller i prof. Klaus Bachmann, a koordynatorem projektu mgr Dominik Kopiński. W skład zespołu wchodzą ponadto: mgr Karolina Bieniek, mgr Konrad Czernichowski, mgr Andrzej Polus, mgr Marta Richter oraz Katarzyna Młyńczak.
Projekt rozpoczyna się w 2007 r. i będzie realizowany przez trzy lata.
Kampania Fatal Transactions ma na celu skierowanie uwagi konsumentów, opinii publicznej, rządów państw, przedstawicieli biznesu oraz instytucji międzynarodowych na problematykę handlu surowcami mineralnymi pochodzącymi z terenów Afryki. Uczestnicy projektu są przekonani, że bogactwa naturalne, takie jak diamenty, złoto czy ropa naftowa, odpowiednio wykorzystane, mogą pomóc w odbudowie i stabilizacji państw afrykańskich. Impulsem do działania dla twórców kampanii były m.in. doświadczenia Angoli, Liberii, Sierra Leone

czy Demokratycznej Republiki Konga. Zyski pochodzące z eksploatacji złóż surowcowych kierowane były na finansowanie działań rebelianckich armii, umożliwiały trwanie brutalnym dyktaturom oraz przyczyniały się do łamanie praw człowieka. W konsekwencji, w większości przypadków to nie społeczeństwa afrykańskie odnoszą korzyści z posiadanych bogactw naturalnych, lecz elity polityczne, ugrupowania partyzanckie kontrolujące ich wydobycie czy międzynarodowe koncerny.
W ramach kampanii podejmowane będą rozmaite działania informacyjne mające na celu pokazywanie związków między handlem surowcami a konfliktami i łamaniem praw człowieka w Afryce. Działania te będą skierowane przede wszystkim do rządów, które muszą stworzyć określone standardy i udoskonalić system regulacji w dziedzinie handlu surowcami oraz zapewnić odpowiednie mechanizmy kontroli. Dotyczy to również zachowania rządów państw zachodnich i instytucji międzynarodowych. W tym przypadku propozycje obejmują m.in. stworzenie systemu monitoringu i opracowanie zasad dotyczących handlu surowcami oraz mechanizmów ich egzekwowania np. przez stosowanie sankcji. Równie ważną rolę do odegrania mają tutaj korporacje międzynarodowe. Te ostatnie wykorzystują niejednokrotnie fakt niedoskonałego ustawodawstwa w krajach afrykańskich, a w niektórych przypadkach operują na granicy prawa lub z jego pogwałceniem. W tym kontekście konsorcjum Fatal Transactions zamierza odgrywać rolę ciała nadzorującego (*watch dog*) i bacznie przyglądać się poczynaniom wszystkich podmiotów, które – bezpośrednio lub pośrednio – są zaangażowane w handel surowcami. Aby spowodować określone zachowania ze strony rządów, instytucji międzynarodowych i firm, niezbędne jest jednoczesne podnoszenie świadomości konsumentów na temat obrotu minerałami pochodzącymi z regionów objętych konfliktami.
Celem głównym projektu jest zatem – najogólniej – przekształcenie śmiercionośnych/zgubnych transakcji (*fatal transactions*), które podsycają brutalne konflikty i łamanie praw człowieka, w transakcje sprawiedliwe (*fair transactions*), tzn. takie, które w istotny sposób przyczyniają się do trwałego pokoju, rekonstrukcji państw afrykańskich, likwidacji biedy i ogólnie – poprawy jakości życia mieszkańców kontynentu.
Fatal Transactions jest kampanią skupiającą wiele organizacji i instytucji zarówno z krajów „Północy", jak i z krajów „Południa". Projekt ten będzie zatem realizowany nie tylko na terenie Holandii, Belgii, Niemiec czy Polski, ale również w Angoli, Demokratycznej Republice Konga i RPA. Ma on przez to prawdziwie ponadnarodowy charakter, co istotnie zwiększa atrakcyjność współpracy oraz samo w sobie stanowi jego wartość dodaną. Sekretariat ma siedzibę w Amsterdamie, natomiast spotkania koordynacyjne będą się odbywały w miastach członków (Amsterdam, Utrecht, Bonn i Antwerpia) oraz miastach partnerów (Bruksela, Frankfurt, Haga, Wrocław). Lista członków i partnerów obejmuje:

- Netherlands Institute for Southern Africa (NiZA), Holandia,
- Bonn International Centre for Conversion (BICC), Niemcy,
- Pax Christi Netherlands, Holandia,

technicznych „za opracowanie teorii procesów powstawania i transportu aerozoli i mikrocząsteczek w gazach i cieczach oraz jej wykorzystanie w urządzeniach technicznych i medycznych".

Każdy z laureatów otrzyma 150 tys. zł. Nagrody zostaną wręczone 6 grudnia na Zamku Królewskim w Warszawie.

(kad)

Wybitni uczeni nagrodzeni przez ministra

Prof. Michał Seweryński wręczył po raz pierwszy 20 września nagrody za wybitne osiągnięcia naukowe i naukowo-techniczne. Otrzymali je trzej profesorowie: chemik Grzegorz Grynkiewicz, filozof Marian Przełęcki i specjalista w zakresie chorób trzody chlewnej Zygmunt Pejsak.

Uhonorowani zostali autorzy badań, które są wybitne, ale wcześniej nie zostały w ten sposób docenione. Nagrody przyznano w trzech kategoriach: badań na rzecz rozwoju nauki, badań na rzecz rozwoju społeczeństwa oraz badań na rzecz rozwoju gospodarki.
Prof. Grzegorz Grynkiewicz (Instytut Farmaceutyczny w Warszawie) został nagrodzony w kategorii badań na rzecz rozwoju nauki. Profesor jako specjalista w zakresie chemii medycznej, organicznej i chemii związków naturalnych opracował wiele nowych leków. Był stażystą wielu prestiżowych uczelni, m.in. Uniwersytetu kalifornijskiego w Berkeley.
Prof. Marian Przełęcki, filozof i logik, nagrodzony w kategorii badań na rzecz rozwoju społeczeństwa, jest uznawany za pioniera badań nad semantycznymi podstawami nauk empirycznych. Jednym z tematów jego rozważań naukowych jest istota dobra moralnego. Był uczniem Tadeusza Kotarbińskiego i Kazimierza Ajdukiewicza. Członek Międzynarodowego Instytutu Filozoficznego w Paryżu.
Prof. Zygmunt Pejsak (Państwowy Instytut Weterynaryjny w Puławach, kierownik Zakładu Chorób Świń) to uczony o międzynarodowej sławie. Nagrodę otrzymał w kategorii badań na rzecz rozwoju gospodarki. Opracował wiele szczepionek i leków przeciwko chorobom trzody chlewnej. Odbył staże w wielu ośrodkach weterynaryjnych, m.in. w USA, Czechach, Francji, Niemczech i Wielkiej Brytanii.

(kad)

Laureat konkursu Powroty/Homing z UWr

Dr Marcin Stępień, adiunkt w Zakładzie Chemii Organicznej UWr, otrzymał subsydium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej wraz z czternastoma mlodymi polskimi badaczami, którzy powrócili z dłuższego zagranicznego pobytu naukowego.

Dr Marcin Stępień (lat 29) przebywał na stażu w University of Texas (Austin, USA) w okresie II 2005 – III 2006 r. Prowadził badania w grupie prof. Jonathana L. Sesslera dotyczące ciekłokrystalicznych rozszerzonych porfiryn.
Subsydium FNP ułatwi mu pracę badawczą na Wydziale Chemii naszej uczelni. Laureat jest członkiem Zespołu Badawczego Chemii Porfiryn i Metaloporfiryn i zajmuje się syntezą porfirynoidów. Doktorat pt. *Benziporfiryny: struktura, reaktywność i właściwości koordynacyjne* obronił pod kierunkiem prof. Lechosława Latosa-Grażyńskiego. Jest absolwentem chemii na UWr.
Pierwsza edycja programu FNP Powroty/Homing ma na celu stworzenie młodym uczonym powracającym z zagranicznych badań odpowiednich warunków pracy w kraju oraz kontynuowanie nawiązanej przez nich współpracy naukowej. Laureaci subsydium powrócili m.in. z USA, a także z Niemiec, Kanady, Chile, Norwegii i Wielkiej Brytanii.

(kad)

Subsydia profesorskie FNP

18 października w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie 12 tegorocznych laureatów programu Mistrz odebralo z rąk Prezesa Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, prof. Macieja Żylicza, pamiątkowe dyplomy.

Każdy ze zwycięzców tego prestiżowego konkursu otrzymał trzyletnie subsydium profesorskie w wysokości 300 tysięcy złotych. Pieniądze te nagrodzeni uczeni będą mogli przeznaczyć na zintensyfikowanie już prowadzonych prac lub podejmowanie nowych kierunków badań.
Wśród laureatów są:

- Prof. Monika Adamczyk-Garbowska (Instytut Kulturoznawstwa UMCS) będzie kontynuować tematykę: Żydzi w Polsce – historia, kultura, pamięć.
- Prof. Jacek Banaszkiewicz (Instytut Historyczny UW) otrzymał subsydium na badania struktur narracyjnych średniowiecznych przekazów epicko-kronikarskich.
- Prof. Roman Czaja (Instytut Historii i Archiwistyki UMK) będzie rozwijać temat *Społeczny, gospodarczy i urbanistyczny rozwój miast strefy bałtyckiej w XIII-XV w. Studium nad kształtowaniem się krajobrazu miejskiego średniowiecznej Europy.*
- Prof. Włodzimierz Galewicz (Instytut Filozofii UJ) zintensyfikuje badania dotyczące podstawy etyki profesjonalnej.
- Prof. Jerzy Jastrzębski (Katedra Literatury Polskiej XX w. UJ) prowadzi badania z zakresu form pesymizmu w prozie polskiej po 1985 r.
- Prof. Andrzej Kapiszewski (Instytut Studiów Regionalnych UJ) bada przemiany społeczne i reformy polityczne na Bliskim Wschodzie i ich wpływ na relacje świata Islamu z Zachodem.
- Prof. Maria Kłańska (Instytut Filologii Germańskiej UJ) poprowadzi badania biblii w literaturze niemieckojęzycznej od Oświecenia po współczesność.
- Prof. Michał Markowski (Katedra Mię-

dzynarodowych Studiów Polonistycznych UJ) zajmuje się humanistyką po dekonstrukcji.
- Prof. Janusz Mucha (Katedra Socjologii Ogólnej i Antropologii Społecznej AGH) rozwinie badania z zakresu statusu mniejszościowego i jego relatywności.
- Prof. Roman Murawski (Zakład Logiki Matematycznej UAM) zajmuje się tematem filozofii matematyki ze szczególnym uwzględnieniem filozofii polskiej.
- Prof. Piotr Oleś (Instytut Psychologii KUL) poprowadzi tematykę – *Dialogowe funkcje Ja.*
- Prof. Tomasz Szapiro (Instytut Ekonometrii SGH) zintensyfikuje badania – *Przez edukację do gospodarczego wzrostu. Dynamika kapitału ludzkiego w sieciach społecznych i technologicznych.*

Prof. Żylicz życzył subsydientom, aby wychowali w swoich zespołach naukowych uczonych jeszcze lepszych niż oni sami, gdyż prawdziwego Mistrza poznaje się po tym, co pozostawia po sobie.
Specjalnym gościem uroczystości była prof. Jadwiga Staniszkis, laureatka Nagrody FNP z 2004 r. Pani Profesor wygłosiła wykład poświęcony nowym dylematom w sferze władzy.
Wręczeniu dyplomów towarzyszyły krótkie prezentacje planów badawczych laureatów. Ceremonia zakończyła się koncertem stypendystów Krajowego Funduszu na rzecz Dzieci. *(kad)*

Jubileusz geologów

Geologia na Uniwersytecie Wrocławskim ma już 60 lat. Jubiłeusz ten świętowali uroczyście uniwersyteccy geologowie 18 listopada br.

W Oratorium Marianum zgromadzili się pracownicy naukowi Instytutu Nauk Geologicznych, członkowie Stowarzyszenia Geologów Wychowanków UWr i zaproszeni goście.
Obchody jubileuszu zaszczycili swoją obecnością JM Rektor prof. Leszek Pacholski i Główny Geolog Kraju prof. Mariusz Orion Jędrysek. Dziekan Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska prof. Stanisław Staśko przypomniał historię badań geologicznych na Uniwersytecie Wrocławskim, a prof. Jacek Puziewicz, dyrektor Instytutu Nauk Geologicznych, odczytał list od prof. Józefa Oberca, który nie mógł przybyć na uroczystość, i opowiedział o początkach geologii na UWr na podstawie dostępnych kronik.
Po spotkaniu na skwerze przy siedzibie geologii przy ul. Cybulskiego 30 odsłonięto obelisk poświęcony tej rocznicy.

* * *

– Mija 60 lat od ukonstytuowania się geologii na Uniwersytecie Wrocławskim, historia jest starsza, bo pierwsze wykłady z geologii odbyły się już późną jesienią 1945 r. – wspominał JM Rektor. – Prowadził te wykłady prof. Józef Zwierzycki. Były to zajęcia dla budownictwa i Wydziału Nauk Przyrodniczych. Rok później powstały dwie katedry geologiczne, zjechali późniejsi wielcy profesorowie: prof. Henryk Teisseyre, prof. Maślankiewicz, prof. Józef Oberc. Powstały więc studia geologiczne na Uniwersytecie Wrocławskim. Geologia była jedną z najbardziej nowatorskich pod względem organizacyjnym jednostek, dlatego że był to pierwszy instytut, który powstał na Uniwersytecie. Była to pierwsza decyzja o zbudowaniu odmiennej struktury niż te istniejące struktury katedralne. Instytut Nauk Geologicznych – jeden z najsilniejszych instytutów w Polsce, na pewno najsilniejszy w Polsce Zachodniej – jest nieprawdopodobną kuźnią kadr.
Rektor mówił, że usiłował się dowiedzieć, ilu jest na tej sali prezesów i dyrektorów. Dodał, że na uniwersytecie nie ma takiego wydziału, który może się pochwalić w tej chwili dwoma rektorami wśród jego absolwentów; są wśród nich rektor Uniwersytetu Śląskiego i rektor Uniwersytetu Adama Mickiewicza oraz wiceminister, jest także kilku prezesów i dyrektorów ważnych instytucji, więc bardzo dobrze to świadczy o tym instytucie.
– Fakt, że geologia jest silna na Uniwersytecie Śląskim to na pewno duża zasługa prof. Sachanbińskiego, który wykształcił prof. Janeczka, i to jest wielkie osiągnięcie. Podobnie siła geologii na UAM też bierze się z tego miejsca – podkreślił.
Rektor Pacholski poinformował, że geolodzy kształcą studentów w czterech różnych specjalnościach; od klasycznej geologii, mineralogii, petrografii po geologię surowców,

fot. Kazimiera Dąbrowska

Od lewej prof. Jacek Puziewicz (dyrektor ING), prof. Mariusz Orion Jędrysek (Główny Geolog Kraju), prof. Alfred Majerowicz, Irena Wikło (Geolog Województwa Dolnośląskiego), Rektor UWr prof. Leszek Pacholski, prof. Stanisław Staśko (dziekan) przy odsłoniętym obelisku

- International Peace Information Service (IPIS), Belgia,
- **Uniwersytet Wroclawski, Polska,**
- Broederlijk Delen, Belgia,
- Medico International, Niemcy,
- Oxfam Novib, Holandia,
- Centre National d'Appui au Developpement et a la Participation Populaire (CENADEP), Demokratyczna Republika Kongo,
- Juventude Ecologica Angolana (JEA), Angola,
- groundWork, RPA.

Wysokość grantu, o który ubiegało się konsorcjum, wynosi 1 080 000 EUR, przy czym łączne koszty projektu na trzy lata szacowane są na 1 440 000 EUR. Środki te zostaną wykorzystane na sfinansowanie rozmaitych działań, takich jak: konferencje, warsztaty, festiwale i seminaria, wizyty studyjne, lobbing krajowy i międzynarodowy, spotkania z przedstawicielami przemysłu, handlu i społeczności obywatelskiej oraz spotkania koordynacyjne. Działania te będą wspierane za pomocą publikacji materiałów informacyjnych i edukacyjnych, wystaw zdjęć oraz projekcji filmów, dossier, stron internetowych i biuletynów. Uniwersytet Wrocławski jako partner zadeklarował między innymi gotowość zorganizowania dwóch międzynarodowych konferencji naukowych (w 2007 i 2009 r.), którym towarzyszyć będzie seria publikacji. Ponadto w 2007 r. przewiduje się kilkudniowe warsztaty w formie Letniej Szkoły oraz organizację wywołującej duże emocje wystawy „Sprawa Diamentów". Uniwersytet Wrocławski będzie również aktywnie uczestniczył w wielu wydarzeniach, które przewiduje projekt Fatal Transactions, licząc na nowe kontakty zagraniczne oraz kolejne formy współpracy.
Projekt rozpoczyna się w 2007 r. Wszystkie informacje będą udostępniane na bieżąco na stronie Instytutu Studiów Międzynarodowych www.ism.uni.wroc.pl. Do tego czasu więcej informacji na temat kampanii można uzyskać na stronie http://www.fataltransactions.org.

Dominik Kopiński,
Koordynator Projektu
Instytut Studiów Międzynarodowych

SGI dzieciom

Impreza andrzejkowa w świetlicy środowiskowej!

20 listopada, w świetlicy środowiskowej U Jadwigi redakcja Studenckiej Gazety Internetowej UWr i inni wolontariusze zorganizowali imprezę andrzejkową. Dzieci wysłuchały historię życia świętego Andrzeja, były zabawy i konkursy z nagrodami. Odbył się również pokaz aikido, który poprowadził Kacper Radzki, a tajniki tańca towarzyskiego odkrywały dzieciom Dominika Fronia i Tomek Ilnicki.

(MM)

Dzień Życzliwości we Wrocławiu

Tego jeszcze nie bylo! Uniwersytet Wrocławski, Akademia Ekonomiczna, Akademia Medyczna, Dolnośląska Wyższa Szkoła TWP, Dolnośląska Wyższa Szkoła Służb Publicznych Asesor, Politechnika Wrocławska, Wyższa Szkoła Bankowa wraz z Biurem Promocji Mia-

sta Wrocławia zorganizowali 21 listopada Dzień Życzliwości.

Dzień Życzliwości był dniem bardzo szczególnym. Był to czas uświadomienia sobie, że zawsze należy być miłym, uprzejmym i życzliwym. W tym dniu łatwo było dostrzec, jak mało w nas na co dzień życzliwości, uśmiechu. Przyszedł więc czas, aby to zmienić. Wrocławianie pokazali, że może być inaczej, że warto być życzliwym. Wrocławskie uczelnie i Urząd Miejski zaprosili 21 listopada wszystkich „życzliwych" na spotkanie i do wspólnego zdjęcia do Galerii Domikańskiej. Były scenki o nieżyczliwych, miniwykład dr. Marka Krajewskiego o życzliwości jego książkowych bohaterów, piosenka z „Opery za 3 grosze" – balladę o Mackiem Majchrze wykonali Irlandczyk Philip Fairweather spod SDH i Lech Janerka – i ciasteczka upieczone przez życzliwe członkinie Klubu Seniora XXI wieku. Czy znalazłeś się wśród życzliwych!

(xyz)

Środowe spotkania z przyrodą

Polskie Towarzystwo Zoologiczne,
Oddział Wrocław
Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody
„Pro Natura"
Liceum Ogólnokształcące nr XII
im. Bolesława Chrobrego we Wrocławiu
zapraszają na wykłady

- 22 XI 2006 – Agnieszka Sergiel
  Po drugiej stronie krat – życie zwierząt w ZOO
- 6 XII 2006 – dr Krzysztof Świerkosz
  Natura 2000 – szansa dla polskiej przyrody?
- 20 XII 2006 – dr Joanna Furmankiewicz
  Nowe gatunki nietoperzy w Polsce i Europie
- 10 I 2007 – dr Anna Jakubska
  Jak uwieść owada? O storczykach i ich pokrętnej sztuce wabienia zapylaczy
- 17 I 2007 – Elżbieta Kret
  Ochrona sępa kasztanowatego w Parku Narodowym Dadia w Grecji
- 24 I 2007 – prof. Beata Pokryszko
  Czego nie spodziewamy się po ślimakach?

Spotkania odbywają się w środy o godz. 18.00 w Dużej Sali Wykładowej Instytutu Zoologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. H. Sienkiewicza 21
Wstęp wolny Zapraszamy!

Lex dostępny w sieci UWr

Pod adresem **http://lex.prawo.uni.wroc.pl** można korzystać z zasobów lexa.
Lex oferuje: akty prawne (Dzienniki Ustaw i Monitory Polski); wykładnie (orzecznictwa sądów); w zasobach menu „praktyka" dostępne są wzory pism i umów; bibliografia PAN oferuje piśmiennictwo: zbiory przepisów, orzeczeń, wykaz czasopism prawniczych).
Zapraszamy do korzystania z zasobów prawniczych Lexa.

Szukam pracy w Internecie

7 listopada 2006 r. w Sali Banacha Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się

fot. Kazimiera Dąbrowska

W Oratorium Marianum przemawia Rektor prof. Leszek Pacholski

hydrogeologię. Oprócz tego, że kształcą studentów i prowadzą badania naukowe, pracują dla gospodarki.
– Od roku jestem rektorem i wiem to, czego wiele osób nie wie, że Instytut Nauk Geologicznych podpisuje wiele umów z przedsiębiorcami i przedsiębiorstwami na poszukiwanie wód, minerałów i dotyczących ochrony środowiska. Studia geologiczne sprzyjają spędzaniu czasu w terenie, powoduje to, że więzi międzyludzkie są zupełnie inne niż na wydziałach, gdzie wszystkie zajęcia odbywają się w salach wykładowych. Są dużo bardziej serdecznie, bardziej intensywne. Jak widać, na zjazd geologów zjechało tak wiele osób, Stowarzyszenie Geologów to pierwsze i jedyne aktywnie działające towarzystwo absolwentów Uniwersytetu Wrocławskiego, świadczy to o więzach bardzo specyficznych – kontynuował rektor. – Na uroczystości jubileuszowej odkrycia Jaskini Niedźwiedziej mogłem zobaczyć, jakie są więzy międzyludzkie wśród geologów, jak dobra atmosfera panuje między tymi, którzy jeżdżą razem w teren. Składam wszystkim serdeczne gratulacje z okazji tej pięknej rocznicy i życzę pomyślności w życiu zawodowym i osobistym.

Kazimiera Dąbrowska

Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego jest jedną z największych placówek badawczych i dydaktycznych w Polsce, zajmujących się naukami o Ziemi. Instytut zatrudnia ponad 50 pracowników dydaktycznych, w tym 8 uczonych z tytułem naukowym profesora. Zaletą kadry naukowej Instytutu jest młody wiek przeważającej większości profesorów i doktorów habilitowanych. Działalność badawcza i dydaktyczna Instytutu obejmuje praktycznie wszystkie dziedziny geologii.

60 lat badań geologicznych

Wystąpienie prof. Stanisława Staśki, dziekana Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska

Magnificencje, Panie Ministrze, Panowie Prorektorzy, Panowie Dziekani, Profesorowie, Dostojni Goście
Instytut Nauk Geologicznych obchodzi dziś 60 lecie badań geologicznych. Od czasu pierwszego wykładu prof. H. Teisseyre'a wygłoszonego w ówczesnej siedzibie przy ul. Prusa, uprawiamy zarówno badania podstawowe, służące poznaniu naukowemu, jak i stosowane, służące przede wszystkim regionowi i jego mieszkańcom.
Chciałbym skupić Państwa uwagę na aspektach utylitarnych w poszukiwaniach, rozpoznaniu i udostępnianiu surowców mineralnych i złóż Dolnego Śląska.
Rozpoznanie tego bogatego regionu po II wojnie światowej rozpoczęto do prac nad tworzeniem, nie zawsze kompletnych, map geologicznych Sudetów w skali 1:25 000. Mapy takie są bowiem podstawą nie tylko eksploatacji surowców i kopalin, lecz służą również przy planowaniu przestrzennym i zagospodarowaniu terenów. Pierwsze prace badawcze prowadzono w rejonie metamorficznych formacji Lądka-Śnieżnika, Gór Kaczawskich oraz depresji Świebodzic.
Niezwykle ważne miejsce w geologicznym rozpoznaniu odegrała praca pt. *Tektonika – Sudety i obszary przyległe* opublikowanie przez prof. dr. hab. Józefa Oberca, a wydana w 1972 r. w serii *Budowa geologiczna Polski*. Przypomnę, iż w maju 1997 r., obchodziliśmy wspaniałą uroczystość 50-lecie doktoratu prof. J. Oberca.
Drugim kamienieniem milowym było monumentalne dzieło wydane przez Ossolineum, a zatytułowane *Surowce mineralne Dolnego Śląska* (1979). To kompendium wiedzy zawierające szczegółowe wyniki badań polskich geologów na temat surowców energetycznych, chemicznych, skalnych i ilastych było podstawą rozwoju górnictwa, budownictwa i eksploatacji wielu bogactw Ziemi Śląskiej. Redaktorami tomu byli profesorowie K. Dziedzic, A. Majerowicz, S. Kozłowski i L. Sawicki. Zespół autorski z Naszego Instytutu to między innymi profesorowie J. Don, M. Dumicz, T. Gunia, S. Lorenc, J. Niskiewicz, A.K. Teisseyre i I. Wojciechowska.
Dokumentowaniem złóż surowców skalnych, takich jak granity i bazalty, zajmowali się prof. A. Majerowicz, oraz R. Kryza i A. Muszyński. Nad minerałami granitoidów strefy Strzegom–Sobótka pracował doktor, a obecnie JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. J. Janeczek. Surowce ilaste opisywał prof. A. Grodzicki, znany głównie z prac na temat występowania złota. Dziś w dobie nowoczesnych technologii Jego publikacje nabierają nowego wymiaru i są podstawą wielu nowych planów wydobywczych. Skały osadowe opisywał prof. S. Lorenc, a Jego podręcznik jest jednym z najczęściej czytanych i cytowanych przez studentów i pracowników naukowych. Prof. J. Kłapciński i dr Cz. Juroszek współpracowali w poszukiwaniu złóż ropy naftowej i gazu. Badaniem kamieni szlachetnych i ozdobnych zajmował się i do dziś ją rozwija, tworząc wrocławska szkołę gemmologii, prof. M. Sachanbiński.
Instytut intensywnie współpracował w latach 70.-90. ubiegłego stulecia z takimi

instytucjami jak: Państwowy Instytut Geologiczny, Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Centralny Ośrodek Badawczo Projektowy Górnictwa Odkrywkowego Poltegor, Centrum Badawczo Projektowe Miedzi Cuprum, ówczesny Kombinat Geologiczny, a obecnie Przedsiębiorstwo Geologiczne Proxima, z wieloma kopalniami surowców mineralnych oraz Arcadis Ekokonrem. Firma Arcadis ufundowała dwa stypendia corocznie przyznawane studentom geologii, za co serdecznie dziękuję. Prekursorem badania złóż soli potasowych, rud miedzi i węglowodorów na Niżu Polskim był prof. Józef Zwierzycki. Oznaczaniem wieku foramcji skalnych zajmowali się prof. T. Gunia, prof. J. Kłapciński oraz dr Z. Baranowski, dr J. Haydukiewicz i dr. Z. Urbanek. Prof. J. Kłapciński ma ogromny wkład w rozpoznanie złóż miedzi w lubińsko-głogowskim okręgu miedziowym. Jest bowiem autorem wydanego w 1984 r. *Atlasu obszaru miedzionośnego*.

Udostępnianiem i początkami wydobycia węgla brunatnego w Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów zajmował się zespół pracowników Zakładu Geologii Stosowanej pod kierunkiem doc. L. Kaszy przy współpracy z dr. Stefanem Kowalskim.

Nad oznaczaniem wieku najmłodszych serii osadowych trzeciorzędu i czwartorzędu pracowała prof. A. Sadowska – współautorka podręcznika palinologii.

Badania Andrzeja Karola Teisseyre'a z zakresu sedymentologii zbiorników retencyjnych, a szczególnie Jeziora Turawskiego, są do dziś aktualne i stanowią podstawą wielu współczesnych przedsięwzięć z zakresu rządowego programu Odra 2006.

Ważne miejsce w badaniach Instytutu zajmowały i zajmują zagadnienia geologiczno-inżynierskie i dotyczące wód podziemnych. Twórcą tych kierunków był doc. M. Różycki. Pod jego kierunkiem opracowano w latach 1968-1969 wyniki badań nad warunkami występowania wód podziemnych i możliwościami budowy ujęć w obszarze niecki wrocławskiej, Opolszczyzny (1970-1973) oraz Sudetów (1974-1975). Badania te kontunowano pod kierunkiem prof. T. Bocheńskiej, która wiele uwagi poświęciła rozpoznaniu warunków hydrogeologicznych, odwodnienia kopalń LGOM oraz bezpiecznej eksploatacji miedzi. Pani Profesor wspólnie z prof. Z. Wilkiem z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie opublikowała monograficzne dzieło pt. *Hydrogeologia polskich złóż kopalin i problemy wodne górnictwa* (2003).

W ostatnim czasie pod kierunkiem prof. M. Sachanbińskiego powstało opracowanie hydrogeologiczne dokumentujące możliwości zaopatrzenia miasta Wrocławia w wodę z alternatywnych źródeł, a tymi są bezpieczne i zdrowe wody podziemne. Niewątpliwym sukcesem jest udział w opracowaniu koncepcji zdrojów ulicznych umożliwiających korzystanie z naturalnych wód wysokiej jakości na terenie Wrocławia. Niestety koncepcja ta również została odsunięta w czasie realizacji na okres późniejszy.

Należy podkreślić, iż pracownicy naszego Instytutu dokumentowali i prowadzili badania warunków geologiczno-inżynierskich, w tym gruntowych, dla posadowienia budynku Wydziału Prawa i Administracji, fundamentów gmachu głównego Uniwersytetu oraz w Ogrodzie Botanicznym.

W 2004 r. w Instytucie powołano uchwałą Rektorów trzech wrocławskich uczelni: Akademii Rolniczej, Politechniki i Uniwersytetu nową jednostkę Centrum Modelowania Procesów Hydrologicznych, realizującej badania między innymi dla Coca Coli.

W zakresie gospodarki wodnej i realizacji ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej Unii Europejskiej realizowane są obecnie wspólne badania przy udziale Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, PIG oraz PG Proxima. Efektem tej współpracy są np. mapy hydrogeologiczne czy współudział w opracowaniu Przyrody Dolnego Śląska (PAN, 2005) pod red. prof. J. Fabiszewskiego.

Te wybrane przykłady pokazują, iż Instytut Nauk Geologicznych, prowadząc badania podstawowe tak liczące się na tzw. liście filadelfijskiej, aktywnie uczestniczy w realizacji polityki zrównoważonego wykorzystania surowców mineralnych i zasobów Dolnego Śląska. Przy współpracy ze Stowarzyszeniem Geologów Wychowanków Uniwersytetu Wrocławskiego prowadzone są badania potrzeb rynku pracy i modyfikacje profilu kształcenia. To z kolei jest podstawą przygotowania kadr do nowoczesnych badań geologicznych, w tym metod komputerowych, przy zachowaniu solidnych podstawy nauk geologicznych.

Myślę, iż Instytut z dużym powodzeniem realizuje zasadę myślenia globalnego i działa lokalnie z pożytkiem dla regionu Dolnego Śląska.

Początki geologii na Uniwersytecie Wrocławskim

Wystąpienie prof. Jacka Puziewicza, dyrektora Instytutu Nauk Geologicznych

W momencie przejęcia przez władze polskie Wrocławia w 1945 r. Instytut Geologii niemieckiego Uniwersytetu był zniszczony do fundamentów (budynek mieścił się na obecnym placyku przed Wydziałem Farmacji AM na Szewskiej). Na terenie Politechniki zachowały się natomiast bardzo dobrze wyposażone budynki instytutów metalurgii, ceramiki i węgla, i tam po powstaniu 24 sierpnia 1945 r. połączonych Uniwersytetu i Politechniki planowano utworzenie Wydziału Hutnictwa Politechniki. Jego organizację powierzono prof. Józefowi Zwierzyckiemu, który przybył do Wrocławia latem 1945 r. Jednocześnie organizację Wydziału Przyrodniczego na Uniwersytecie rozpoczął prof. Kazimierz Sembrat.

W listopadzie 1945 r. pierwsze wykłady z geologii prowadził prof. Józef Zwierzycki dla słuchaczy budownictwa (Politechnika) i przyrody (Uniwersytet); wykłady z mineralogii i petrografii prowadził prof. Ludwik Chrobak. Pierwszymi słuchaczami, którzy w tym czasie zapisali się na studia geologiczne w Uniwersytecie, byli Czesław Żak, Wojciech Grocholski i Kazimierz Skolski. Wskutek protestów uczelni z głębi kraju, obawiających się konkurencji, nie doszło do utworzenia Wydziału Metalurgii.

W marcu 1945 r. do Wrocławia przybył (wówczas docent) Henryk Teisseyre, w tym czasie wybitny znawca problematyki geologicznej Karpat fliszowych. Rektor Uniwersytetu Stanisław Kulczyński zaproponował

panel dyskusyjny „Szukam pracy w Internecie" z udzialem przedstawicieli portali internetowych. Panel ten adresowany byl do studentów dolnośląskich szkól wyższych i mial na celu przybliżenie kwestii szukania pracy przez Internet.

Punktem wyjścia rozważań była kwestia roli Internetu we współczesnym świecie. Uczestnicy panelu wskazywali plusy i minusy wykorzystywania zasobów Internetu przy poszukiwaniu pracy. Omówili błędy najczęściej popełniane przez internautów oraz doradzili, jak skutecznie wypełniać kwestionariusze on-line.

W panelu wzięło udział kilkudziesięciu studentów wrocławskich szkół wyższych. Spotkanie to miało również na celu promocję zajęć warsztatowych, które cyklicznie odbywają się w pracowni komputerowej Biura Karier.

Monika Kwil-Skrzypińska

fot. Małgorzata Sokołowska

„Studia i Kariera – podnoszenie kompetencji interpersonalnych i zawodowych przepustką na rynek pracy"

Jest to projekt realizowany przez Uniwersytet Wrocławski, Biuro Karier w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, ZPORR Działanie 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie".

Czas trwania projektu: styczeń 2006 – maj 2007.

Celem projektu „Studia i Kariera – podnoszenie kompetencji interpersonalnych i zawodowych przepustką na rynek pracy" jest umożliwienie studentom nabycia praktycznych umiejętności planowania kariery zawodowej i aktywnego poruszania się po rynku pracy oraz zwiększania szans na podjęcie w przyszłości satysfakcjonującego zatrudnienia.

Beneficjentami Ostatecznymi projektu są studenci dolnośląskich szkół wyższych.

W ramach projektu realizowane jest:

1. Indywidualne doradztwo psychologiczne.
2. Indywidualne doradztwo zawodowe.
3. Grupowe zajęcia warsztatowe.
4. Wykłady.
5. Panele dyskusyjne.
6. Spotkania z Praktykami w ramach cyklu „Praca i kariera".
7. Symulacje rozmów kwalifikacyjnych w języku angielskim i niemieckim.

Dodatkowo w ramach projektu została uruchomiona pracownia komputerowa, w której studenci za pośrednictwem Internetu mogą szukać ofert pracy i propozycji praktyk studenckich oraz wysyłać swoje aplikacje.

W grudniu zapraszamy na następujące zajęcia: warsztaty: 5 grudnia 2006 r. „Planowanie kariery zawodowej – jak osiągnąć sukces na rynku pracy"; 6 grudnia 2006 r. „Personal branding – wizerunek osobisty kluczem do kariery"; 7 grudnia 2006 r. „Dokumenty aplikacyjne, kwestionariusze on-line"; 12 grudnia 2006 r. „Współpraca w zespole" – panel dyskusyjny; 13 grudnia 2006 r. „Praca i kariera w HR".
Zapisy prowadzone są w Biurze Projektów – Biurze Karier, ul. Uniwersytecka 19/20, 50-145 Wrocław. Szczegóły www.studiaikariera.pl. Serdecznie zapraszamy!

Staż podoktorski w National Institutes of Health w USA

W oparciu o przygotowywane porozumienie między Fundacją na rzecz Nauki Polskiej a National Institutes of Health w Stanach Zjednoczonych, młodzi polscy uczeni z tytułem doktora zaproszeni są do odbycia stażu podoktorskiego w laboratoriach NIH.

Stypendium przyznawane będzie przez NIH na trzy lata. Zainteresowani powinni skontaktować się z NIH w celu uzyskania akceptacji pobytu. Następnie kandydaci powinni przystąpić do konkursu FNP, KOLUMB (termin składania wniosków: 15 marca 2007 r.) oraz zwrócić się do Fundacji o sfinansowanie kosztów podróży oraz okresowych (raz do roku) odwiedzin swojego miejsca pracy w Polsce. Osoby, które w ramach programu KOLUMB będą odbywać staż w NIH, po powrocie do kraju będą uprawnione do uzyskania grantu wspomagającego oraz do udziału w specjalnym konkursie o nagrodę *FNP-NIH Award*, która zapewni trzyletnie finansowanie umożliwiające samodzielne prowadzenie pracy badawczej. Dodatkowych informacji ze strony NIH oraz pomocy w znalezieniu opiekuna naukowego udziela Dr Herbert M Geller: Associate Director for Education, Division of Intramural Research National Heart, Lung, and Blood Institute, NIH 10 Center Drive, MSC 1754 Bldg 10, Room 2N242 Bethesda, MD 20892-1754 Tel: 301-451-9440; Fax: 301-594-8133 e-mail: gellerh@nhlbi.nih.gov, http://dir.nhlbi.nih.gov/oe/
Dodatkowych informacji ze strony FNP udziela p. Krystyna Frąk (022/845 95 11), krystyna.frak@fnp.org.pl oraz p. Michał Pietras (022/ 845 95 21), michal.pietras@fnp.org.pl

Przesłuchania do Konkursu Piosenki Słowiańskiej

Kolejna, szósta już edycja Konkursu Piosenki Słowiańskiej odbędzie się najprawdopodobniej 16 kwietnia 2007 r.
Zgłoszenia przyjmujemy do końca lutego pod adresem piosenka.slowianska@gmail.com, przesłuchanie ma odbyć się 30 marca o godz. 16.00.
Regulamin oraz wszelkie inne informacje dotyczące zarówno tego, jak i poprzednich konkursów dostępne są na stronie www.piosenkaslowianska.prv.pl.

Instytut Filologii Słowiańskiej
Studenckie Koło Naukowe Serbistów

mu objęcie Katedry Geologii. W tym czasie Katedrę umieszczono w budynku dawnej szkoły budowlanej przy ul. Prusa.
Na początku lata 1946 r. do Wrocławia przyjechał mgr Józef Oberc, a nieco później – mgr Stanisław Radwański, którzy objęli stanowiska asystentów prof. H. Teisseyre, który mianował także swoimi asystentami Czesława Żaka i Wojciecha Grocholskiego. Latem 1946 r. przybyli także do Wrocławia dr Kazimierz Maślankiewicz oraz dr Maria Witkiewiczowa; dr Maślankiewiczowi powierzono organizację Katedry Mineralogii i Petrografii.
Wiosną i latem 1946 r. miały miejsce liczne wyjazdy geologów na obszar Dolnego Śląska, mające na celu odzyskanie rozproszonych po Dolnym Śląsku kolekcji okazów, książek i map. Szczególnie ważne było uratowanie znacznej części zbiorów Muzeum Mineralogicznego, którego licząca wówczas ponad 20 tysięcy okazów kolekcja należy do najstarszych i najbardziej wartościowych w Europie. Ważną rolę podczas tych wyjazdów odgrywał kierujący zwykle samochodami mgr Edward Zubik (później profesor nauk biologicznych), który w czasie wojny był we Wrocławiu na robotach przymusowych i przez to znał Dolny Śląsk.
Latem 1946 r. miał miejsce pierwszy po wojnie zjazd Polskiego Towarzystwa Geologicznego, który z Krakowa przez Górny Śląsk i Racibórz samochodami wyruszył na Dolny Śląsk.
Jesienią 1945 r. funkcjonowały już na Uniwersytecie dwie katedry: Geologii Ogólnej – kierowana przez prof. H. Teissyre, z mgr. J. Obercem, mgr. S. Radwańskim, Cz. Żakiem i W. Grocholskim, oraz Mineralogii i Petrografii, kierowana przez prof. K. Maślankiewicza, z dr M. Witkiewiczową. Był to początek zinstytucjonalizowanej geologii w Uniwersytecie, od jesieni 1945 r. proponującej liczne przedmioty geologiczne ułożone w program nawiązujący do programu studiów geologicznych w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.
Na Politechnice funkcjonował Zakład Geologii Złóż i Minerałów Użytecznych, kierowany przez prof. Józefa Zwierzyckiego, z mgr Józefem Piatkowskim i dr. Czesławem Pachuckim.
Pierwszy doktorat z geologii w polskim Uniwersytecie Wrocławskim obronił Józef Oberc 10 maja 1947 r.; był to drugi doktorat na Wydziale Przyrodniczym.
Władze oświatowe patrzyły nieprzychylnie na kolejne próby utworzenia Wydziału Metalurgicznego na Politechnice Wrocławskiej, i w roku akademickim 1946/47 prof. J. Zwierzycki przeniósł się ze współpracownikami na Uniwersytet, gdzie objął Katedrę Geologii Stratygraficznej.
W ten sposób ukształtowała się ostatecznie geologia w Uniwersytecie Wrocławskim.
Do ważniejszych dat z późniejszego okresu należy 1949 r., kiedy katedry geologiczne zostały przeniesione z ul. Prusa do obecnie zajmowanych budynków przy ul. Cybulskiego. W 1957 r. utworzono Zespół Katedr Geologiczno-Mineralogicznych. W latach 50. swoją karierę zaczęli późniejsi profesorowie: Alfred Majerowicz, Kazimierz Dziedzic, Jerzy Don, Marian Dumicz, Irena Wojciechowska, Jerzy Niśkiewicz, Tadeusz Gunia i Jerzy Kłapciński, którzy kształtowali i tworzyli wrocławską geologię w latach 60. i 70.
W 1967 r. powstał Instytut Nauk Geologicznych – geologia w Uniwersytecie przybrała formę instytucjonalną, w której funkcjonuje do dziś.
Ostanią ważną datą, którą chciałbym wymienić, jest 1970 r. – powstanie Zakładu Hydrogeologii w Instytucie Nauk Geologicznych. Zakład ten zapoczątkował badania związane z eksploatacją i ochroną wód podziemnych oraz badania geologiczno-środowiskowe, bez których nie można sobie wyobrazić współczesnej geologii.
W krótkim wystąpieniu trudno wymienić wszystkich, którzy przez ostanie 60 lat przyczynili się do powstania obecnego ośrodka geologicznego w Uniwersytecie Wrocławskim, dlatego skoncentrowałem się na pionierach, którzy w najtrudniejszym okresie zniszczeń i niedostatku powojennego położyli podwaliny do dalszych działań. Dziś geologia w Uniwersytecie jest silna zarówno w zakresie badań podstawowych, jak i stosowanych. Obejmuje praktycznie cały zakres uprawianych współcześnie nauk geologicznych, oferuje kształcenie najwyższej jakości na rożnych poziomach studiów.

fot. Kazimiera Dąbrowska

Wśród gości prorektorzy: prof. Ryszard Cach i prof. Krzysztof Nawotka, pracownicy i absolwenci geologii

Władze dziekańskie nowych wydziałów na UWr na lata 2006-2008

Wydział Nauk Biologicznych

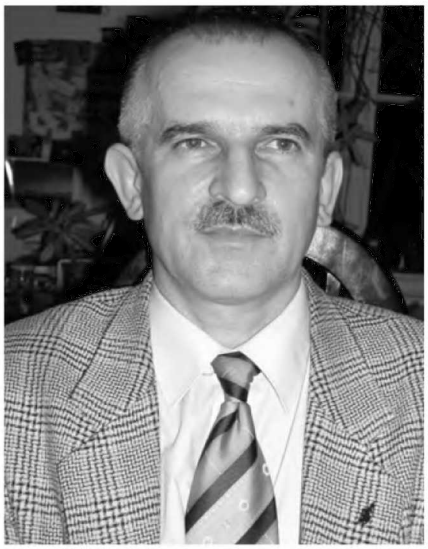

Prof. dr hab.
Wiesław Fałtynowicz
Dziekan

Profesor zwyczajny w Instytucie Biologii Roślin UWr.
Biolog, specjalista w zakresie ekologii roślin, lichenologii i monitoringu biologicznego (ponad 200 publikacji). Pracownik naukowy w Zakładzie Bioróżnorodności i Ochrony Szaty Roślinnej. Członek Komitetu Botaniki PAN, zastępca przewodniczącego w Komitecie Ochrony Przyrody PAN, przewodniczącego Komitetu Narodowego ds. współpracy z Międzynarodową Unią Ochrony Przyrody.
W roku akademickim 2005/2006 był zastępcą ds. organizacyjnych dyrektora Instytutu Biologii Roślin UWr.
Prodziekani
- Prof. dr hab. Romuald Jacek Pomorski (biolog) – prodziekan ds. ogólnych
- Prof. dr hab. Włodzimierz Doroszkiewicz (biolog) – prodziekanem ds. dydaktyki

Wydział Biotechnologii

Prof. dr hab.
Jacek Otlewski
dziekan

Profesor zwyczajny w Zakładzie Inżynierii Białka UWr.
Biolog, specjalista w zakresie biologii strukturalnej, enzymologii, biofizyki.
Członek korespondent PAN. Członek European Molecular Biology Organization.
Zastępca dyrektora ds. naukowych w Instytucie Biochemii i Biologii Molekularnej (1996-1999), kierownik Zakładu Inżynierii Białka (od 1998 r.), kierownik Studium Doktoranckiego Biologii Molekularnej (1998-2002), członek Senatu UWr (od 2005 r.), członek senackiej Komisji Nauki i Współpracy z Zagranicą.
Prodziekani
- Dr hab. Ewa Marcinkowska – prodziekan ds. nauki i nauczania
- Prof. dr hab. Stanisław Cebrat – prodziekan ds. ogólnych

Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska

Prof. dr hab.
Stanisław Staśko
dziekan

Profesor nadzwyczajny w Instytucie Nauk Geologicznych UWr.
Geolog, specjalista w zakresie hydrogeologii. Pracownik naukowy w Zakładzie Hydrogeologii Podstawowej. W Instytucie Nauk Geologicznych pełnił funkcje zastępcy dyrektora ds. naukowych i organizacyjnych (1996-1999) oraz naukowych (1999-2002), był dyrektorem Instytutu Nauk Geologicznych (2002-2005) i kierownikiem Zakładu Hydrogeologii Podstawowej (od 2000 r.). Prodziekan ds. socjalno-bytowych

Stypendia dla studentów III lub IV roku informatyki, elektroniki i telekomunikacji

Autorem programu POLSKIE TALENTY jest Fundacja Grupy TP, a jego Administratorem Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości. Przyznanych zostanie 200 stypendiów po 10 tysięcy złotych. Wnioski należy złożyć do 31 grudnia br., a o stypendia mogą się ubiegać osoby, które są obywatelami polskimi, studiują po raz pierwszy na studiach magisterskich, są studentami polskich uczelni wyższych na kierunkach: informatyka, elektronika i telekomunikacja oraz makrokierunku na Politechnice Warszawskiej i Politechnice Śląskiej. Ważna jest zarówno średnia ocen – co najmniej 4,0, jak i aktywna działalność w kole naukowym.
Więcej informacji na stronie: www.polskie-talenty.pl.

(kul)

Komunikat Zarządu Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Uniwersytecie Wrocławskim

W związku z zapytaniami niektórych członków, dotyczącymi gromadzenia wkładów członkowskich, Zarząd Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przy Uniwersytecie Wrocławskim informuje, w jaki sposób były gromadzone wkłady członkowskie w latach 1965-2006, tj. przed i po denominacji złotego.
Poniższe dwie tabele przedstawiają przebieg gromadzenia wkładów w latach 1965-1994 i 1995 do czerwca 2006 r. z uwzględnieniem inflacji w latach 1989-1994 i denominacji złotego od stycznia 1995 r.

Tabela I. Kwoty wkładów członkowskich z lat 1965-1994

lata	liczba miesięcy	kwota składek	wartość składek
1965-1970	72	50 zł	3 600 zł
1971-1975	60	50 zł	3 000 zł
1976-1984	108	100 zł	10 800 zł
1985-1988	48	200 zł	9 600 zł
1989-1990	24	10 000 zł	240 000 zł
1991-1992	24	30 000 zł	720 000 zł
1993-1994	24	50 000 zł	1 200 000 zł
razem za okres 1965-1994			2 187 000 zł

Tabela II. Kwoty wkładów członkowskich z lat 1995-2006

pozostałość składek członkowskich z lat 1965-1994 – 219 zł			
lata	liczba miesięcy	kwota składek	wartość składek
1995-1996	24	5 zł	120 zł
1997-VI/1999	30	10 zł	300 zł
VII/1999-VI/2006	84	15 zł	1 260 zł
stan wkładów na 30.06.2006 – 1 899 zł			

Zarząd przypomina, że w styczniu 1995 r. przeprowadzona została denominacja złotego, polegająca na przeliczeniu 10 000 starych złotych na jeden nowy złoty. Tabela I wyjaśnia także gwałtowny spadek wartości złotego w latach 1989-1994 na skutek inflacji.
Powyższe tabele obrazują przebieg gromadzenia składek członków PKZP od stycznia 1965 do czerwca 2006 r. na podstawie indywidualnie złożonych deklaracji członkowskich.
Zgromadzone wkłady nie podlegały i nie podlegają oprocentowaniu.
Przy okazji Zarząd PKZP informuje, że każdemu członkowi Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej przysługuje prawo sprawdzenia aktualnego stanu swoich wkładów członkowskich.

Wrocław, 26 października 2006 r.
Zarząd Pracowniczej Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej
Przewodniczący KPZP
Prof. dr hab. Edmund Klein
Skarbnik PKZP
Maria Krupiowska

KONKURS O NAGRODĘ NAUKOWĄ
„ŁEOPOLDINA" 2007

REKTOR
UNIWERSYTETU WROCLAWSKIEGO
ogłasza konkurs o Nagrodę Naukową
„LEOPOLDINA" 2007
Niemiecko-Polskiego Towarzystwa
Uniwersytetu Wrocławskiego

Nagrodą w wysokości 20 000 zł wyróżniona zostanie praca młodego naukowca Uniwersytetu Wrocławskiego z dziedziny nauk humanistycznych, uwzględniająca aspekty niemiecko-polskie lub europejskie, która została już opublikowana albo przyjęta do publikacji po przedstawieniu odpowiedniej dokumentacji. Praca musi być napisana w okresie ostatnich trzech lat. Kandydatów do konkursu zgłasza na piśmie dwóch profesorów Uniwersytetu Wrocławskiego w terminie do 15 grudnia 2006 r. w Biurze Rektora. Zgłoszone prace muszą zawierać recenzje dwóch specjalistów z danej dyscypliny. Zgłoszenia oraz recenzje powinny być przedłożone w języku polskim i niemieckim.
Autor pracy nie może przekroczyć 40. roku życia. Zgłoszona praca może być również współautorstwa kilku osób po wcześniejszym złożeniu pisemnej zgody wszystkich autorów na przystąpienie do konkursu. Autor jest zobowiązany również do złożenia pisemnego oświadczenia, że praca nie została złożona już w innym konkursie.
Zgodnie ze statutem Nagrody zostanie powołane Kuratorium, które dokona oceny złożonych prac.
Nagroda Naukowa „Leopoldina" zostanie wręczona podczas uroczystego posiedzenia Niemiecko-Polskiego Towarzystwa 19 maja 2007 r. w Auli Leopoldyńskiej.

Przepraszam
Pana prof. Alfreda Koniecznego, na zdjęciu z JM Rektorem i prof. Zdzisławem Latajką na str. 7 („PU" nr 10/2006), i pana prof. Jana Jendrośkę za pomyłkę w podpisie pod zdjęciem. *Kazimiera Dąbrowska*

studentów na Wydziale Nauk Przyrodniczych w roku akademickim 2005/2006, członek senackiej Komisji Inwestycji i Majątku. Redaktor regionalny Mapy Hydrogeologicznej Polski, zastępca kierownika Centrum Modelowania Procesów Hydrogeologicznych, wykładowca uniwersytetu Stony Brook (USA).

Prodziekani
- Dr hab. STANISŁAW MAZUR (geolog), prodziekan ds. naukowych
- Dr hab. STANISŁAW GRYKIEŃ (geograf), prodziekan ds. studenckich

Władze dziekańskie będą pełnić funkcje do 31 sierpnia 2008 r.
(kad)

BIURO PROMOCJI I INFORMACJI UWR MA NOWEGO SZEFA

Witold Leśniak kieruje Biurem Promocji i Informacji Uniwersytetu Wroclawskiego od 23 października br.

fot. Sławomir Budrewicz

Mgr Witold Leśniak jest absolwentem historii na Uniwersytecie Wrocławskim (1994). Przez sześć lat pracował w Fundacji Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, potem w Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych w Warszawie. Przez ostatnie pięć lat był konsulem ds. Polonii w Ambasadzie RP w Berlinie.
– Chciałbym przede wszystkim wpłynąć na wizerunek Uniwersytetu, na to, jaki komunikat Uniwersytet Wrocławski wysyła w świat – mówi szef Biura. – Musi to być komunikat spójny i czytelny dla wszystkich, którzy przyjadą do Wrocławia i zainteresują się życiem akademickim. Ponadtrzystuletnie dziedzictwo Uniwersytetu Wrocławskiego oraz jego wyjątkowa pozycja wśród innych wrocławskich uczelni zobowiązuje do dbałości o naszą markę.
W najbliższym czasie opracujemy spójny i atrakcyjny przekaz wizualny, obejmujący m.in. stronę internetową, publikacje, materiały promocyjne oraz inne nośniki informacji o Uniwersytecie. Chcę również, aby Biuro Promocji i Informacji Uniwersytetu Wrocławskiego przy ul. Uniwersyteckiej 19/20 stało się przydatnym i przyjaznym adresem, gdzie każdy – przedstawiciel wydziałów i jednostek uniwersyteckich, organizacji studenckich i kół naukowych – będzie mógł znaleźć pomoc i wsparcie w organizacji konferencji, prezentacji, spotkań oraz innych przedsięwzięć, dzięki którym Uniwersytet Wrocławski może prezentować się w świecie.
(kad)

KIEROWCA 10 REKTORÓW

Od 1978 r. służył Ich Magnificencjom swoim opanowaniem, pewną i sprawną ręką za kierownicą służbowego samochodu. Był dyskretny i skromny. Po odejściu na emeryturę we wrześniu tego roku po 47 latach pracy w Uniwersytecie Wrocławskim znów zobaczyliśmy pana Kazimierza w Rektoracie w piątek, 10 listopada.

Kazimierz Błaszczyk wrósł w pejzaż uniwersytecki. Był lubiany przez rektorów i pracowników Rektoratu. Pan Kazio służył swoim czasem, zaangażowaniem, był obecny na każde wezwanie kolejnych szefów. Nie spóźniał się, czekał cierpliwie i dowoził na czas. 10 listopada został uhonorowany podwójnie. W Sali Senatu odebrał z rąk rektora prof. Leszka Pacholskiego Medal Pamiątkowy Uniwersytetu Wrocławskiego i grafikę Jarosława Jędrzejowskiego przedstawiającą gmach główny Uniwersytetu Wrocławskiego. Był wzruszony, bo uroczystość odbyła się w obecności sześciu byłych rektorów: prof. Józefa Lukaszewicza, prof. Henryka Ratajczaka, prof. Wojciecha Wrzesińskiego, prof. Romana Dudy, prof. Zdzisława Latajki. Dwaj rektorzy: prof. Kazimierz Urbanik i prof. Jan Mozrzymas byli obecni w pamięci, bo odeszli na zawsze. Prof. Romuald Gelles nie przybył, a nieobecny prof. Mieczysław Klimowicz przesłał książkę „Wspomnienia z czasów zamętu" z dedykacją i życzeniami. Panowie rektorzy prof. Roman Duda i prof. Józef Łukaszewicz ofiarowali swojemu kierowcy krajoznawczą książkę z podziękowaniem za wspólne liczne i bezpieczne jazdy z życzeniami radości z poznania magicznych miejsc opisanych w książce.
– Uroczystość była dla mnie dużym przeżyciem i miłą niespodzianką – mówi pan Kazimierz. Rektorzy poświęcili mnie swój cenny czas, jestem wzruszony.
Kazimierz Błaszczyk przepracował na Uniwersytecie 47 lat i 5 miesięcy. Przyjmował go w 1968 r. do pracy do Działu Transportu rektor prof. Alfred Jahn. Kierowcą rektora prof. Kazimierza Urbanika został w 1978 r. Był z rektorami m.in. we Francji, Austrii, Niemczech, we Lwowie. Zanim został kierowcą rektorów woził na wyprawy terenowe po Dolnym Śląsku geologów i geografów. Wiózł także do portu w Gdyni na statek „Turlejski" ekspedycję uniwersytecką na Spitsbergen. W 2001 r. odebrał z rąk wojewody dolnośląskiego odznaczenie państwowe – Brązowy Krzyż Zasługi.
Na pożegnaniu akademickim zmarłego rektora prof. Jana Mozrzymasa, prof. Roman Duda powiedział: „Rektor Mozrzymas znalazł się pod presją Komitetu Wojewódzkiego PZPR, by ustąpił. Presja była tak silna,

że był już bliski ustąpienia, ale pan Kazio, kierowca rektorów, powiedział mu w samochodzie: »Panie Rektorze, nie oni Pana wybierali«. Wtedy odczuł zobowiązującą moc solidarności prostych ludzi i został".
Pan Kazimierz choć rozważny i poważny, potrafił dowcipnie ożywiać jednostajność wielu podróży. Rektor Urbanik w drodze do Warszawy zdrzemnął się, a kiedy się przebudził zapytał: Jaka to miejscowość panie Kaziu? Nie wiem, też się zdrzemnąłem – odparł.
– Pana Kazia poznałem 35 lat temu, wygląda jak wtedy, niewiele się zmienił – zauważa prof. Marek Bojarski, dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii. Przybył na to uroczyste spotkanie, bo z panem Kazimierzem jako prorektor przebył także wiele kilometrów.
– Odprężam się na emeryturze, nadal za kierownicą, ale teraz swojego Seicento, pokonuję drogę odwiedzając rodzinę, bo sam jej nie założyłem, byłem dyspozycyjny zawodowo. Teraz oddaję się do dyspozycji siostrzenic. Jest to mój relaks – mówi pan Kazimierz.
Nowym kierowcą Jego Magnificencji został p. Stanisław Dereń, związany z uczelnią od 33 lat; był mechanikiem w Dziale Transportu, dyspozytorem, kontrolerem technicznym i kierowcą uczelnianym. Życzymy szerokiej i bezpiecznej drogi!

(kad)

Kazimierz Błaszczyk (czwarty od lewej) wśród byłych rektorów UWr: prof. Henryka Ratajczaka, prof. Wojciecha Wrzesińskiego, prof. Józefa Łukaszewicza, JM prof. Leszka Pacholskiego (obecnego Rektora), prof. Romana Dudy i prof. Zdzisława Latajki

Promocja nauk ścisłych

AAAS zaprasza UWr do współpracy

Obserwowany w ciągu ostatnich lat spadek liczby studentów, a w szczególności studentek, studiujących nauki ścisłe i inżynieryjne (STEM-Science, Technology, Engineering, Math) niepokoi rządy krajów zarówno rozwiniętych, jak i rozwijających się.

Rozwój nauk humanistycznych jest oczywiście niezbędny, ale o postępie technologicznym kraju, jego dobrobycie i dostatniej przyszłości narodu decyduje poziom dziedzin STEM. Stąd tak wielką uwagę przywiązuje się do ich właściwego rozwoju. Rządy wielu krajów zdały sobie sprawę, że mogą w ten proces włączyć również kobiety, a ostatnio nawet wiele organizacji pozarządowych wpisuje w swe programy również troskę o osoby niepełnosprawne, ponieważ w nauce, wbrew pozorom, mogą one być niezwykle przydatne i twórcze.
AAAS (American Association for the Advancement of Science, www.aaas.org), jako najstarsza (rok założenia 1848) i największa na świecie multidyscyplinarna organizacja naukowa nie tylko wydaje prestiżowy miesięcznik „Science", ale nieustannie czuwa nad rozwojem nauki amerykańskiej i monitoruje rozwój naukowy w innych krajach. Zajmuje się również analizą przyczyn zbyt powolnego awansu lub nawet jego braku wśród kobiet naukowców i inżynierów w instytucjach akademickich i w korporacjach przemysłowych.
Na początku października br. zostałam zaproszona do AAAS na zebranie Komitetu ds. Rozwoju Naukowego, tzw. COOS (Committe on the Opportunity in Science). Pracowałam w grupie ekspertów z różnych dziedzin nauk ścisłych i socjologicznych, instytucji edukacyjnych, fundacji i prywatnych agencji naukowych (oh Ameryka!)

National Monument (obelsk) widziany od strony Pomnika Ofiar II Wojny Światowej

Obrady Komitetu ds. Rozwoju Naukowego (COOS), druga od prawej Yolanda George, AAAS Deputy Director

z wielu stanów USA. COOS miał wypracować strategię działania AAAS na najbliższe pięć lat, aby AAAS mogła skutecznie wpływać na zwiększenie liczby kobiet uzyskujących doktoraty w dziedzinach STEM i na awans w ich dalszej karierze naukowej lub naukowo-inżynieryjnej jako przyszłych pracowników akademickich, rządowych i przemysłowych. Międzynarodowe działania AAAS obejmują również osoby niepełnosprawne [http://ehrweb.aaas.org/resource albo <tleon@aaas.org>] oraz osoby odmiennych ras i mniejszości etnicznych w ich krajach.
Zgodnie z raportem Amerykańskich Akademii Nauk procent ludzi pracujących w dziedzinach STEM od lat pięćdziesiątych (1,5%) rósł znacząco do 2000 r. (5,0%), a potem zaczął gwałtownie spadać. Znaczny udział w tej statystyce mieli i mają emigranci,

Pomnik Tadeusza Kościuszki obok Białego Domu

Cmentarz w Arlington

Kapitol odbity w stawie

też z uniwersytetów i ośrodków naukowo-badawczych do innych sektorów.
Komitet COOS, w którym pracowałam, zidentyfikował wiele czynników utrudniających kobietom awans zawodowy, a pani Shirley Malcom (Head of AAAS Education and Human Resources) powiedziała, że „to nie brak talentu, ale raczej niezamierzone formy dyskryminacji wynikające ze stereotypów obecnych w różnych kulturach, a także nienowoczesne struktury instytucjonalne ciągle obecne w wielu krajach świata". Wśród głównych przyczyn wymieniona została społeczna i zawodowa izolacja kobiet w niektórych krajach, tradycyjne modele rodziny i brak możliwości pogodzenia obowiązków rodzinnych z obligacjami zawodowymi, opieka nad dziećmi, starszymi i chorymi członkami rodziny, przyjmowanie dodatkowej pracy po skończeniu pracy zasadniczej w krajach rozwijających się etc. Dyrektor AAAS ds. Współpracy z Zagranicą, pan Vaughan Turekian (Chief International Officer), przedstawił uczestnikom spotkania międzynarodową strategię AAAS, która zakłada zdefiniowanie głównych tematów w nauce i technologii oraz wzmocnienie kontaktów i globalną promocję rozwoju centrów naukowych i technologicznych.
Komentarz do pracy komitetu COOS ukazał się na stronie internetowej AAAS (http://www.aaas.org/new/releases/2006/1030wistem.shtml), a wyniki w postaci raportu zostaną opublikowane w grudniu 2006 r. i staną się przedmiotem kolejnego spotkania w lutym 2007 r. Jako plon mojej wizyty w AAAS przywiozłam propozycję dyrektora Turekiana dotyczącą możliwości wzajemnej współpracy AAAS i Uniwersytetu Wrocławskiego. Współpraca może dotyczyć każdego wydziału, począwszy od wymiany studentów aż do wspólnej realizacji zaawansowanych projektów naukowych. Propozycja została przekazana JM Rektorowi, prof. Leszkowi Pacholskiemu oraz Prorektorowi ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą, prof. Krzysztofowi Nawotce.
Kilkudniową wizytę w Waszyngtonie zakończyłam zwiedzaniem National Moll, czyli w kolejności Kapitol, Sąd Najwyższy, Obelisk – National Monument, Biały Dom (obok pomnik Tadeusza Kościuszki „Son of Poland"), Pomnik Ofiar II Wojny Światowej i Wojny w Wietnamie oraz Cmentarz Arlington. Tysiące białych tablic z nazwiskami narodowych bohaterów na tle zielonych łąk... robi to na zwiedzających niesamowite wrażenie. Arlington jest symbolem wielkiego szacunku, jaki naród amerykański wyraża tym, którzy walczyli o pokój i niepodległość Ameryki.
Duża liczba muzeów waszyngtońskich zaprasza cały dzień, wstęp zawsze wolny. Na lotniskach amerykańskich obowiązuje pomarańczowy stopień zagrożenia terrorystycznego, organizacja ruchu pasażerów jest dosyć sprawna.

zwłaszcza Azjaci. Gdy w 1970 r. z ogólnej liczby pracujących w dziedzinach STEM 54% pochodziło z Europy, to w 2000 r. aż 59% (w tym 26% kobiet) pochodziło z Azji. Sytuacja kobiet w dziedzinach STEM na świecie jest podobna jak w Europie i w Polsce, a mianowicie po doktoracie kobiety awansują niezwykle wolno, a doktorat jest często ich ostatnim tytułem naukowym. Znaczny procent kobiet doktorów odchodzi

dr Anna Szemik-Hojniak
INWES director for East Europe region
fot. autorka

W Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym w Tomsku

Wizytująca tę uczelnię w dniach 19-22 października delegacja z Uniwersytetu Wroclawskiego powróciła z wieloma ustaleniami i projektami do realizacji na przyszłość.

Współpraca Uniwersytetu Wrocławskiego z Państwowym Uniwersytetem Pedagogicznym w Tomsku ma wieloletnią tradycję. Delegację naszego uniwersytetu przyjął rektor tomskiej uczelni prof. Walery Obuchow, specjalista w zakresie fizyki teoretycznej. Towarzyszyli mu prorektorzy: ds. nauczania Marina Wojciechowska i ds. współpracy z zagranicą prof. Wlodimir Epp. Z Uniwersytetu Wrocławskiego byli w Tomsku: prorektor ds. nauczania prof. Ryszard Cach, dziekan prof. Bogdan Rok, dziekan prof. Michał Sarnowski i pełnomocnik dziekana prof. Antoni Ogorzałek, prof. Anna Dąbrowska – dyrektor Szkoły Języka Polskiego dla Cudzoziemców, i Jagoda Kraśniewska, kierownik Działu Współpracy z Zagranicą.
Wizycie towarzyszyły Dni Uniwersytetu Wrocławskiego w Tomsku zorganizowane przez studentów filologii polskiej, pracowników naukowych oraz entuzjastów Polski i polskości.
Pod pomnikiem polskich ofiar terroru sta-

Tańczy „Syberyjski Krakowiak”

Muzeum Historyczne Uniwersytetu Pedagogicznego w Tomsku

Prace studentek kierunku projektowanie artystyczne

linowskiego, powstałego dzięki staraniom prof. Antoniego Kuczyńskiego z naszej uczelni, delegacja z UWr złożyła kwiaty oraz zwiedziła Muzeum Martyrologii Rosjan i Polaków z okresu stalinowskiego. Przed II wojną w obwodzie tomskim zginęło blisko 23 tysiące Polaków. Muzeum wywarło na zwiedzających wstrząsające wrażenie, szczególnie dział poświęcony Polakom. Były tam pamiątki po rodzinach, zdjęcia, przedmioty codziennego użytku.

Następnego dnia odbywały się rozmowy na fakultetach, w instytutach i w Dziale Współpracy z Zagranicą. Dotyczyły wspólnych badań, wymiany studentów i doktorantów oraz organizowania szkół letnich języka rosyjskiego i fizyki.

Zaplanowano przyjęcie w lecie 2007 r. 10 studentów na zajęcia wakacyjne w Szkole Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców we Wrocławiu, a strona rosyjska zaprosiła do siebie też taką grupę rusycystów i studentów innych kierunków z UWr. Obie uczelnie będą zapraszać na roczne studia dwóch studentów. Dyskutowano o wspólnych grantach badawczych i konkursach na wewnętrzne granty uczelniane. Obecnie opracowywany jest słownik polsko-rosyjski w ramach wspólnego projektu badawczego pracowników filologii polskiej tomskiego uniwersytetu i rusycystów z UWr pod kierunkiem prof. Stefanii Walasek.

Dopracowywane są ustalenia o współpracy badawczej między obu uczelniami.

Członkowie delegaci naszej uczelni wzięli udział w lekcji języka polskiego w II klasie szkoły podstawowej prowadzonej przez nauczyciela wykształconego przez Tomski Uniwersytet Pedagogiczny. Prof. Anna Dąbrowska uczestniczyła w seminarium języka polskiego dla nauczycieli, którzy zjechali z całego okręgu Zachodniej Syberii.

W Centrum Uniwersytetu Wrocławskiego, otwartego w gmachu filologii tomskiego Uniwersytetu Pedagogicznego, w sali wyposażonej w komputer zatrudniona została i informuje o naszej uczelni była studentka naszej polonistyki. Dostarcza pracownikom i studentom informacje o naukowych przedsięwzięciach UWr, konferencjach i badaniach naukowych. Propaguje możliwość studiowania na naszym uniwersytecie, zachęca do utrzymywania kontaktów nie tylko badawczych, ale i kulturalnych. Istotne jest, aby Centrum informowane było o nowych inicjatywach, głównie na Wydziale Filologicznym i Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych, pożyteczna byłaby też współpraca z Biblioteką Uniwersytecką.

Spotkanie delegacji UWr z rektorem Walerym Obuchowem i p. prorektor Mariną Wojciechowską

Wzruszył bardzo członków naszej delegacji występ zespołu „Syberyjski Krakowiak” z Abakanu. Artyści pokonali 800 kilometrów, aby zaprezentować się pięknie w polskich tańcach narodowych i folklorystycznych. Prof. Antoni Kuczyński uprosił ostatnio Zespół Śląsk, aby podarował temu zespołowi część swoich kostiumów.

Dzień zakończyła wspólna kolacja z członkami zespołu i Polonią w Tomsku.

Do południa kolejnego dnia prof. Anna Dąbrowska przeprowadziła egzamin z języka polskiego dla nauczycieli tego języka. Wyniki zostaną przesłane im po sprawdzeniu.

Po podpisaniu raportu z wizyty udano się na wycieczkę nad rzekę Ob.

W planach naszej uczelni jest zorganizowanie we Wrocławiu w czerwcu 2007 r. wspólnej konferencji naukowej w ramach Dni Tomska pt. „Polacy w historii i kulturze Tomska i Zachodniej Syberii” z udziałem władz tomskiej uczelni.

Jagoda Kraśniewska

Nad rzeką Ob

KRUP w UWr

W dniach 27-28 października rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Leszek Pacholski gościł rektorów skupionych w Konferencji Rektorów Uniwersytetów Polskich. Obrady odbywały się w pałacu w Pawlowicach i w Oratorium Marianum.

Wśród 35 uczestników obrad KRUP byli rektorzy 17 uniwersytetów, rektor Papieskiej Akademii Teologicznej, prorektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, podsekretarz stanu w MNiSzW prof. Stefan Jurga, przewodniczący UKA prof. Stanisław Chwirot, przewodniczący Rady Akademii Artes Liberales prof. Jerzy Axer, prezes Fundacji Rektorów Polskich prof. Jerzy Woźnicki, prof. Marek Niezgódka z Interdyscyplinarnego Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego, prezes Zarządu Poznańskiej Fundacji Bibliotek Naukowych dr Andrzej Nikish i prof. Tomasz Rolski, dziekan Wydziału Matematyki i Informatyki UWr.
Obradom przewodniczył prof. Stanisław Lorenc, rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
Rektorzy omawiali problem dotacji dydaktycznych dla szkół wyższych różnych typów, mówili o braku elektronicznej literatury naukowej i o elektronicznej prenumeracie czasopism, kosztach zakupu książek (referentem był m.in. prof. Tomasz Rolski), oceniali wdrożenie nowej ustawy o szkolnictwie wyższym z wykorzystaniem wniosków z sejmowych i senackich komisji, dyskutowali stan zaawansowania prac nad kodeksem „Dobre praktyki w szkolnictwie wyższym". O problemach kształcenia nauczycieli związanych ze standardami wprowadzonymi przez ministerstwo w 2004 r. mówił prorektor UWr prof. Ryszard Cach. Przepisy te utrudniają kształcenie nauczycieli w uniwersytetach. Na spotkaniu w UWr Marek Mutor, dyrektor Narodowego Centrum Kultury, i rektorzy poruszali sprawę finansowania zabytkowych budynków należących do uniwersytetów.

Członkowie KRUP

Niski budżet, katalogi z zabytkami uczelni

Na konferencji prasowej przewodniczący KRUP prof. Stanisław Lorenc i wiceprzewodnicząca prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow, rektor UW, poinformowali m.in. o planowanym budżecie na rok 2007, tj. 10 miliardów złotych na uczelnie wyższe, a tylko 3 miliardy na naukę. Jest to o jeden procent mniej niż w roku ubiegłym i kwota ta nie wystarczy na podstawową działalność uczelni. O ogromnych, blisko 80 milionowych kosztach renowacji zabytkowych obiektów UWr mówił rektor prof. Łeszek Pacholski (tabela wydatków – Obrady Senatu UWr). W Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego planowany jest program operacyjny związany z rewitalizacją i renowacją zabytków materialnych, takich jak budowle. Na restaurację zabytków w 2006 r. państwo wydało ok. 40 milionów złotych, jest to niewiele, na 2007 r. planuje się wydanie 107 milionów złotych. W ustawie o ochronie zabytków był dotychczas zapis, że ochrona zabytków dotyczy uczelni ar-

Zestawienie nakładów poniesionych na remonty obiektów zabytkowych Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1996-2005

l.p.	Adres obiektu	Lata nakładów w złotych										
		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Nakłady
1.	Gmach Główny - pl. Uniwersytecki 1	3 349 659		5 150 634	7 229 955	4 470 952	5 709 892	8 552 316	6 349 834	481 705	105 653	**41 400 600**
2.	Wydział Filologiczny - pl. Nankiera 15	6 500	25 153	45 818	1 038 058	448 173	1 122 055	2 090 665	1 154 479	3 188 619	2 989 532	**12 109 052**
3.	Instytut Biologii Roślin - ul. Kanonia 6/8	253 541	338 297	219 789	249 716	1 356 429	1 085 777	2 360 251	157 064	56 036	243	**6 077 143**
4.	Instytut Zoologiczny - ul. Sienkiewicza 21	28 166	150 615	140 865	385 362	923 937	391 789	238 034	665 777	462 386	1 063 104	**4 450 035**
5.	Instytut Historii Sztuki - ul. Szewska 36	43 285	0	20 421	128 182	19 140	0	1 653 462	1 721 456	3 917	0	**3 589 863**
6.	DS "PANCERNIK" - ul. Tramwajowa 2B	429 985	37 975	147 521	6 479	55 231	342 524	12 336	59 091	262 565	1 090 052	**2 443 759**
7.	Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej - ul. Szewska 50/51	7 571	31 238	28 984	203 024	546 110	209 904	174 025	29 211	140 238	4 748	**1 375 053**
8.	Instytuty Psychologii i Pedagogiki - ul. Dawida 1/3	8 239	149 489	224 471	56 071	191 629	487 778	67 368	66 768	488	38 318	**1 290 619**
9.	Instytut Astronomiczny - ul. Kopernika 11	40 854	20 841	561 358	68 015	0	142	0	168 548	396 318	9 579	**1 265 655**
10.	Biblioteka Uniwersytecka - ul. Szajnochy 7/9 i 10	8 743	71 703	263 797	457 664	123 472	118 120	98 091	15 063	28 978	23 659	**1 209 290**
11.	DS "UL" - ul. Komuny Paryskiej 21	314 840	0	130 032	81 044	369 210	0	6 715	41 784	0	5 516	**949 141**
12.	Instytut Historyczny - ul. Szewska 49	41 693	6 785	27 711	192 742	16 187	290 604	163 173	81 575	79 358	0	**899 828**
13.	DS "WAGANT" - ul. Kręta 1/3	87 791	56 738	80 913	107 468	432 217	35 448	14 903	0	24 846	1 867	**842 191**
14.	Katedra Antropologii - ul. Kuźnicza 35	0	178	230 861	376 825	128 436	28 394	0	14 730	19 520	8 758	**807 702**
15.	Ogród Botaniczny - ul. Sienkiewicza 23	10 510	19 759	1 022	0	3 041	36 529	62 922	7 148	573 199	55 254	**769 384**
16.	Biblioteka Na Piasku - ul. Św. Jadwigi 2/4	11 119	88 853	191 314	143 065	62 413	10 919	179 409	27 269	26 058	0	**740 419**
17.	DS "KAKTUS" - ul. Gliniana 30	44 913	34 606	408 617	10 825	74 816	92 236	0	1 499	24 554	0	**692 066**
18.	Instytut Filologii Angielskiej - ul. Kuźnicza 21/22	8 791	54 394	46 438	39 759	11 911	8 212	100 015	275 090	13 496	52 415	**610 521**
19.	Instytut Archeologii - ul. Szewska 48	16 335	8 317	60 772	0	0	16 650	11 977	25 196	207 765	94 301	**441 313**
20.	Dolnośląski Festiwal Nauki - pl. Solny 12	88 777	0	1 294	7 275	191 179	6 497	3 115	0	26 539	0	**324 676**
21.	Dział Nadzoru Technicznego - pl. Nankiera 1A	32 059	32 862	17 808	19 544	149 397	3 406	414	16 697	1 576	22 814	**296 577**
22.	Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa - pl. Uniwersytecki 9/13	1 148	0	0	11 874	0	54 451	0	121 361	11 155	26 228	**226 217**
23.	Instytut Filologii Romańskiej - pl. Nankiera 4	0	97 453	40 523	25 696	12 840	0	2 841	0	0	6 100	**185 453**
24.	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych - pl. Nankiera 2/3	0	0	0	44 502	95 064	0	2 841	0	0	0	**142 407**
25.	Fundacja dla Uniwersytetu Wrocławskiego - pl. Uniwersytecki 15	0	0	13 408	1 784	0	13 982	0	5 427	41 675	5 612	**81 888**
	Nakłady w latach	4 834 519	1 225 256	8 054 371	10 884 929	9 681 784	10 065 309	15 794 873	11 005 067	6 070 991	5 603 753	**83 220 852**

tystycznych, z tych środków nie mogły korzystać uniwersytety.
Rektorzy podejmą działania zmierzające do rejestracji wszystkich obiektów zabytkowych, w których usytuowane są uniwersytety. Obiekty te będą publikowane w formie albumów w celu dokumentowania zadań uczelni i korzyści z nich wynikających. Działania te zostaną skorelowane z działaniami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Prof. Leszek Pacholski rozwinął temat kształcenia nauczycieli. System obecny powoduje, że młodzież kończąca licea nie jest przygotowana do podejmowania studiów na fizyce i matematyce. Z tego powodu kierunki studiów, po których można dostać pracę są niezapełnione. Powinno się kształcić nauczycieli na specjalizacjach nauczycielskich, ale one nie cieszą się popularnością. Ponadto nauczyciele mogą uzupełniać kwalifikacje dwuprzedmiotowe na studiach podyplomowych.

* * *

Uchwały KRUP
z 28 października 2006 r.

♦ **w sprawie udzielenia akredytacji**
Konferencja Rektorów Uniwersytetów Polskich udziela akredytacji na 5 lat kierunkowi historia prowadzonemu przez Uniwersytet Łódzki.

Rektorzy zwiedzają salę Senatu

Konferencja prasowa: prof. Janusz Janeczek (UŚl), prof. Stanisław Lorenc (UAM), prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow i prof. Leszek Pacholski

♦ **w sprawie finansowania podatku VAT przy zakupie czasopism elektronicznych**
KRUP zwraca się z prośbą o zwrot uczelniom kosztów 22% VAT poniesionych w 2006 r. przy zakupie czasopism elektronicznych z rezerwy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Te dodatkowe koszty nie były uwzględnione w dotacji Ministerstwa dla uczelni w 2006 r.

♦ **w sprawie otwartego dostępu do wiedzy**
KRUP apeluje do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego o poparcie Deklaracji Berlińskiej o otwartym dostępie do wiedzy w badaniach naukowych (Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities) z dnia 22 października 2003 r. i równocześnie informuje, że uniwersytety polskie jednomyślnie popierają powyższą deklarację.
Rosnące koszty czasopism naukowych mogą w najbliższych latach utrudnić dostęp do wyników badań. Deklaracja Berlińska jest wezwaniem do opracowania zasad, które zapewnią wszystkim badaczom dostęp do wiedzy poprzez mechanizm otwartych repozytoriów elektronicznych.

(kad)

Z OBRAD KRUWiO

24 października br. Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola obradowało w Świdnickiej Kurii Biskupiej na zaproszenie ks. bp. Ignacego Deca.

Wśród zaproszonych gości byli: wojewoda Krzysztof Grzelczyk, przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Stanisław Jurcewicz, pełnomocnik prezydenta Wrocławia prof. Ludwik Turko i rektorzy seniorzy: prof. Zbigniew Horbowy i prof. Piotr Wach, obecnie senator RP, a także prof. Juliusz Sworakowski z PWr.

Stypendium Prezydenta Miasta
Prof. Sworakowski wraz z prof. Henrykiem Kozłowskim z UWr opracowali zasady korzystania z Funduszu Profesorskiego Prezydenta Wrocławia, który umożliwi zapraszanie na wrocławskie uczelnie wybitnych uczonych ze świata nauki z zagranicy. Celem tego funduszu będzie promocja miasta Wrocławia i wrocławskiego środowiska naukowego oraz dążenie do integracji nauki wrocławskiej z nauką europejską i światową. Kapituła (3-4 osoby) będzie wybierać spośród akademickich propozycji osobowości nauki, które zostaną zaproszone; przewiduje się zapraszanie 2-3 osób rocznie, które zaproponują np. cykl wykładów na uczelniach, warsztaty i panele tematyczne (np. o Śląsku), łączenie pobytu z udziałem w dużych konferencjach, zjazdach lub fora tematyczne.
Kolegium zatwierdzi na najbliższym posiedzeniu skład Kapituły, której będzie przewodniczyć prof. Tadeusz Luty, i regulamin korzystania z funduszu. Kandydatami do Kapituły są: prof. Juliusz Sworakowski, prof. Henryk Kozłowski, prof. Piotr Wach i prof. Jerzy Buzek.
Kapituła będzie wspierana przez konsultantów z poszczególnych uczelni, utrzymujących kontakt z rektorami. Kandydatami na konsultantów są: prof. Krzysztof Jajuga (AE), prof. Tadeusz Bober (AWF), prof. Adam Chmielewski (UWr), prof. Andrzej Kiejna (Akademia Medyczna) i prof. Jerzy Sobota (AR).

Sprawy różne
♦ Kolegium Rektorów zaakceptowało prof. Bogusława Fiedora. rektora Akademii Ekonomiczne, do reprezentowania Kolegium w Radzie Nadzorczej Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej Sp. z o.o.
♦ Prof. Jerzy Skubis zaprosił na uroczystości z okazji 40-lecia Politechniki Opolskiej. 10 listopada br. doktorat honoris causa Politechniki Opolskiej odbierze z tej okazji prof. Jerzy Buzek.
♦ Prof. Tadeusz Luty przypomniał o potrzebie zwiększenia środków budżetowych na szkolnictwo wyższe o ok. 350 mln. zł (budżet prorozwojowy) i staraniach o powołanie Europejskiego Instytutu Technologicznego we Wrocławiu.
♦ Prof. Tadeusz Winnicki wystosował list protestacyjny do Ministra Sprawiedliwości w imieniu Kolegium Rektorów Państwowych Szkół Zawodowych w związku z pochopnym i niesłusznym zatrzymaniem prof. Stanisława Dąbrowskiego, rektora Wyższej Szkoły Zawodowej w Legnicy, i nagłośnieniem tego faktu w mediach. Kolegium Rektorów podjęło w tej sprawie uchwałę.

Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola stanowczo protestuje przeciw spektakularnej formie zatrzymania Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Legnicy i nagłośnienia tego w mediach Nasz Kolega prof. Stanisław Dąbrowski, profesor zwyczajny Uniwersytetu Wrocławskiego, powszechnie szanowana osoba, nie stwarzał zagrożenia niedostępności dla organów ścigania.

♦ W wyniku współpracy Biura Promocji Miasta z Biurem Karier i Promocji Zawodowej powstała inicjatywa utworzenia w Akademii Ekonomicznej Biura Programu „Study in Wrocław" (powstałego w wyniku porozumienia uczelni: PWr, UWr, AE, AR, AM, A.Muz i AWF). Powstałe centrum będzie koordynować pozyskiwanie studentów zagranicznych dla naszego miasta. Rektor AE prof. Bogusław Fiedor poinformował, że 6 listopada br. zostanie podpisana umowa z Prezydentem Wrocławia.
♦ Przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Stanisław Jurcewicz, kończąc kadencję we władzach samorządowych regionu podziękował rektorom za współpra-

ce, przypominając, że wiele ważnych, strategicznych dokumentów było przez nich konsultowane lub opiniowane. Życzył uczelniom pomyślności i dalszego rozwoju.

♦ Wojewoda Krzysztof Grzelczyk przedstawił rektorom do rozważenia sprawę, zasygnalizowaną przez rodziców maturzystów posiadających maturę międzynarodową. Z ich skargi wynika, że we Wrocławiu te matury nie są honorowane przez wyższe uczelnie. Prof. Tadeusz Luty wyjaśnił, że Prezydium KRASP dyskutowało tę sprawę na posiedzeniu 12-13 października br. i uznało tę sprawę za nieporozumienie.

♦ Prof. Tadeusz Koszczyc podziękował za udział w uroczystościach jubileuszowych Akademii Wychowania Fizycznego.

♦ Prof. Leszek Pacholski zaprosił na uroczystości Święta Uniwersytetu Wrocławskiego, które będzie obchodzone w tym roku 22 listopada.

♦ Prof. Tadeusz Luty zaprosił na tradycyjne obchody Święta Nauki Wrocławskiej w dniu 15 listopada br., w szczególności na uroczyste otwarte posiedzenie Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola w Auli Leopoldyńskiej. *(as, kad)*

Wizja dobrego państwa

Konferencja (21-22 września 2006 r.) organizowana przez Wrocławski Oddział Połskiego Towarzystwa Nauk Politycznych przy Wydziale Nauk Społecznych UWr zgromadziła ponad stu pięćdziesięciu uczestników. Organizację projektu wsparły Dolnośląska Wyższa Szkoła Edukacji TWP we Wroclawiu, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy i Wyższa Szkoła Zarządzania i Finansów we Wroclawiu. Tematem przewodnim byla „Wizja dobrego państwa". Sesje plenarne odbyly się w Auli Leopoldyńskiej i Oratorium Marianum, panele dyskusyjne w Ośrodku Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy we Wrocławiu.

Dyrektor Instytutu Politologii prof. Ryszard Herbut zaprosił do otwarcia konferencji prof. Teresę Loś-Nowak, prorektora UWr, głos zabrała także prezes Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych prof. Teresa Sasińska-Klas.

W sesji inauguracyjnej ogłoszono wyniki kolejnej edycji Konkursu na najlepsze prace doktorskie za rok 2004 i 2005, organizowanego przez Zarząd Główny PTNP. Nagrodę za 2004 r. otrzymała dr Joanna Marszałek-Kawa z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Przyznano dwie równorzędne nagrody za 2005 r. Jedną z nich otrzymała nasza koleżanka z Instytutu Politologii UWr dr Monika Wichłacz za pracę napisaną pod kierunkiem prof. Andrzeja Jabłońskiego pt. „System cywilnej kontroli nad armią w wybranych państwach Europy Środkowej", drugą dr Wiesław Wacławczyk z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika.

W pierwszej sesji plenarnej wzięli udział prof. Jerzy Wiatr i prof. Krzysztof Pałecki,

Laureatki Konkursu ZG PTNP za najlepszą pracę doktorską dr Monika Wichłacz i dr Joanna Marszałek-Kawa

zasłużeni dla rozwoju PTNP, wieloletni prezesi oraz wiceprezydenci International Political Science Association oraz gość konferencji prof. Irmina Mantonyte, prezes Litewskiego Towarzystwa Nauk Politycznych, członek Komitetu Wykonawczego IPSA, prorektor Uniwersytetu Humanistycznego w Wilnie.

Prof. Jerzy Wiatr wygłosił referat nt. „Państwo postkomunistyczne – rozstajne drogi", prof. Krzysztof Pałecki mówił o wizji dobrego państwa czyli postulacie scjentystycznym, zaś prof. Irmina Mantonyte zaprezentowała koncepcję nowej agendy politycznej dla postkomunistycznej Litwy (From Moscou to Brussels: A New Political Agenda for Post-Communist Lithuania).

Drugą sesję plenarną otwierało wystąpienie prof. Teresy Łoś-Nowak, którego celem było znalezienie odpowiedzi na pytanie, czym jest państwo ponowoczesne. Prof. Jerzy Sommer (PAN) mówił o przydatności kategorii „państwo" w badaniach politologicznych. Prof. Maria Marczewska-Rytko (UMCS w Lublinie) przedstawiła refleksje i uwagi wokół wizji dobrego państwa. Sferę publiczną społeczeństwa obywatelskiego prezentował prof. Wiesław Bokajło (UWr). Kolejna sesja dotyczyła państwa i jego wizji. Dr Walenty Baluk (UWr) mówił o pomarańczowej i biało-błękitnej wizji państwa ukraińskiego. Roman Backer (UMK) zaprezentował wizje dobrego państwa w programach rosyjskich partii politycznych, zaś prof. Andrzej Antoszewski (UWr) w programach polskich partii politycznych.

W ostatniej sesji plenarnej żywotne interesy współczesnych państw europejskich omówił prof. Kazimierz Łastawski (UMK w Toruniu). Do zalet państwa neutralnego światopoglądowo przekonywała prof. Halina Lisicka (UWr), natomiast polityczne i społeczne uwarunkowania socjalnej funkcji państwa w systemach demokratycznych XXI w. omówiła prof. Ludmiła Dziewięcka-Bokun (UWr). Państwo w kształtującym się informatycznym ładzie cywilizacyjnym przedstawił prof. Andrzej Chodubski (UG). Dobre państwo – dobre media? Pytanie to zadał prof. Tomasz Goban-Klas (UJ). Jego zdaniem jedynie wolne, niezależne media są w stanie monitorować władze. Pełniąc nie tylko rolę informacyjną, ale przede wszystkim kontrolną, media przyczyniają się do rozwoju lepszego państwa.

Obrady drugiego dnia konferencji oscylowały wokół bloków tematycznych: 1)społeczeństwo obywatelskie jako warunek konieczny dobrego państwa, 2) administracja publiczna w „dobrym państwie", 3) służebna rola państwa, wizja dobrego państwa w Polsce, 4) koncepcje i modele państwa w różnych regionach świata, 5) dobre państwo w ponowoczesnym systemie międzynarodowym.

Konferencję otwiera prof. Ryszard Herbut

Pierwszą sesję poprowadził prof. Wiesław Bokajło. Wśród prelegentów wystąpił prof. Jerzy Lucjan Sielski (USz) z referatem „Społeczeństwo obywatelskie a państwo partyjne". Dr Piotr Grabowiec (UWr) mówił o religii obywatelskiej jako propozycji aksjologicznej w erze globalnej, a mgr Małgorzata Michalewska zaprezentowała liberalne koncepcje społeczeństwa obywatelskiego i państwa w pismach i programach politycznych polskich działaczy opozycyjnych lat 80. Prof. Andrzej Czajowski (UWr) ukazał Polskę jako dobro wspólne, wszystkich obywateli. Dr Dorota Pietrzyk-Reeves (UJ) mówiła o potrzebie obywatelskiego państwa, analizując sferę publiczną i demokrację. Dr Adam Zamojski (AŚ w Kielcach) ukazał społeczeństwo obywatelskie jako fundament nowego paradygmatu władzy i polityki. Na zakończenie panelu dr Aldona Wiktorska – Święcka (UWr) udowadniała, że odwaga cywilna jest cnotą polityczną w społeczeństwie obywatelskim.

W sesji prowadzonej przez prof. Ryszarda Herbuta nt. administracji publicznej swe rozważania nt „Sektor bezpieczeństwa w służbie państwa czy polityków?" przedstawił dr Włodzimierz Fehler (WSH im. A. Gieysztora w Pułtusku). Dr Krzysztof Kowalczyk (USz) porównał koncepcję państwa w ujęciu Prawa i Sprawiedliwości oraz Platformy Obywatelskiej RP. Dr hab. Ewa Waszkiewicz (UWr) zaprezentowała Urząd Pełnomocnika Rządu ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn i jego funkcjonowanie w latach 2001-2005. Dr Radosław Rybkowski (UJ) mówił o decentralizacji w amerykańskim publicznym szkolnictwie wyższym. Dr Ewa Ganowicz (UO w Opolu) przedstawiła referat „Trzy koncepcje dobrego państwa a dwie koncepcje samorządności lokalnej". Prof. Ludwik Habuda (UWr) przedstawił

wójta, burmistrza i prezydenta miasta jako połączenie menedżera i politycznego lidera równocześnie. Anna Bober (UWr) zestawiła teraźniejszość i przyszłość funkcjonowania jednostek pomocniczych gmin. Na zakończenie dr Katarzyna Kobielska (UWr) mówiła o pomocy technicznej w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych jako mechanizmu wspierającego administrację samorządową.

Panel „Służebna rola państwa" poprowadziła prof. Ludmiła Dziewięcka-Bokun. Paneliści przedstawili przeciwstawne koncepcje roli państwa – od opiekuńczego, odpowiedzialnego za każdą jednostkę, po ujęcie Nowej Prawicy, która uważa państwo jako organizm nazbyt kontrolujący i ograniczający każdego z nas. Dr Mirosława Skawińska (AŚ w Kielcach) pokazała na przykładzie Polski pomocniczość i wsparcie jako kategorie polityki społecznej współczesnego państwa. Dr Danuta Karnowska (UKW w Bydgoszczy) zaprezentowała projekty komunitarystów, dr Alicja Lisowska (UWr) mówiła o enwironmentalistycznej (środowiskowej) koncepcji państwa. W myśl tej koncepcji państwo nie może sprawnie funkcjonować bez koegzystencji i poszanowania środowiska naturalnego. Dr Paweł Łyżwa (UWr) przedstawił wizję dobrego państwa w ujęciu Nowej Prawicy. Dr Lukasz Wordliczek (UJ) mówił o problemach metodologicznych i różnorodności kryteriów oceny stanu państwa i społeczeństw stosowanych m.in. przez Bank Światowy czy Grendom Mouse. W wystąpieniu „Dobre państwo jako źródło cierpień politologa" ukazał liczne, empiryczne rozbieżności tych ocen.

Panel prowadzony przez prof. Andrzeja Antoszewskiego zgromadził pięciu prelegentów. Prof. Tadeusz Godlewski (UKW w Bydgoszczy) mówił o źródłach i przejawach dysfunkcjalności partii politycznych w rządzeniu. Jego zdaniem partie nie spełniają swych funkcji. Na polskiej scenie politycznej partie zmieniają się zbyt szybko, nie dopuszczając nowych kandydatów. Powoduje to również duże zniechęcenie po stronie społeczeństwa. Mgr Sławomir Czapnik (UWr) w referacie „III Rzeczpospolita i jej wrogowie" dokonał krytycznej analizy polityki przez pryzmat wypowiedzi medialnych poszczególnych polityków PiS. Dr Sławomir Sadowski (UKW w Bydgoszczy) przedstawił „Spór o przeszłość a »dobre państwo« w Polsce". Omówił stosunek wybranych polskich partii politycznych do idei Okrągłego Stołu. Dr Łukasz Tomczak (USz) przedstawił wizję dobrego państwa w programach polskich partii socjaldemokratycznych. Z przeprowadzonej analizy wynikało, że brakuje jednolitości w programach, a największe rozbieżności dotyczą gwarancji równouprawnienia i działań gospodarczych. Dr Zdzisław Matusiewicz (USz) diagnozował transformację ustrojową. Przekonywał, że świat kultury zachodniej nie może być inny niż liberalny – inaczej nie da się razem współpracować. Uznał, że politolodzy powinni kłaść nacisk na bezpieczeństwo, jako konieczny warunek funkcjonowania państwa w pełni demokratycznego.

W panelu prof. Tadeusza Godlewskiego relacje między państwem a organizacjami pozarządowymi po wejściu Polski do Unii Europejskiej omówiła dr Anna Pacześniak (UW). Dr Ewa Nowak (UMCS w Lublinie) przedstawiła kompetencje obywatelskie jako podstawę decyzji politycznych. Dr Agnieszka Kasińska-Metryka (AŚ w Kielcach) podjęła próbę analizy zachowań wyborczych kobiet w Polsce. Kierunek reformy systemu wyborczego na tle praktyki administracji wyborczej w Polsce zaprezentował mgr Bartłomiej Michalak z UMK w Toruniu. O instytucji referendum i jej roli w procesie budowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce mówiła mgr Magdalena Musiał-Karg (UAM w Poznaniu). Sesję zakończyło wystąpienie dr Lidii Owczarek (AŚ w Kielcach) nt. referendum lokalnego jako warunku rozwoju społeczeństwa demokratycznego w Polsce, na przykładzie wyników referendów lokalnych w województwie świętokrzyskim.

W sesji prowadzonej przez prof. Andrzeja Jabłońskiego, dr Leszek Kwieciński wyjaśnił, czym jest polityka innowacyjna i dokonał porównania Narodowych Systemów Innowacyjnych Polski i Finlandii. Prof. Alicja Stępień-Kuczyńska broniła tezy, że w Rosji nigdy nie było demokracji. Mowa była o ograniczeniach systemu przedstawicielskiego i silnej władzy prezydenckiej. Mgr Tomasz Kapuśniak przedstawił obecną sytuację na Ukrainie wobec mającej tam wciąż miejsce tranzycji systemowej. Zaznaczył, że obecnie spełnia ona baumanowski model dobrego państwa, w którym istnieją antagonizmy między tymi, którym się powiodło, a tymi, którym się nie powiodło. Dr Mirosław Geise udowadniał, w jaki sposób działania polityczne przyspieszyły schyłek państwa dobrobytu, od Breton Woods, poprzez kryzys naftowy, aż po kryzys gospodarczy. Dr Wojciech Zietara rozważał funkcje takiej organizacji, jak Międzynarodówka Socjalistyczna we współczesnym świecie i jej rolę w państwie.

W panelu prof. Alicji Stępień-Kuczyńskiej (UŁ) dr hab. Zbigniew Machelski (UO) przedstawił problem wpływu mafii włoskiej na tworzenie się i funkcjonowanie państwa włoskiego. Opisał model oporu i oszukiwania władzy przez Włochów oraz ich lojalności i uczciwości wobec rodziny. Prelegent stwierdził, że mafia, która powstała w XVII wieku, stała się organizacją quasipaństwową i z premedytacją wykorzystuje słabość państwa włoskiego, dlatego nadal dobrze funkcjonuje. Dr Małgorzata Myśliwiec (UŚ) zadała pytanie, czy we współczesnej Europie następuje zmierzch państwa regionalnego?, opierając się na przykładzie Królestwa Hiszpanii, gdzie stworzono koncepcję unitarnej formy państwa z jednoczesnym utrzymaniem wielonarodowości oraz autonomii terytorialnej krajów związkowych. Czynniki te, jej zdaniem, pozwalają stwierdzić, że nie ma zmierzchu państwa regionalnego. Dr Adam Szymański (UW) w wystąpieniu poświęconym modelowi państwa w Republice Turcji przedstawił problem przestrzegania zasad demokracji i praw człowieka. System państwowy Turcji wywodzi się z Imperium Osmańskiego, a także późniejszej tradycji kamalizmu (nacjonalizmu), niepodzielności państwa, nadrzędności wspólnoty nad jej członkami oraz polityki opartej na silnym przywództwie. Czynniki te powodują, że tworzenie społeczeństwa obywatelskiego jest problematyczne. Prelegent uznał, że przyszłość Turcji zależy od elit politycznych i ich nastawienia do procesów demokracji. Dr Marceli Burdelski (UG) przedstawił konfucjańską wizję dobrego państwa i jej współczesną adaptację w Chinach. Współczesna myśl Konfucjusza może prowadzić do stworzenia państwa oświeconego autorytaryzmu, gdzie władza opiera się na wiedzy, a współczesny system państwa chińskiego jest podobny do feudalizmu. Czynniki te sprawiają, że dr Burdelski jest bardzo sceptyczny co do sukcesu demokracji w Chinach, a jeżeli zostałaby ona wprowadzona, to nie będzie to jej prosta adaptacja.

Obrady zamknęła sesja prowadzona przez prezesa ZG PTNP prof. Teresę Sasińską-Klas. Podsumowano obrady w poszczególnych panelach, a prezes Wrocławskiego Oddziału PTNP dr hab. Bogusława Dobek-Ostrowska zrelacjonowała obrady XX Światowego Kongresu International Political Science Association, który odbył się w Japonii w Fukuoce w lipcu 2006 r.; wzięła w nim udział 6-osobowa delegacja z Polski. Obrady zamknęła dyskusja na temat dalszego rozwoju Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych w roku akademickim 2006/2007, kończącym kadencję obecnych władz. Konferencja spotkała się z uznaniem uczestników, którzy zadeklarowali chęć udziału w kolejnych spotkaniach organizowanych we Wrocławiu.

Bartłomiej Łódzki

Międzynarodowe warsztaty nt. modelowania w wielu skalach defektów w materiałach

W dniach 24-26 września br. w Instytucie Fizyki Doświadczalnej UWr odbyły się międzynarodowe warsztaty „Multiscale Modeling of Extended Defects and Phase Transformations at Materials Interfaces", zorganizowane przez prof. Adama Kiejnę z IFD UWr, przy współpracy programowej prof. Mojmira Šoba z Uniwersytetu Masaryka w Brnie.

Konferencja była sponsorowana przez program PSI-K „Towards Atomistic Materials Design" Europejskiej Fundacji Nauki (ESF) ze Sztrasburga, program COST w ramach Akcji P19 „Multiscale modeling of materials", oraz Uniwersytet Wrocławski.

Szczegółowe zrozumienie rozmaitych procesów ważnych z punktu widzenia zastosowań przemysłowych, takich jak np. właściwości mechaniczne materiałów, energetyka granic ziaren w metalach, reakcje chemiczne zachodzące na powierzchni materiałów, wymaga stosowania metod fizycznych łączących różne skale czasu i długości. Badania takie są prowadzone między innymi w ramach dwóch wymienionych programów współpracy europejskiej, w których uczestniczy zespół prof. A. Kiejny. Konferencja zgromadziła wybitnych przedstawicieli środowiska fizyków, chemików oraz inżynierów materiałowych w celu przedstawienia i przedyskutowania aktualnych osiągnięć oraz perspektyw rozwoju nowych teorii, metod i technik obliczeniowych, w świetle wyzwań stojących przed tą dziedziną badań.

W czasie trzech dni warsztatów (niedziela – wtorek) wygłoszono 19 referatów proszonych prezentowanych przez uznane autorytety z całego świata. Kilka wybranych komunikatów oraz 20 plakatów zostało

przedstawionych przez młodych uczestników warsztatów. W konferencji wzięło udział 60 zarejestrowanych uczestników z 16 krajów świata, wliczając 30 młodych naukowców (doktorantów i stażystów po doktoracie).
Ważną część spotkania stanowiła dyskusja panelowa, którą moderowali prof. Sidney Yip z Massachussets Institute of Technology, USA, oraz prof. Matti Alatalo z Finlandii, przewodniczący Akcji P19, programu COST. W dyskusji noszącej tytuł „*Multiscale modelling, where do we stand?*" swoją opinię na temat aktualnych problemów i wyzwań przedstawiło kilka światowych autorytetów w dziedzinie badań materiałowych. Zarówno w opinii uczestników, jak i organizatorów warsztaty zakończyły się pełnym sukcesem. Na podkreślenie zasługują korzyści wyniesione z warsztatów przez młodszych uczestników, którzy w czasie sesji plakatowej mieli możliwość przedyskutowania swoich wyników z ekspertami najwyższej klasy w dziedzinie badań materiałowych. Wiecej szczegółów na temat konferencji oraz jej pełny program można znaleźć na stronie internetowej: http://www.ifd.uni.wroc.pl/mmds-wroclaw/

fot. Piotr Błoński

Uczestnicy międzynarodowych warsztatów

Adam Kiejna

Wykład prof. Dietera Birnbachera

Prof. Dieter Birnbacher z Uniwersytetu Heinricha Heinego w Düsseldorfie gościl 5 października br. w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta UWr z wykladem pt. An ethicał evałuation of the regułations on euthanasia and other end-of-life decisions in Germany and in the Netherłands.

Prof.. Birnbacher wyjaśnił na wstępie, że praktyka eutanazji w Niemczech różni się wyraźnie od reguł holenderskich, mimo że są to kraje sąsiedzkie. Wyróżnia się eutanazję aktywną i pasywną. O tej ostatniej mówi się „unterlassene Hilfeleistung". W Holandii praktykowana jest aktywna eutanazja, podczas gdy w Niemczech eutanazja pozostaje sferą bardzo konfliktową i niejasną. W Niemczech obserwuje się tzw. Death tourism do Szwajcarii, ponieważ istnieje tam możliwość przeprowadzenia eutanazji. W Holandii odnotowuje się rocznie około 2000 przypadków aktywnej eutanazji. Jednak tylko połowa tych pacjentów domagała się takiego zakończenia swojego życia. Prelegent dodał, że tylko 40-50 proc. wypadków zostaje oficjalnie odnotowanych. Zaznaczył ponadto, że w Niemczech lekarz może stanąć przed sądem i zostać ukarany za eutanazję. W Holandii pacjent może sam zdecydować się na eutanazję w wypadku ciężkiej choroby, w Niemczech zaś ani chory, ani jego rodzina nie mają takiej możliwości. Motywem podejmowania takich decyzji w Holandii jest nie tylko skrócenie cierpienia chorego, ważne też jest życzenie pacjenta, który będąc niepełnosprawnym nie chce być skazany na pomoc innych. W Holandii umiera 80-90 proc. ludzi we własnym domu, natomiast taka sama liczba pacjentów umiera w Niemczech w szpitalach.
Na zakończenie wykładu prof. Birnbacher poddał krytyce fakt, że w Holandii lekarze mają w niektórych wypadkach zbyt dużą władzę i nie są protokołowane wszystkie przypadki eutanazji. Zdaniem prelegenta, w Niemczech powinno się rozmawiać bardziej otwarcie na ten temat.

Natalia Śliwińska

Książki w roli głównej

Prezentacja książki Wolfganga Benza pt. „Historia Trzeciej Rzeszy" oraz wystawa książek poświęconych stosunkom polsko-niemieckim odbyła się w Salonie EMPIK i Miejskiej Bibliotece Publicznej we Wrocławiu.

Wieczór 12 października w Centrum Willy'ego Brandta UWr. stał bezsprzecznie pod znakiem książek. Staraniem Centrum i warszawskiej Centrali Informacji o Książce Niemieckiej oraz we współpracy z Wydawnictwem Trio, wrocławskimi EMPiK-iem i Miejską Biblioteką Publiczną miały miejsce tego wieczoru aż dwa przedsięwzięcia, podczas których książki wystąpiły w rolach pierwszoplanowych.
Pierwszą odsłonę tego wieczoru wypełniło spotkanie autorskie z niemieckim historykiem, prof. Wolfgangiem Benzem, dyrektorem Instytutu Badań nad Antysemityzmem na Berlińskim Uniwersytecie Technicznym i autorem licznych książek oraz artykułów historycznych, w tym przetłumaczonej właśnie na język polski i wydanej nakładem wydawnictwa Trio „Historii Trzeciej Rzeszy". Spotkanie otworzył Dyrektor Centrum im. Willy'ego Brandta UWr dr Krzysztof Ruchniewicz, który powitał Gościa, współorganizatorów i licznie przybyłą do wrocławskiego EMPiK-u publiczność oraz przybliżył pokrótce sylwetkę i dorobek naukowy prof. Benza. Do samej książki i jej walorów odniósł się z kolei prof. Marek Zybura z Katedry Germanistyki CWB UWr, rozważania swe wywodząc od – uprawnionego skądinąd – pytania: po co właściwie kolejna książka o Trzeciej Rzeszy? Prof. Zybura z jednej strony przychylił się do poglądu, iż są rozdziały w wielkiej księdze historii, które każde pokolenie historyków musi odkryć dla siebie, zbadać i napisać od nowa. A do takich rozdziałów należy historia Trzeciej Rzeszy. Z drugiej strony jednak książka prof. Benza nie jest kolejną, a w pewnym sensie pierwszą książka o Rzeszy hitlerowskiej, pierwszą tak dobrze napisaną. Zalety stylu Autora i nielinearnej, problemowej konstrukcji narracyjnej sprawiły, iż prof. Zybura nie zawahał się postawić jego dzieło w jednej linii rozwojowej z pracami koryfeusza niemieckiej historiografii, noblisty Theodora Mommsena.
Podczas godzinnej dyskusji Wolfgang Benz mówił zarówno o powodach, dla których napisał tę cieszącą się w Niemczech niesłabnącym oddźwiękiem czytelniczym syntezę („chciałem napisać książkę dla czytelnika, który chce wiedzieć, co się stało, czyja to wina – nie czytając 1000 stron"), jak i o jej przesłaniu, treści: o splocie czynników, które umożliwiły karierę Adolfa Hitlera, o micie – czy „kłamstwie" – jakoby ten ostatni „uwiódł" zdezorientowane społeczeństwo niemieckie i o swojej własnej konstatacji, iż Hitler był w owym czasie odzwierciedleniem rzeczywistych życzeń i wyobrażeń Niemców. Prelegent mówił, tak jak zwykł pisać: obrazowo, prosto, zręcznie jednak unikając „prostych odpowiedzi". Przykładowo na argument, pojawiający się także w polskim dyskursie publicznym, o socjalnych świadczeniach, jakie gwarantować miało państwo hitlerowskie, odpowiedział obrazowym porównaniem lotniczym: otóż z dobrodziejstwem socjalnym III Rzeszy było tak, jak z różnicą pomiędzy *business class* i *economy class* w samolocie, która sprowadza się do nieświeżej zazwyczaj bułki (po stronie świadczeń) i 300-400 euro (po stronie kosztów). I tak też profit społeczeństwa niemieckiego w postaci autostrad i infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej spod znaku *Kraft durch Freude* był, jeśli zestawić go z rachunkiem, jaki przyszło Niemcom zapłacić w roku 1945 – totalną ruiną gospodarki i państwa w ogóle – żaden.
Szerokie spektrum pytań i komentarzy

Promocja książki prof. Wolfganga Benza

uczestników objęło tak odległe od siebie i od pretekstu spotkania – polskiego wydania „Historii Trzeciej Rzeszy" – tematy, jak reinterpretacja niemieckiej historii (która zdaniem prof. Benza jest domeną jedynie „rozemocjonowanych mediów", nie zaś zjawiskiem historiograficznym), powody odrodzenia antysemityzmu po 1945 r. i istota tzw. antysemityzmu wtórnego, stan badań archiwalnych nad okresem 1933-1945, szanse na powtórzenie się historii Trzeciej Rzeszy, dezyderaty niemieckiej historiografii w stosunku do Polski czy wreszcie niedawne spóźnione wyznanie Güntera Grassa i jego medialno-społeczne reperkusje (które także w ocenie prof. Benza są następstwem nie tyle wyznania, ile spóźnienia). I dowiodło po raz kolejny, że książki są znakomitym pretekstem do mądrej dyskusji – nie tylko o nich samych.

Nietaktem może się komuś wydać nazwanie następującego bezpośrednio po spotkaniu z Wolfgangiem Benzem uroczystego otwarcia wystawy książek poświęconych stosunkom polsko-niemieckim mianem udanego *suplementu*, niech broni tej książkowej metafory spostrzeżenie, że dla tej prezentacji przewidziano mniej miejsca i późn(iejsz)ą porę – o włos a gościnne progi Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Szewskiej okazałyby się zbyt wąskie. Sama wystawa być może nie przytłoczyła zwiedzających rozmiarem i rozmachem dekoracji, jej siła jednak tkwiła w jakości wszystkich i ekskluzywności niektórych z prezentowanych tu 160 pozycji: niemiecko- i polskojęzycznych, naukowych i popularnonaukowych, wydanych nakładem oficyn komercyjnych i instytucjonalnych. Tu mniej o książkach mówiono, a więcej oglądano, wertowano, czytano, spisywano adresy bibliograficzne i – ten smutny los upodobał sobie niżej podpisanego – czekano, aż bardziej spostrzegawczy i szybciej reagujący zwiedzający 'zwolni' miejsce bądź wypatrzony egzemplarz. *Habent sua fata...*

Piotr Przybyła

Hanna Arendt we Francji – wykład dr. Gilberta Merlio

Na wykładzie 16 października 2006r. w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta dyrektor Centrum dr Krzysztof Ruchniewicz przedstawił na wstępie zgromadzonym postać i działalność profesora Sorbony Gilberta Merlio oraz cele i założenia Instytutu Hanny Arendt, w którym profesor działa, a także przybliżył temat jego wykładu poświęcony postrzeganiu przez społeczność Francji dzialalności i osoby Hanny Arendt oraz jak postrzeganie to zmienialo się, począwszy od opuszczenia przez nią Francji w czasie drugiej wojny światowej po dzień dzisiejszy.

Hanna Arendt – wybitna niemiecka filozofka i politolog pochodzenia żydowskiego wcześnie poświęciła się badaniom nad naturą totalitaryzmu oraz nad sposobem, w jaki dostaje się i zakorzenia w państwach i społeczeństwach. Na własnej skórze przeżyła jego widmo w nazistowskich Niemczech, skąd w 1933 r. z racji swojego pochodzenia musiała udać się na emigrację do Francji i dalej do Ameryki. Ucieczka i pobyt na emigracji zdecydowanie wpłynęły na jej prace oraz poglądy filozoficzne. Nie zdobyła tam jednak uznania jako filozof. W środowiskach intelektualistów powszechnie uważano ją za osobę o skrajnie lewicowych poglądach.

Opisując jej pobyt we Francji, prof. Merlio skupił się podczas wykładu na trzech punktach wyjściowych *(Ausgangspunkte)*, mających największe znaczenie dla Hanny Arendt, pod względem wpływu na jej poglądy. Były nimi: doświadczenie życia pariasa, doznanie poczucia wyobcowania z braku własnego domu (we Francji przebywała w obozie dla internowanych), załamanie się w jej świadomości idei państwa narodowego, które nie potrafi się oprzeć totalitaryzmowi oraz skrajnej jego formie, jakim jest faszyzm; często przywoływała ona sprawę historycznej postaci Dreyfussa, który padł ofiarą antysemityzmu i megalomanii. Profesor opisał okres stopniowych zmian recepcji (stopniowego uznawania) działalności filozoficznej Hanny Arendt, jej sposobu postrzegania totalitaryzmu w jego rozmaitych odmianach, przy czym – jak sam zaznaczył – kwestia, czy można ją uznać za filozofa, pozostała nadal w wielu środowiskach intelektualnych sporną.

Wykład zakończono ogólną refleksją na temat recepcji filozofki nie tylko we francuskim, lecz także w polskim i niemieckim społeczeństwie, oraz zwróceniem uwagi również na fakt, że wiedza ogólna na temat jej działalności jest uboga, tym uboższa, zważywszy jak dużą wagę przykłada się w obecnym czasie do studiów nad totalitaryzmem.

Miłosz Musiał

Polacy i Niemcy w czasie stanu wojennego

W dniach 17-18 listopada 2006 r. w Oratorium Marianum UWr oraz w Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta obradowali uczestnicy konferencji naukowej pt. „Polacy i Niemcy w czasie stanu wojennego", zorganizowanej przez Fundację Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego, Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Wiłły'ego Brandta UWr oraz berlińską Fundację Badań nad Dyktaturą SED w NRD.

Na konferencję zostały zaproszone osoby, które pomagały Polakom i „SOLIDARNOŚCI" w najtrudniejszych latach dyktatury, historycy i politolodzy oraz działacze podziemnego ruchu związkowego. Celem konferencji było nie tylko przypomnienie historii akcji spontanicznej pomocy Polsce ze strony NRD i RFN, ale również ukazanie mniej znanych aspektów tej pomocy, które przyczyniły się do poprawy stosunków polsko-niemieckich. W pierwszym dniu konferencji gości w imieniu organizatorów powitał w Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego dyrektor Centrum, dr Krzysztof Ruchniewicz. Podkreślił on istotną rolę, jaką odegrała pomoc Polakom ze strony RFN i NRD w czasie stanu wojennego dla rozwoju stosunków polsko-niemieckich. Następnie głos zabrał Konsul Generalny dr Helmut Schöps, który w swoim wystąpieniu wskazał na motywy i skutki pomocy dla Polski w latach 1980-1982. Dalszą część konferencji poprowadził pracownik Fundacji Krzyżowa – Przemysław Konopka. Jako pierwsza wystąpiła ówczesna i dzisiejsza działaczka Klubu Inteligencji Katolickiej we Wrocławiu – dr Ewa Unger, następnie głos zabrał pastor Eckhard Hübener, który za pomoc dla Polski został skazany na karę więzienia. Na koniec wystąpił autor książki „Od nienawiści do przyjaźni" i były pracownik Ambasady RFN w Warszawie – Winfried Lipscher. Prelegenci przedstawili historię kontaktów z Polakami i Polską w okresie stanu wojennego, nawiązując do własnych biografii. W dyskusji wskazali również na ówczesne problemy, które w mniejszym lub większym stopniu utrudniały nie tylko im, ale również innym, pomoc dla Polski. Pierwszy dzień konferencji zakończono dyskusją,

Obrady w Oratorium Marianum...

którą prowadził Przemysław Konopka. Po podium dyskusyjnym w piątkowy wieczór celem sobotniej części konferencji było przedstawienie szczegółowych zagadnień dotyczących zarówno samej Polski, jak i pomocy Polakom w czasie stanu wojennego oraz przybliżenie motywów zainteresowania Niemców tym tematem.

Pierwszą część konferencji w tym dniu, zatytułowaną „Pomoc materialna i polityczna dla opozycji w Polsce", rozpoczął dr Krzysztof Ruchniewicz, który zaprosił do dyskusji Winfreda Lipschera oraz Eckharda Hübenera.

Pierwszy z prelegentów omówił zagadnienie pomocy niemieckiej ludności dla społeczeństwa polskiego na przykładzie Marii oraz Georga Dietrich, którzy zgodnie z mottem „Ojczyzną człowieka jest inny człowiek" starali się pomimo trudności (Georg Dietrich został uznany za „persona non grata" oraz zabrano mu paszport) pomagać wielu Polakom. Pastor Eckhard Hübener w swoim wystąpieniu przedstawił zagadnienie pomocy Polsce przez opozycję w NRD.

Po przerwie drugi blok konferencji „Pomoc społeczeństwa niemieckiego dla społeczeństwa polskiego" rozpoczęło wystąpienie Alberta Riechersa, przewodniczącego Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Hanowerze, na temat solidarności społeczeństwa niemieckiego ze społeczeństwem polskim. Przedstawił on również działalność towarzystwa niemiecko-polskiego w Hanowerze w czasie stanu wojennego w Polsce oraz pojedyncze akcje wysyłania paczek do Polski przez obywateli Niemiec Zachodnich. Asystent Katedry Historii Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta, Dariusz Wojtaszyn zreferował zgromadzonym gościom wydarzenia w Polsce w czasie stanu wojennego opisywane przez wschodnioniemiecką prasę. W swoim wystąpieniu powołał się przede wszystkim na relacje zamieszczone w ówczesnych dziennikach.

... i w Centrum Willy'ego Brandta

Ostatni, trzeci blok konferencji, zatytułowany „Solidarność, stan wojenny i niemiecka klasa polityczna", rozpoczął dyrektor Instytutu Kultury w Lipsku, Michał Maliszewski. Poruszył temat prasy niemieckiej relacjonującej wydarzenia w Polsce w latach 1980-1982. Prelegent skupił swoją uwagę przede wszystkim na reakcjach prasy zachodnioniemieckiej. Pracownik Centrum, prof. Marek Zybura, przedstawił fenomen tekstów literackich powstałych na temat sytuacji w Polsce i samej Polski. W swoim wystąpieniu wskazał na bezpośredni związek stanu wojennego z rozwojem literatury niemieckiej w latach 1980-1982. Ostatni referat wygłosiła Nina Dąbrowsky, opowiadając zgromadzonym o reakcjach politycznych w RFN na stan wojenny. Szczególny nacisk został tutaj położony na reakcje takich polityków, jak Kanclerz Gerhard Schmidt i Erich Honecker.

Konferencję zakończyła dyskusja będąca podsumowaniem dyskusji odbywających się po poszczególnych wystąpieniach prelegentów. Podkreślono jeszcze raz ogromną rolę pomocy udzielonej Polsce przez RFN i NRD w czasie stanu wojennego dla dalszego rozwoju stosunków polsko-niemieckich. Materiały z konferencji mają wkrótce ukazać się drukiem.

Katarzyna Baran

Uczestnicy konferencji w Oratorium Marianum

Goście z Boliwariańskiej Republiki Wenezueli na UWr

23 października 2006 r. na Uniwersytecie Wroclawskim przebywal z wizytą wiceminister oświaty Boliwariańskiej Republiki Wenezueli prof. Armando Danieł Rojas oraz Ambasador tego kraju w Polsce prof. Franklin Gonzałez.

Ambasador, który jest doktorem nauk społecznych i politycznych Centralnego Uniwersytetu w Caracas, gościł już na UWr w kwietniu br. podczas „Tygodnia z Latynoameryką" zorganizowanego przez Koło Naukowe Prawa Latynoamerykańskiego. Wiceminister A.D. Rojas jest profesorem historii i geografii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Wyzwoliciela (oddział w Maracay) oraz doktorem nauk społecznych (doktorat

Minister prof. Armando Daniel Rojas, ambasador Wenezueli Franklin Gonzales i prof. Krystian Complak

otrzymał na podstawie rozprawy *Rozziew między życiem społecznym a przyrodniczym*). Prof. Rojas jako członek Krajowego Związku Wenezuelskiego Centrum Badań Geodydaktycznych oraz członek Komisji ds. Reformy Państwa jest obecnie mocno zaangażowany w proces reformowania wenezuelskiego szkolnictwa w duchu „Rewolucji boliwariańskiej" (jak Prezydent Hugo Chavez Frias zwykł nazywać te przeobrażenia).

Swój jednodniowy pobyt we Wrocławiu prof. Rojas i prof. Gonzalez zainaugurowali zwiedzaniem Muzeum Uniwersytetu, Auli Leopoldyńskiej, Biblioteki Austriackiej oraz Obserwatorium Astronomicznego. Goście z Wenezueli zostali przyjęci przez Rektora UWr prof. Leszka Pacholskiego oraz dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii prof. Marka Bojarskiego. Rektor podarował gościom publikacje wydane z okazji 300-lecia założenia UWr. Na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii natomiast zarówno wiceminister, jak i ambasador wpisali się do Księgi Pamiątkowej.

Po południu odbyło się spotkanie ze studentami Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii zorganizowane przez Koło Naukowe Prawa Latynoamerykańskiego, podczas którego wiceminister Rojas wygłosił wykład pt. *Ropa naftowa a rozwój oświaty w Wenezueli*. W czasie wystąpienia profesor zakreślił problematykę związaną z siedmioletnim procesem reform systemowych realizowanych przez rząd Prezydenta H. Chaveza oraz wspierający go Ruch Spółdzielczy i tzw. Kółka boliwariańskie – lokalne zrzeszenia ludności, które osiągnęły obecnie liczebność ponad dwóch milionów członków. Mówca przybliżył istotę tzw. misji, tj. programów rządowych, dzięki którym następuje urzeczywistnienie polityki gabinetu Prezydenta Chaveza, w szczególności misji Robinson I i II oraz misji Ribas. Polegają one na edukacyjnej pracy wolontariuszy, w tym często studentów, i ustawicznym kształceniu osób starszych z niepełnym wykształceniem. Misja Ribas natomiast prowadzi do budowy lokalnych centrów edukacyjnych.

Warto podkreślić, że Wenezuela, kraj będący czwartym na świecie producentem i eksporterem ropy naftowej, nie tak dawno miał jeden z najniższych poziomów edukacji w Ameryce Łacińskiej. Środkiem, który miał umożliwić wzrost współczynnika skolaryzacji w Wenezueli, miała być zmiana starej Konstytucji. Powołano Zgromadzenie Ustrojodawcze, które przy znacznym udziale społeczeństwa (m.in. stowarzyszeń) przygotowało projekt nowej Konstytucji. Został on przyjęty w drodze referendum w 1999 r. Dokonano radykalnych zmian umożliwiających podjęcie działań w celu ratowania oświaty. Szkolnictwo stało się bezpłatne (Konstytucja zabroniła pobierania jakichkolwiek opłat), zmieniono warunki kształcenia, wprowadzono nowy system nauczania oparty na wzorcach kubańskich. Zerwano ostatecznie ze „szkołą obojętną", nieuwzględniającą poszczególnych etapów życia człowieka. Teraz bolwariański model składa się z czterech etapów. Dzieci pomiędzy drugim a szóstym rokiem życia uczęszczają do przedszkola boliwaryjskiego, następnie do osiągnięcia lat dwunastu kształcą się w gimnazjum boliwaryjskim (tzw. Mały Szymonek). Ten etap edukacji nadzoruje bezpośrednio prezydent H. Chavez. Kolejnym poziomem kształcenia następującym po ukończeniu gimnazjum jest liceum boliwaryjskie (12-19 lat). Przygotowuje ono młodego człowieka do podjęcia studiów na Uniwersytecie. Obecnie w Wenezueli studiuje ok. 300 tysięcy osób.

fot. Michał Zimończyk

Na wykładzie ministra ds. oświaty Wenezueli Armando Daniela Rojasa

Wprowadzenie nowego systemu przekazywania wiedzy oraz znaczne zwiększenie środków finansowych na oświatę w ostatnich latach zaowocowało likwidacją prawie 10 proc. analfabetyzmu wśród społeczeństwa. Dziś w kraju zwanym „Mesjaszem Karaibów" odsetek analfabetyzmu spadł poniżej 2 proc. Powstają wciąż nowe programy kształcenia. Jednocześnie działania te przyczyniają się również do zmniejszenia bezrobocia. W latach 2003-2006 spadło ono z 22 do 9 proc. Zacofana dotąd oświata dopiero teraz współdziała na rzecz rozwoju gospodarczego kraju. Ropa naftowa jest zaś motorem napędowym zmian, ale i czynnikiem integracji narodu. Boliwariańska Republika Wenezueli przeznacza 10 proc. swojego budżetu na oświatę, co stawia ją pod tym względem na 3 miejscu na świecie, zaraz po Kubie i Japonii. Według prof. Rojasa ogół ludności kraju objęty został systemem oświaty. Pozwoliło to dokonać przeobrażeń w różnych dziedzinach, zwłaszcza kultury.

Proces zmian w Wenezueli nie należał do procesów łatwych, o czym świadczy chociażby fakt, iż towarzyszył mu nieudany zamach stanu w kwietniu 2002 r. Wówczas według typowego dla Ameryki Południowej scenariusza wysocy oficerowie armii chcieli odsunąć od władzy prezydenta H. Chaveza Friasa. Próba ta zakończyła się fiaskiem ze względu na ogromne poparcie społeczeństwa przywódcy Ruchu na rzecz Piątej Republiki.

Prof. Rojas zakończył swoje wystąpienie stwierdzeniem, że „Rewolucja umacnia oświatę". Po tym wprowadzającym wykładzie słuchacze zadawali pytania. Nie zawsze były one łatwe. Pytano m.in. o tendencje autorytarne ideologii Ruchu na rzecz Piątej Republiki, o silny udział armii w rządach czy też o sposób nauczania historii o „niewygodnych wydarzeniach" z 1999 r., kiedy to Hugo Chavez Frias stał za nieudanym puczem mającym na celu obalenie ówczesnego prezydenta kraju. Na pytania dotyczące funkcjonowania „demokracji uczestniczącej" odpowiedzi udzielał specjalizujący się w zagadnieniach ustroju konstytucyjnego prof. Franklin Gonzalez. Ambasador wyjaśnił studentom kwestie dotyczące inicjatywy obywatelskiej w zakresie zmian Konstytucji, konieczności poddawania pod referendum wszelkich zmian Konstytucji oraz prawo do odwoływania w drodze referendum wszystkich wybieranych reprezentantów narodu, począwszy od prezydenta poprzez posłów, gubernatorów, a skończywszy na urzędnikach najniższego szczebla. Spotkanie trwało ponad dwie godziny. Uczestniczyło w nim ok. 150 studentów. Świadczy to jednoznacznie, iż odległa Ameryka Południowa nie jest studentom obojętna.

Wieczorem goście opuścili Wrocław, żałując jednak, iż napięty harmonogram obowiązków nie pozwala im na dłuższy pobyt w pięknej stolicy Dolnego Śląska.

Pobytowi wiceministra A.D. Rojasa i ambasadora F. Gonzaleza towarzyszył prof. Krystian Complak. On też tłumaczył wystąpienia gości.

Michał Zimończyk

„Dolny Śląsk". Monografia historyczna

Dzieło 900-stronicowe, powstałe pod redakcją naukową prof. Wojciecha Wrzesińskiego, wieloletniego dyrektora Instytutu Historycznego UWr, jest pierwszą syntezą przeszłości regionu, który w przybliżeniu swoimi granicami obejmuje dzisiejsze województwo dolnośląskie.

Monografia nie jest statyczną opowieścią o dziejach terytorium zaznaczonego na mapie administracyjnej. Jej głównymi bohaterami są Dolnoślązacy. Pięć rozdziałów przygotowali w większości pracownicy młodego pokolenia Instytutu Historycznego, czyli Dolnoślązacy piszący o Dolnoślązakach, a wśród nich: Mateusz Goliński, Lucyna Harc, Lukasz Kamiński, Teresa Kulak, Jerzy Maroń, Wojciech Mrozowicz, Joanna Nowosielska-Sobel, Stanisław Rosik, Małgorzata Ruchniewicz, Grzegorz Sobel, Jakub Tyszkiewicz, Przemysław Wiszewski,

Marek L. Wójcik, Wojciech Wrzesiński. Autorzy ukazali dynamiczny charakter zjawisk, które decydowały o wyodrębnieniu się Dolnego Śląska z szerszych wspólnot – politycznych, gospodarczych, kulturowych. Część I książki obejmuje kształtowanie się regionu do 1526 r. Kolejne pokazują Dolny Śląsk w latach 1526-2005.
Książka posłuży mieszkańcom regionu, którzy chcą w pełni korzystać z otaczającego ich dziedzictwa kulturowego, ale także tym wszystkim, którzy chcą poznać i zrozumieć specyfikę dolnośląskiej tożsamości.
Publikacja zawiera 201 ilustracji czarnobiałych i 58 kolorowych wklejek. Znajdują się w niej: kalendarium, tablice genealogiczne śląskich rodów panujących oraz wykaz biskupów i arcybiskupów wrocławskich.
Monografia została przygotowana i wydana dzięki wsparciu finansowemu i inspiracji Sejmiku Dolnośląskiego. Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego zadbało o edytorską stronę książki i nadanie jej odpowiedniej szaty graficznej.
Uroczyste spotkanie z autorami książki odbyło się 7 listopada w Oratorium Marianum. *(kad)*

Nowe nabytki Muzeum Mineralogicznego

Dzięki współpracy Muzeum Mineralogicznego Uniwersytetu Wrocławskiego z zagranicznymi organizacjami mineralogicznymi oraz stowarzyszeniami kolekcjonerów-amatorów zbiory muzeum wzbogacily się ostatnio o dwie zagraniczne kolekcje.

Pierwsza zawiera szwajcarskie minerały z kamieniołomu Lengenbach w prowincji Wallis (Valais) i jest darem Andreasa Kochera, prezydenta Towarzystwa Przyjaciół Minerałów kantonu Solothurn. Położony w dolinie Binn w Alpach Centralnych kamieniołom dolomitu jest znanym od ponad 200 lat unikalnym wystąpieniem wielu niezwykle rzadkich minerałów z grupy siarkosoli Pb-Cu-Ag-As-Tl.
Drugim darem jest kolekcja niemieckich minerałów z pegmatytów okolic Hagendorf w Bawarii. Miejsce to należy do klasycznych lokalizacji minerałów fosforanowych i dostarczyło już wiele nowych gatunków z tej grupy krystalochemicznej. Kolekcja stanowi dar dr Ericha Kecka. W uznaniu zasług dla mineralogii tego rejonu Niemiec został on uhonorowany przez nadanie jego imienia jednemu z fosforanów (keckit). Po raz pierwszy minerał ten opisano właśnie z pegmatytów Hagendorfu.
Spektakularnymi nowymi nabytkami są okazy złota rodzimego z Ameryki Północnej. Doktor Jan Krasoń, absolwent geologii naszego uniwersytetu i ceniony w świecie specjalista w dziedzinie złóż, ofiarował dwa samorodki ze złóż La Cienega w Sonorze (Meksyk) o wadze 13,4 oraz 4,5 grama. Natomiast prof. Zdzisław Migaszewski, geochemik z Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach, podarował próbki złota pochodzące z Alaski.
Wszystkie nowe nabytki są obecnie badane oraz inwentaryzowane przez pracowników Muzeum Mineralogicznego, a okazy złota można podziwiać w oddziale muzeum przy ul. Kuźniczej 22.

Adam Szuszkiewicz

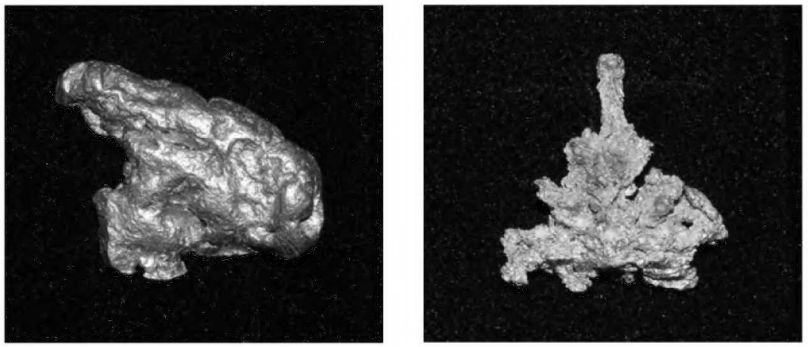

Samorodki złota o wadze 13,4 i 4,5 grama z Meksyku podarowane Muzeum Mineralogicznemu Uniwersytetu Wrocławskiego przez dr. Jana Krasonia

Wystawa „Śląsk – perła w Koronie Czeskiej" w Pradze

Wystawa „Śląsk – perła w czeskiej Koronie. Trzy okresy świetności w relacjach artystycznych Śląska i Czech" jest polsko-czeskim projektem, który był przygotowywany przez ostatnie cztery łata przez Muzeum Miedzi w Legnicy, Galerię Narodową w Pradze oraz Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wroclawskiego.

Intencją pomysłodawców oraz zadaniem organizatorów wystawy było odkrycie i przypomnienie mało znanych obecnie związków artystycznych Śląska i Czech w dawnych wiekach. Fenomen artystycznej kultury Śląska, ziemi leżącej na styku Polski, Czech i Niemiec, ukształtował się w relacjach z sąsiednimi krajami. Na ekspozycji znalazło się przeszło 300 dzieł sztuki. Są tam wybitne dzieła malarstwa, rzeźby, grafiki, rysunku i rzemiosła artystycznego, z których wiele zostało pokazanych po raz pierwszy.
Celem wystawy „Śląsk – perła w czeskiej Koronie" jest prezentacja nie tylko polskiej i czeskiej, ale także szerokiej europejskiej publiczności – która tak tłumnie odwiedza w sezonie jesiennym i zimowym stolicę Czech – wspólnego dziedzictwa kulturowego, które w przeszłości było z historycznych i politycznych powodów pomijane milczeniem oraz jednostronnie interpretowane, a dzisiaj uległo swoistemu zapomnieniu.
Wystawa rozpoczyna się od ukazania relacji artystycznych pomiędzy Czechami a Śląskiem w końcu XIV i na początku XV stulecia, w dobie panowania na czeskim tronie dynastii Luksemburgów. Zaprezentowane zostały obrazy tablicowe, iluminowane kodeksy oraz rzeźby wykonane przez artystów pochodzących z Czech, którzy na Śląsku pozostawili swe najlepsze dzieła. Ich fundatorami byli biskupi i książęta śląscy. Dzięki tej działalności rozprzestrzenił się na ziemi śląskiej czeski styl w malarstwie i rzeźbie, pojawił się też czeski typ wizerunku kultowego.
Druga część ekspozycji jest poświęcona prezentacji związków artystycznych pomiędzy Śląskiem i Czechami w czasie panowania cesarza Rudolfa II (1576-1612). Pokazane zostały dzieła artystów wrocławskich i śląskich, które są dowodem silnego oddziaływania na Śląsk elitarnego środowiska artystycznego skupionego wokół władcy. Znajdziemy tu liczne dowody na to, iż Ślązacy zrobili na cesarskim dworze błyskotliwe kariery; zaprezentowany został również ich niemały wkład w bogatą kulturę i hermetyczną naukę, którą z takim upodobaniem uprawiano w „magicznej" stolicy Cesarstwa.
Trzecia część wystawy obejmuje dzieła sztuki barokowej, powstałe w okresie od zakończenia wojny trzydziestoletniej aż do zajęcia Śląska przez Prusy. Na ekspozycji obecne są zarówno obrazy i rzeźby czeskich artystów wykonane dla śląskich fundatorów, jak i znakomite prace śląskich twórców, inspirujących się sztuką czeskiego baroku. Można także prześledzić recep-

Pomysłodawcy wystawy i redaktorzy naukowi katalogu, od lewej: dr Mateusz Kapustka, dr Andrzej Kozieł i dr Piotr Oszczanowski, Valdštejnská jízdárna, Praga, 15.11.2006 r.

cję „czeskich świętych" na Śląsku oraz wpływ sztuki śląskiej na kulturę Czech i sztukę ośrodków klasztornych.
Wystawie towarzyszy bogato ilustrowany i liczący przeszło 500 stron katalog napisany pod redakcją naukową pracowników Instytutu Historii Sztuki UWr. – dr. Mateusza Kapustki, dr. Andrzej Kozieła i dr. Piotra Oszczanowskiego. Do pracy nad nim zaproszono przeszło 80 historyków sztuki i muzealników z Polski i Czech – współautorów blisko 500 not katalogowych. Katalog został wydany w pełnej edycji w czterech wersjach językowych (polskiej, czeskiej, niemieckiej i angielskiej), przez co także ma się przyczynić do szerokiej popularyzacji i promocji Śląska, Wrocławia i Uniwersytetu Wrocławskiego w Europie.
Wystawa, która swoją pierwszą odsłonę miała latem tego roku w Muzeum Miedzi w Legnicy, jest dostępna od 17 listopada 2006 r. do 8 kwietnia 2007 r. w Ujeżdżalni Wallensteina (Valdštejnská jízdárna), w nowoczesnym pomieszczeniu ekspozycyjnym udostępnionym przez Senat Republiki Czeskiej Národní galerie w Pradze. Doskonała lokalizacja tej galerii – w centrum starej Pragi u podnóża Hradczan, na najważniejszej trasie wycieczkowej, bezpośrednio przy stacji metra Malostranska i *vis a vis* Ambasady Polskiej – bez problemu pozwoli dotrzeć do niej tym wszystkim, którzy będą mieli ochotę podziwiać znakomitą sztukę śląską. Daje ona jak najlepsze świadectwo potencjału artystycznego regionu, który przez lata był w Europie zapomniany.
Wernisaż wystawy praskiej dla gości honorowych odbył się 15 listopada br., następnego dnia miało miejsce uroczyste otwarcie wystawy, na które przybyło blisko 1000 osób, w tym liczne grono dyplomatów i luminarzy nauki czeskiej. Stronę polską reprezentowali prorektor UWr prof. Krzysztof Nawotka oraz profesorowie Instytutu Historii Sztuki UWr. – Henryk Dziurla i Jan Wrabec. Uroczystościom towarzyszył koncert dawnej muzyki śląskiej w wykonaniu zespołu *Ars Cantus* pod dyrekcją Tomasza Dobrzańskiego, odbył się on w pomieszczeniach Ambasady RP. Podsumowanie tego czteroletniego projektu naukowego i wystawienniczego nastąpiło w Pałacu Kinskich, w którym to dyrekcja Národní galerie podjęła gości wystawną kolacją.
Wystawa bynajmniej nie kończy ścisłej współpracy pomiędzy Uniwersytetem Wrocławskim i praską Národní galerią – na zakończenie trwania wystawy planowana jest w Pradze międzynarodowa konferencja poświęcona sztuce śląskiej i czeskiej, trwają też już przygotowania do kolejnych, wspólnych przedsięwzięć wystawienniczych.

Piotr Oszczanowski

Studenci

Młodzi, piękni i... utalentowani!

Robisz coś innego niż wszyscy? Masz jakiś oryginalny pomysl na życie? Posiadasz wiedzę, którą chcesz się podzielić lub nabyleś niezwykłe umiejętności, którymi chcesz się wykazać? Czy wreszcie... masz jakiś talent, którym zawsze chciałeś się pochwalić, a nie miałeś okazji? Wyjdź z cienia i zaprezentuj siebie na międzywydziałowej ogólnopolskiej konferencji „Talenty 2006. Przegląd działalności kół naukowych"!

W dniach 14-15 grudnia 2006 r. Wydział Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego zapełni się utalentowanymi ludźmi z całej Polski. Przez dwa dni studenci z różnych uczelni wyższych będą w swych piętnastominutowych wypowiedziach prezentować wystąpienia na wybrane tematy. Wystąpienia w formie multimedialnych referatów przygotowują indywidualnie członkowie kół naukowych, zakres tematyczny jest nieograniczony. Zapowiada się ciekawie i różnorodnie.
Organizacją konferencji zajmuje się Interdyscyplinarne Koło Naukowe Variograf przy Instytucie Pedagogiki; Interdyscyplinarne Koło Naukowe Psychologii i Edukacji Płci przy Instytucie Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Studenckie Koło Naukowe Kryminalistyki przy Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii. Patronat dydaktyczny nad całością konferencji obejmą prof. Jerzy Semkow oraz prof. Ryszard Jaworski, których przemówienia oficjalnie rozpoczną konferencję.
Wszystkim osobom przyjezdnym wygłaszającym referaty zapewniony zostanie nocleg, a całość zgromadzonych uczestników zapraszamy wieczorem do klubu No Name, by w nieco mniej formalnych okolicznościach podzielić się odczuciami dotyczącymi konferencji.
Talenty 2006 r. to konferencja naukowa organizowana przez studentów i dla studentów. Stanowi świetną okazję do podzielenia się swoimi naukowymi pasjami, otwiera wiele możliwości – sprawdzenia się przed publicznością, nawiązania interesujących znajomości. Całość podsumuje publikacja referatów, która z pewnością na trwałe wpisze się w dorobek naukowy niejednego studenta. Zapraszamy wszystkich chętnych do udziału w konferencji.

Joanna Izbińska

Międzynarodowe Seminarium Polsko-Estońskie w studenckim Kole Naukowym Lingwistów „Partykuła"

16 listopada 2006 r. w Instytucie Filologii Slowiańskiej odbyla się otwarta sesja Międzynarodowego Seminarium Polsko-Estońskiego zorganizowanego przez Koło Naukowe Lingwistów „Partykuła". Spotkanie poprowadziła przewodnicząca Koła Barbara Zielińska.

Zaproszeni goście, przywitani przez opiekuna Koła dr. Włodzimierza Wysoczańskiego i dyrektor ds. dydaktycznych dr Wiesławę Zyburę, wygłosili referaty w języku rosyjskim i polskim, dotyczące problematyki językoznawczej. Sesję rozpoczęła Wiktoria Petrowa wykładem na temat środków organizacji gry językowej w nagłówkach artykułów umieszczanych w gazetach internetowych. Z kolei Walentyna Lai omówiła wyrażenie semantyki nieokreślonej ilości w języku rosyjskim. Występująca jako trzecia Irina Andruszko przedstawiła leksyko-semantyczną grupę ze znaczeniem „negatywnych emocji" w języku rosyjskim i polskim. Jedyny referat o zabarwieniu literackim wygłosiła Alisija Chekada, omawiając poetykę tytułów cyklu „Skazki dla wunderkindov" (1918-1927) i „Poetika zaglavij" (1925) Z. D. Krzyżanowskiego. Polscy referenci zaś omówili komunikację językową z punktu widzenia pedagogiki (Bronisława Królikowska) oraz składnię wybranych utworów Kamila C. Norwida (Julia Anisimowiec).
Ponadto zagraniczni goście wzięli również udział w prowadzonych przez dra Rafała Kowalczyka zajęciach językoznawczych dotyczących słowotwórstwa w obrębie terminologii teatralnej.
Było to pierwsze spotkanie w ramach międzynarodowej współpracy tych kół. Zagraniczni goście są studentami Uniwersytetu w Tartu, znanego w świecie ośrodka myśli naukowej, zasłużonego w szczególności w dziedzinie humanistyki. Przedstawiciele obu kół zastanawiali się również nad sposobem zachęcenia studentów obu uczelni do wyjazdu w ramach programu Sokrates/Erasmus do krajów partnerskich. W związku z tym podczas sesji estońscy studenci otrzymali pakiet informacyjny na temat Uniwersytetu Wrocławskiego oraz warunków życia i studiowania we Wrocławiu.
Ponadto 17 listopada tartuscy studenci, oprowadzeni przez członków Koła, zwiedzili najpiękniejsze zabytki Ostrowa Tumskiego, główny budynek Uniwersytetu oraz ciekawe zakątki Śródmieścia, wywożąc do swojego kraju niezatarte wspomnienia Wrocławia i polskiej gościnności. *(B.Z.)*

Tytuł naukowy profesora z rąk Prezydenta RP odebrał 24 października 2006 r.

Prof. dr hab. Zbigniew Kurcz z Instytutu Socjologii

Stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskali

27 lutego 2006 r.

- dr Gabriela Anna Jyż, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
  dr hab. nauk prawnych w zakresie prawa – prawa cywilnego
  Prawo do wynagradzania za projekty wynalazcze

26 czerwca 2006 r.

- dr Krzysztof Mirosław Rottermund, Instytut Historii Sztuki
  dr hab. nauk humanistycznych w zakresie nauki o sztuce
  Budownictwo fortepianów na Śląsku do 1945 r.
- dr Urszula Bonter, Instytut Filologii Germańskiej
  dr hab. nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa
  Der Populärroman in der Nachfolge von E.Marlitt. WilhelmineHeimburg, Valeska Gräfin Bethusy-Huc, Eufemia von Adlersfeld-Ballestrem (Powieść popularna. Kontynuacja modelu E. Marlitt.Wilhelmine Heimburg, Valeska Gräfin Bethusy-Huc, Eufemia von Adlersfeld-Ballestrm)
- dr Magdalena Teresa Jonca, Instytut Filologii Polskiej
  dr nauk humanistycznych – literaturoznawstwo, historia literatury polskiej
  Enfants terribles. Dzieci złe, źle wychowane w literaturze polskiej XIX wieku

9 października 2006 r.

- dr Piotr Machnikowski, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
  dr hab. nauk prawnych – prawo, prawo cywilne
  Swoboda umów według art.353[1] k.c. Konstrukcja prawna

10 października 2006 r.

- dr Anna Mańko Matysiak, Instytut Filologii Germańskiej
  dr hab. nauk humanistycznych – literaturoznawstwo
  Historia literatury i kultury niemieckiej

16 października 2006 r.

- dr Jolanta Blichar, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
  dr hab. nauk prawnych – prawo, prawo administracyjne
  Udział polskich organizacji pozarządowych w wykonywaniu zadań administracji publicznej

30 października 2006 r.

- dr Diana Krystyna Pietruch-Reizes, Wydział Filologiczny
  dr hab. nauk humanistycznych – biologia, informacja naukowa
  Biblioteka i informacja w systemie parlamentarnym Unii Europejskiej i Rady Europy (od historii do współczesności)
- dr Jaroslav Lipowski, Wydział Filologiczny
  dr hab. nauk humanistycznych – językoznawstwo, językoznawstwo słowiańskie
  Antroponimia rzymskokatolickiej parafii jabłonkowskiej w latach 1671-1704

Stopień naukowy doktora otrzymali

11 kwietnia 2006 r.

- Alfred Witkowski, Wydział Matematyki i Informatyki
  dr nauk matematycznych – matematyka
  Twierdzenie porównawcze dla uogólnionych średnich Stolarsky'ego
  Promotor: prof. A. Krzywicki

13 czerwca 2006 r.

- Anna Konieczna, Instytut Filologii Germańskiej
  dr nauk humanistycznych – językoznawstwo, glottodydaktyka
  Kompetencja socjolingwistyczna w języku obcym. Storylines – schematy kulturowe
  Promotor: prof. Roman Lewicki

22 września 2006 r.

- Marcin Piątek, Instytut Fizyki Teoretycznej
  dr nauk fizycznych – fizyka, teoria pola
  Własności analityczne czteropunktowych bloków konforemnych na sferze
  Promotor: prof. Zbigniew Jaskólski
- Jarosław Andrzej Nowak, Instytut Fizyki Teoretycznej
  dr nauk fizycznych – fizyka, fizyka cząstek elementarnych
  Konstrukcja generatora oddziaływań neurin
  Promotor: prof. Jan Sobczyk

25 września 2006 r.

- Ewa Rudkowska-Ząbczyk, Instytut Prawa Cywilnego
  dr nauk prawnych – prawo, postępowanie cywilne
  Czynności procesowe a pisma procesowe według kodeksu postępowania cywilnego
  Promotor: prof. Elwira Marszałkowska-Krześ

26 września 2006 r.

- Patrycjusz Malicki, Instytut Historyczny
  dr nauk humanistycznych – historia, historia Polski i powszechna XIX w.
  Militarne i ekonomiczne skutki obecności wojsk Wielkiej Armii na Śląsku w latach 1806-1813
  Promotor: prof. Teresa Kulak
- Olimpia Zuzanna Gładysz, Wydział Chemii
  dr nauk chemicznych w zakresie chemii
  Badanie mechanizmu elektrochemicznej redukcji miedzi w roztworach przemysłowych na ultramikroelektrodach
  Promotor: dr hab. inż. Przemysław Łoś
- Elżbieta Filipczuk, Instytut Filologii Polskiej
  dr nauk humanistycznych – językoznawstwo, współczesny język polski
  Teksty humorystyczne współczesnej polszczyzny potocznej
  Promotor: prof. Jan Miodek

28 września 2006 r.

- Piotr Klimontowski, Instytut Politologii
  dr nauk humanistycznych –nauki o polityce, systemy polityczne
  Opozycja w systemie władzy lokalnej na przykładzie samorządu województwa opolskiego
  Promotor: prof. Zbigniew Opolski
- Arkadiusz Barut, Instytut Politologii
  dr nauk humanistycznych – politologia, myśl polityczna
  Koncepcja podmiotu i sfery politycznej w filozofii Maurice'a a Barresa jako szczególny przejaw francuskiego konserwatyzmu
  Promotor: prof. Wiesław Bokajło

29 września 2006 r.

- Katarzyna Ewa Dojwa, Instytut Socjologii
  dr nauk humanistycznych – socjologia, socjologia polityki
  Socjologiczna analiza strategii realizacji roli radnych powiatowych województwa Dolnośląskiego
  Promotor: prof. Wojciech Sitek

3 października 2006 r.

- Przemysław Skibiński, Instytut Informatyki
  dr nauk matematycznych – informatyka
  Odwracalne transformacje danych, które poprawiają efektywność kompresji metod uniwersalnych
  Promotor: dr hab. Marek Piotrów

♦ Marcin Gomułkiewicz, Wydział Matematyki i Informatyki
dr nauk matematycznych – matematyka
Szyfry strumieniowe a kryptoanaliza błędów indukowanych
Promotor: prof. Mirosław Kutyłowski

17 października 2006 r.

♦ Marek Pustowaruk, Instytut Filologii Polskiej
dr nauk humanistycznych – literaturoznawstwo, literatura współczesna
Od Tolkiena do Pratchetta. Potencjał rozwojowy fantasy jako konwencji literackiej
Promotor: prof. Jolanta Lugowska

20 października 2006 r.

♦ Anetta Grzesik-Robak, Instytut Politologii
dr nauk humanistycznych – nauki polityczne
Polskie partie polityczne wobec udziału Polski w integracji europejskiej po 1989 roku
Promotor: prof. Elżbieta Stadtmüller
♦ Michał Jacuński, Instytut Politologii
dr nauk humanistycznych- nauki o polityce, systemy polityczne
Transnarodowe federacje partii politycznych w systemie politycznym Unii Europejskiej
Promotor: prof. Ryszard Herbut

23 października 2006 r.

♦ Maciej Kuliczkowski, Katedra Kryminalistyki
dr nauk prawnych – prawo, kryminalistyka
Dowodowa problematyka śladów użycia amunicji
Promotor: prof. Ryszard Jaworski

♦ Andrzej Adamczyk, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
dr nauk prawnych – prawo, powszechna historia państwa i prawa
Ustrój polityczny Turcji w latach 1918-1939
Promotor: dr hab. Edmund Klein

24 października 2006 r.

♦ Piotr Błoński, Instytut Fizyki Doświadczalnej
dr nauk fizycznych – fizyka, fizyka ciała stałego
Właściwości fizyczne czystych *powierzchni żelaza i adsorpcja tlenu na żelazie*
Promotor: prof. Adam Kiejna

25 października 2006 r.

♦ Lech Ziemowit Marek, Instytut Archeologii
dr nauk humanistycznych – archeologia
Broń biała piechoty na Śląsku od XIV do XVI wieku
Promotor: prof. Krzysztof Wachowski

8 listopada 2006 r.

♦ Jerzy Luty, Instytut Filozofii
dr nauk humanistycznych – filozofia, estetyka
Filozoficzne aspekty twórczości Johna Cage'a
Promotor: prof. Ryszard Różanowski

♦ Przemysław Kulesza, Instytut Historyczny
dr nauk humanistycznych – historia, historia średniowieczna powszechna
Recepcja religii chrześcijańskiej w Skandynawii w IX-X wieku
Promotor: prof. Lech Leciejewicz
♦ Mariusz Cieśla, Instytut Historyczny
dr nauk humanistycznych – historia, historia wojskowości
Broń renesansowa na Śląsku
Promotor: prof. Jerzy Maroń
♦ Anna Reutt, Instytut Historyczny
dr nauk humanistycznych – historia, historia starożytna
Tyche w Grecji archaicznej i klasycznej
Promotor: prof. Marek Winiarczyk

9 listopada 2006 r.

♦ Monika Majewska-Bill, Instytut Nauk Geologicznych
dr nauk o Ziemi – geologia
Analiza porównawcza zapisu izotopowego palinologicznego osadów dolnokarbońskich Gór Bardzkich
Promotor: prof. Mariusz Orion Jędrysek

(przyg. Jadwiga Dunaj)

Z obrad Senatu UWr

Obradom przewodniczył Rektor prof. Leszek Pacholski.

Senat mianował na stanowisko
❒ profesora zwyczajnego
prof. dr. hab. Mariana Ursela w Instytucie Filologii Polskiej
prof. dr. hab. Andrzeja Pigulskiego w Instytucie Astronomicznym
❒ profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony
dr. hab. Jana Kęsika w Instytucie Historycznym
dr. hab. Jerzego Jacyszyna w Instytucie Prawa Cywilnego
dr. hab. Jerzego Supernata w Instytucie Nauk Administracyjnych
❒ docenta
dr. Grzegorza Ruska na Wydziale Chemii
dr. Tadeusza Cukierdę na Wydziale Chemii

Senat rozwiązał stosunek pracy z nauczycielami akademickimi Instytutu Filologii Romańskiej
- dr. Brunonem Donderim
- dr Dianą Kozińską-Donderi

Senat
❒ przyjął opinie o zasługach prof. Szewacha Weissa przygotowane przez prof. Teresę Rabską z UAM w Poznaniu i prof. Piotra Węgleńskiego z UW i nadał tytuł doktora honoris causa prof. Szewachowi Weissowi, byłemu ambasadorowi Izraela w Polsce
❒ przyjął opinię prof. Wojciecha Wrzesińskiego z Instytutu Historycznego UWr o zasługach prof. Normana Daviesa, kandydata do tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Warszawskiego
❒ postanowił zlecić wykonanie portretu prof. Romana Dudy, rektora UWr w latach 1995-1999, i umieścić go w reprezentacyjnych salach uczelni.

* * *

Senatorowie zapoznali się z zestawieniem nakładów poniesionych na remonty obiektów zabytkowych UWr w latach 1996-2005.

Fragment dekoracji w „rospondówce"

Zabytkowe wnętrza budynku filologów przy pl. Bp. Nankiera po remoncie

POD STOPAMI – ŻYCIE W GLEBIE

Wędrowna wystawa przygotowana przez prof. Willi Xylandera i dr Karin Hohberg z Muzeum Przyrodniczego w Görlitz krąży po Europie Środkowej i prezentuje życie organizmów pod ziemią. Odwiedziła już kilka miast Niemiec, Austrii, Czech. W Polsce widzieli ją mieszkańcy Warszawy, Krakowa i Jeleniej Góry. Od 30 października do końca stycznia przyszłego roku można ją oglądać w Muzeum Przyrodniczym UWr.

– Mimo że codziennie wykonujemy tysiące kroków, nie zastanawiamy się, po czym stąpamy – mówił na otwarciu wystawy „Pod stopami – życie w glebie" prof. Tadeusz Stawarczyk, dyrektor Muzeum Przyrodniczego UWr. – Pod naszymi stopami toczy się bujne życie ogromnej liczby gatunków, przebiega wiele zależności.

Prof. Willi Xylander, twórca wystawy

Stoicie Państwo obiema stopami na 10 000 000 000 000 bakterii, 1 000 000 000 000 promieniowców, 10 000 000 000 grzybów, 10 000 000 glonów, 1000000 jednokomórkowców, 500 000 nicieni, 5 000 roztoczy i skoczogonków, 2000 małych wazonkowców, 10 stonogach, pająkach i ślimakach, 10 wijach, 5 dżdżownicach, 0,001 małego ssaka.

Na ekspozycji można zobaczyć model kreta wysokości 170 cm, ogromny model kretowiska o wymiarach 400 × 260 cm, model roztocza długości 250 cm, 15 powiększonych modeli zwierząt glebowych i 80 innych zwierząt glebowych, 5 rodzajów profili glebowych, 50 posterów z różnymi informacjami i 4 pięciominutowe filmy DVD pokazujące życie pod ziemią.

Większość organizmów jest drobna, ma po kilka milimetrów albo wręcz jest mikroskopijna. Na wystawie posłużono się więc modelami powiększonymi 100-krotnie czy 1000-krotnie. Można wtedy dostrzec, jak niezwykłe są to organizmy, jak są dziwnie wyposażone, wyglądają monstrualnie niczym potwory z filmów science fiction. Jest to wystawa uniwersalna, dostosowana do różnego rodzaju potrzeb odbiorców, od przedszkolaka po studenta biologii.

Prof. Willi Xylander: to pierwszy przykład takiej współpracy między muzeami przyrodniczymi w Görlitz i we Wrocławiu. Współpracowałem wcześniej z prof. Andrzejem Wiktorem, którego zasługi ogromnie cenię, jednak problemy lokalowe wrocławskiego muzeum nie pozwalały na eksponowanie wystaw okresowych.

Wystawa prezentuje to, co jest najbardziej typowe dla pracy badawczej muzeum w Görlitz, czyli nauki związane z ziemią i organizmami żyjącymi w glebie. Te drobne zwierzęta, niedostrzegane gołym okiem i wymagające użycia mikroskopu, stanowią istotne ogniwa w cyklu przyrody i w obiegu materii oraz składników pokarmowych; konieczne są dla organizmów roślinnych i innych zwierzęcych oraz w środowisku wodnym.

Oglądanie wystawy rozpoczyna się wejściem przez kretowisko, by dalej móc zobaczyć bogactwo podziemnego świata zwierzęcego. Pomysł tej wystawy polega na tym, by począwszy od większego organizmu, jakim jest kret, kurczyć się, przechodząc do mniejszych organizmów mających formy przerażające i niezwykłe.

– Na wystawie można zobaczyć organizmy, których istnienia sobie nie uświadamiamy – tłumaczył prof. Xylander. Żyją one w glebie, z dala od naszych oczu. Jest to więc dodatkowy atrybut tej wystawy, nad którą pracowało 25 naukowców z muzeum w Görlitz. Wystawę przygotowano przy wsparciu funduszy unijnych i niemieckiej fundacji.

Kazimiera Dąbrowska

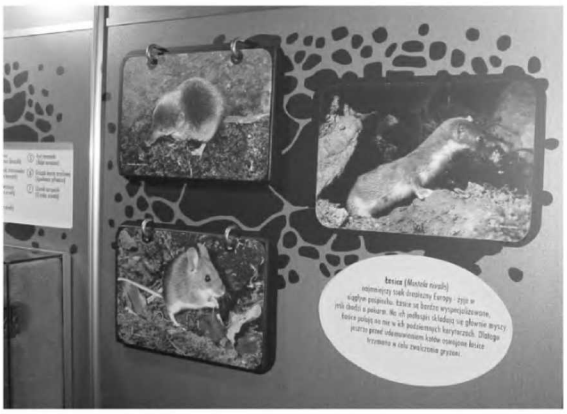

Łasica *(Mustela mivalis) to najmniejszy ssak drapieżny Europy – żyje w ciągłym pośpiechu. Łasice są bardzo wyspecjalizowane w pokarmie. Na ich jadłospis składają się głównie myszy. Łasice polują na nie w ich podziemnych korytarzach. Przed udomowieniem kotów oswojone łasice trzymano w celu zwalczania gryzoni.*

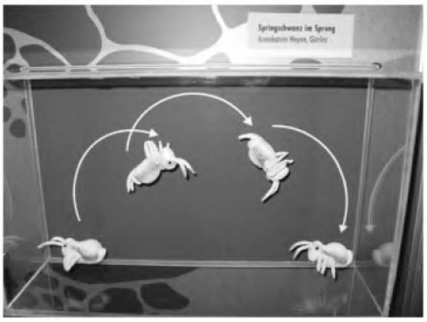

Skoczogonki *(do 6 mm) skubią tkankę organiczną z przegniłych liści swymi szczękami podobnymi do pincet.*

Roztocza *są często jeszcze mniejsze (np. Rhysotritia duplica 0,8 mm). Ich aparaty gębowe przypominają małe nożyczki, skoczogonki i roztocza żywią się także resztkami liści, które znajdują się w odchodach większych zwierząt żyjących w glebie i ściółce.*

Muzeum Przyrodnicze przy ul. Sienkiewicza 21 można zwiedzać we wszystkie dni w godzinach od 9.00 do 16.00 z wyjątkiem poniedziałków. Bilety wstępu kosztują: 5 zł dla dzieci i młodzieży szkolnej, 8 zł dla dorosłych; w cenie biletu jest zwiedzanie trzech innych wystaw muzealnych.

Zwiedzanie z przewodnikiem: 20 zł grupa do 30 osób, 30 zł grupa powyżej 30 osób. Przy grupach należy uzgodnić wcześniej godzinę i umówić się z przewodnikiem tel. (71) 322 50 44.

Nowi profesorowie tytularni w UWr

Prof. dr hab.
Zbigniew Kurcz
Instytut Socjologii

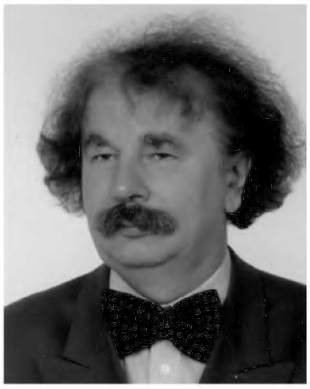

Urodził się 25 grudnia 1951 r. w Tarnowie. Absolwent polonistyki na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego (1970-1975) i filozofii (1975-1979) na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UWr. Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych uzyskał na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UWr w 1986 r. na podstawie rozprawy „Wzory robotnika w polskiej literaturze socjologicznej na przykładzie badań własnych", pod kierunkiem doc. dr. Czesława Buczka.
Stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych otrzymał na Wydziale Nauk Społecznych UWr w zakresie socjologii w 1996 r. po przedstawieniu rozprawy „Mniejszość niemiecka w Polsce".
Związany z Uniwersytetem Wrocławskim od 1977 r. po zatrudnieniu na stanowisku asystenta w Zakładzie Socjologii na Wydziale Filozoficzno-Historycznym. Od 1988 r. pracuje w Instytucie Socjologii na Wydziale Nauk Społecznych, a od 1998 r. na stanowisku profesora nadzwyczajnego UWr.
Dorobek naukowy prof. Z. Kurcza obejmuje ponad 160 publikacji. Zainteresowania naukowe profesora koncentrują się wokół zagadnień dotyczących problematyki robotniczej w PRL, emigracji z Polski, mniejszości niemieckiej w Polsce i polskiej w Niemczech, pogranicza polsko-niemieckiego. Za książkę „Mniejszość niemiecka w Polsce" otrzymał indywidualną nagrodę Ministra Edukacji Narodowej.
W opinii recenzentów „dorobek naukowy prof. Kurcza cechuje erudycja, nowatorstwo, stanowi on znaczący wkład do polskiej socjologii. Jest przykładem socjologa, dla którego materiał badawczy stanowią wyniki obserwacji, wywiadów kwestionariuszowych i swobodnych, dokumenty urzędowe i analiza prasy".
Profesor uczestniczył w blisko 100 konferencjach naukowych, krajowych i międzynarodowych, wygłaszając odczyty i referaty. Przygotował Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny we Wrocławiu, a w kolejnych występował z referatami.
W roku akademickim 1999/2000 przebywał na zaproszenie Frankfurckiego Instytutu Studiów nad Transformacją jako gastprofesor w Europejskim Uniwersytecie Viadrina.
Koordynuje polsko-niemieckie badania nt. „Wrocław i Lipsk w procesie transformacji".
Był stypendystą ÖAD na Uniwersytecie Wiedeńskim (1986) i DAAD w Instytucie Herdera w Marburgu (1993) oraz EU Viadrina (1997). Prowadził badania na Wileńszczyźnie.
Książka pt. „Mniejszość na Wileńszczyźnie", wydana w 2005 r., była wydarzeniem w polskiej socjologii i w badaniach naukowych nad mniejszościami narodowymi. W 2006 r. otrzymał za nią nagrodę indywidualną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
Prof. Kurcz wypromował czterech doktorów, sześciu ma otwarte przewody doktorskie.
Był sekretarzem Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (1980-1989), zastępcą dyrektora Instytutu Socjologii (1990-1996), prodziekanem ds. dydaktycznych na Wydziale Nauk Społecznych (1996-1999) i członkiem senackiej Komisji Nauczania UWr. Od 1997 r. kieruje Zakładem Socjologii Pogranicza, powstałym z jego inicjatywy.
Jest redaktorem serii wydawniczej Socjologia w Wydawnictwie Uniwersytetu Wrocławskiego i czlonkiem wielu rad redakcyjnych i programowych serii wydawniczych z zakresu socjologii. Od 1999 r. jest członkiem Komitetu Badania Polonii Polskiej Akademii Nauk.
Prof. Zbigniew Kurcz był wielokrotnie nagradzany nagrodami Rektora UWr. za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną.
Rodzina: małżonka Barbara, stomatolog z własną praktyką; syn Jacek, lekarz medycyny, rezydent na radiologii; synowa Agata – doktorantka anglistyki UWr.
Zainteresowania: polskie losy w kraju i za granicą, zawsze chodzenie po górach, w różnych okresach życia ryby i żużel.

(kad)

e-Biuletyn Dolnośląskiego Festiwalu Nauki

IX Dolnośląski Festiwal Nauki:
Wrocław, 14-21 września 2006 r.
Legnica, 5-6 października 2006 r.
Wałbrzych, Ząbkowice Śl., 12-13 października 2006 r.
Jelenia Góra, 19-20 października 2006 r.
www.festiwal.wroc.pl
nr 12/2006 Wrocław, 2006.10.24

IX Dolnośląski Festiwal Nauki dobiegł końca.
Szanowni Państwo!
IX Dolnośląski Festiwal Nauki dobiegł końca. Tradycyjnie jego rozmiar był ogromny. Ponad 1 tys. przedstawicieli środowiska naukowego i artystycznego przygotowało ponad 650 propozycji wykładów, pokazów, warsztatów czy koncertów i wycieczek praktycznie ze wszystkich dziedzin nauki, w tym traktujących o humanizacji nauki i techniki. W miarę naszych sił staraliśmy się w naszym programie akcentować dobrze pojęty regionalizm i poczucie wspólnoty wrocławskiego środowiska naukowego i artystycznego, a także promować uczelnie Wrocławia, nasze miasto i region!
Tegoroczny DFN wpisał się w ramy europejskie przez uczestnictwo w I Europejskim Festiwalu Nauki w ramach projektu WONDERS (Welcome to Observations, News & Demonstrations of European Research & Science) – międzynarodowym projekcie European Science Events Association (EUSCEA), którego jest członkiem. Mieliśmy we Wrocławiu wystawę „Fusion Expo – Energia gwiazd", współorganizowaną przez EFDA (European Fusion Development Agreement).

Doc. dr hab. Andrzej J. Zaleski – promotor wystawy „Fusion Expo"

Podziękowania
Wyrazy wdzięczności przekazuję wszystkim gościom Dolnośląskiego Festiwalu Nauki!
Już w tej chwili mogę powiedzieć, że tegoroczny Festiwal we Wrocławiu odniósł sukces. Zawdzięczamy go przede wszystkim autorom imprez – naukowcom (wszystkim nauczycielom akademickim, niezależnie od tytułu i stopnia), ludziom kultury i sztuki, pracownikom domów kultury, pasjonatom popularyzacji nauki. To Wasza wiedza, zainteresowania i umiejętność ich przekazywania są największym dorobkiem Festiwalu. Po raz pierwszy w historii Festiwalu odwiedziliśmy szkoły podstawowe i gimnazjalne, jako wspólny projekt z Wydziałem Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia. Dziękuję Pani Dyrektor Lilli Jaroń i dyrekcji szkół podstawowych nr: 12, 60, 63, 76, 90, 96, 107,

Między magią a fizyką – kolejny młody fizyk?

Wielki show aktorów i akrobatów w Dniu Włoskim

113 i 118 oraz gimnazjów nr: 1, 14, 23, 39 za współpracę i ogromną życzliwość dla festiwalowych drużyn.
Ogromną wdzięczność przekazuję takim instytucjom wspierającym program IX DFN, jak: Opera Wrocławska, Ośrodek Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych, Dzielnica Czterech Świątyń, Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Miejski Ogród Zoologiczny, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Legnicy, Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Politechniki Wrocławskiej w Legnicy, Wałbrzychu i Jeleniej Górze, Urząd Miasta Wałbrzycha, Zamek Książ, Filia Akademii Ekonomicznej w Ząbkowicach Śląskich, instytucje kulturalne w Ząbkowicach Śląskich, zespoły szkół i licea ogólnokształcącym w Legnicy, Wałbrzychu, Jeleniej Górze i Ząbkowicach Śląskich.
Serdecznie dziękuję Radzie Programowej Festiwalu, a w Jej imieniu wyrażam następnie wdzięczność koordynatorom instytutowym czy wydziałowym, doktorantom, studenckim kołom naukowym, studentom i wolontariuszom. Jestem dumna, że Festiwal spełnia rolę integrującą środowisko naukowe Wrocławia. Cieszę się, że bez względu na dziedziny naukowe, którymi się zajmujemy, bez względu na to, z jakiej uczelni się wywodzimy, jesteśmy jedną wielką naukową wspólnotą.
Odbiorcom Festiwalu: młodzieży, nauczycielom, całym rodzinom, indywidualnym gościom, dziękuję za wierność naszemu Festiwalowi oraz za zainteresowanie.
W tym miejscu chciałabym wyrazić szczególną wdzięczność Ich Magnificencjom Rektorom uczelni wyższych Wrocławia, dyrektorom instytutów PAN za powierzone mi zaufanie, oddanie w moje ręce najlepszych wykładowców i pomoc w otwarciu podwojów uczelni dla odbiorców Festiwalu. Ciepłe słowa kieruję do naszych patronów, którymi są: Kolegium Rektorów Wyższych Uczelni Wrocławia i Opola pod przewodnictwem Rektora Politechniki Wrocławskiej prof. Tadeusza Lutego, Arcybiskup Metropolita Wrocławski ks. Marian Gołębiewski, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Michał Seweryński, Wojewoda Dolnośląski Krzysztof Grzelczyk, Marszałek Województwa Dolnośląskiego Paweł Wróblewski, Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz.
Nie byłoby Festiwalu, gdyby nie nasi darczyńcy! Przede wszystkim dziękuję naszemu głównemu sponsorowi – Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Tradycyjnie mecenat Festiwalu stanowią Urząd Miejski Wrocławia i Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. IX Dolnośląski Festiwal Nauki wyraża swoją ogromną wdzięczność firmom: DIALOGtelecom, Grupie LOTOS S.A. i PZU S.A. Naszymi darczyńcami wspierającymi byli również: Przedsiębiorstwo Produkcji Ogrodniczej „Siechnice", Galeria Kwiatów Florentyna i PALMApress.
Na zrozumienie i życzliwość mogliśmy liczyć także ze strony naszych patronów medialnych, dzięki którym informacja o Festiwalu i jego program dociera do Państwa.
Serdecznie więc dziękuję „Gazecie Wyborczej", która od lat wydaje specjalną gazetę na Festiwal, „Dolnośląskiej Gazecie Szkolnej", Telewizji Polskiej SA, oddziałowi we Wrocławiu i Polskiemu Radiu Wrocław. IX DFN składa moc serdeczności magazynom „Wrocławianin" i „Co jest grane", a także portalowi studenckiemu „dlaStudenta.pl".
Wszystkim uczestnikom i przyjaciołom IX Dolnośląskiego Festiwalu Nauki serdecznie dziękuję za serce do popularyzowania nauki i jej dorobku!

W imieniu organizatorów
prof. dr hab. inż. Kazimiera A. Wilk
Środowiskowy Koordynator
Dolnośląskiego Festiwalu Nauki

Z Biblioteki Uniwersyteckiej

Konferencje, wystawy, staże

Międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona tematyce gazet

W dniach 19-21 listopada br. Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu oraz Sekcja Gazet w IFLA (IFLA Newspapers Section) zorganizowały międzynarodową konferencję naukową zatytułowaną GAZETY. Zasoby. Opracowanie. Ochrona. Digitalizacja. Promocja / Informacja.
Celem konferencji była wymiana metodologicznych i teoretycznych uwag oraz praktycznych doświadczeń na powyższy temat oraz próba wskazania najważniejszych problemów i zagadnień pojawiających się w praktyce bibliotekarskiej.
Miejscem konferencji byly nowoczesne obiekty Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych, zlokalizowane na terenach Targów Poznańskich.
W trakcie obrad poruszano tematy związane z: rozumieniem pojęcia „gazeta" w ujęciu historycznym i współczesnym; zasobami starych (do 1945 r.) gazet istniejącymi w poszczególnych bibliotekach i archiwach oraz badaniami poświęconymi gazetom dawnym.
Wygłaszano referaty poświęcone polityce gromadzenia gazet współczesnych (nowe tytuły gazet, mutacje gazet, dodatki do gazet) oraz opracowywaniu (katalogowanie, wprowadzanie do zbiorów) i magazynowaniu.
Część wystąpień związana była z mikrofilmowaniem i digitalizacją gazet (dobór tytułów, problemy techniczne, udostępnianie zasobów zdigitalizowanych) oraz poruszała problemy ochrony i konserwacji gazet.
Ponadto, poruszano tematykę tworzenia archiwów prasowych w postaci tradycyjnych wycinków prasowych i w formie elektronicznej. Prezentowano rozwiązania dotyczące informowania użytkowników o zasobach własnych i systemy umożliwiające dostęp sieciowy do zasobów w wersji elektronicznej.
Przy tej okazji poruszane były problemy dotyczące prawa autorskiego i prawa własności dotyczące gazet itd. Omawiano możliwości współpracy z wydawcami i prognozowano przyszłość rynku gazet oraz jego wpływu na pracę bibliotek.
W konferencji wzięlo udzial ponad 100

osób z kraju i zagranicy. W czasie 3 dni obrad zaprezentowano łącznie 30 referatów w kilku językach.

Bibliotekę Uniwersytecką we Wrocławiu reprezentowali: dyrektor – Grażyna Piotrowicz i Tomasz Kalota. Grażyna Piotrowicz wraz z Cezarym Dołęgą z firmy Neurosoft, z którą Biblioteka Uniwersytecka nawiązała współpracę, zaprezentowali wspólnie przygotowany referat pt. „System digitalizacji, przeszukiwania i prezentowania zasobów".

Grażyna Piotrowicz

Aktualności, ogłoszenia, ciekawostki

Podsumowanie projektu mikrofilmowania i digitalizacji periodyków śląskich w Bibliotece

Uczestnicy projektu

26 października br. w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej przy ul. Szajnochy odbyło się uroczyste podsumowanie a zarazem zakończenie projektu „Ochrona europejskiego dziedzictwa kulturowego – mikrofilmowanie zabezpieczające, digitalizacja i popularyzacja wybranych periodyków śląskich XIX i początku XX w. ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu". Wśród licznie przybyłych gości byli między innymi: prorektor UWr prof. Urszula Kalina-Prasznic, przewodnicząca Rady Bibliotecznej prof. Anna Żbikowska-Migoń, przedstawiciel Fundacji Kronenberga, która dotowała Projekt – dyrektor Sebastian Szaudel z Centrum Korporacyjnego Citibank Handlowy, dyrektorzy zaprzyjaźnionych bibliotek oraz przedstawiciele mediów.

Dyrektor BU z przedstawicielem Fundacji Kronenberga

Wszystkich zebranych powitała dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej – Grażyna Piotrowicz, która w kilku słowach omówiła cele, zadania i przebieg prac związanych z realizacją projektu. Z zadowoleniem i satysfakcją oznajmiła zebranym, że założony plan zabezpieczania zbiorów zostal ukończony terminowo, a nawet z nadwyżką. W efekcie realizacji projektu powstało ponad 118 tysięcy klatek mikrofilmu i prawie 50 tysięcy skanów.

Główni wykonawcy projektu – pracownicy Pracowni Reprograficznej zorganizowali wystawę dokumentującą proces mikrofilmowania i digitalizacji zabytkowych periodyków. Ekspozycja prezentowała oryginały prasy niemieckiej i polskiej prasy przedwojennej, ukazującej się na Śląsku oraz ich kopie wykonane w ramach projektu. W trakcie uroczystości odbyła się także prezentacja komputerowa obrazująca zarchiwizowane pliki w Internecie i na plytach DVD. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszył się specjalnie na tę okazję przygotowany film przedstawiający wszystkie etapy prac, tj. konserwację, mikrofilmowanie zabezpieczające, skanowanie, obróbkę komputerową obrazów cyfrowych itd. Ukazał on bardzo zły stan wydrukowanych na kwaśnym papierze wartościowych oryginałów, które kruszą się i rozrywają. Dzięki nagraniu wykonanemu w magazynach i pracowniach Biblioteki lepiej można było zrozumieć bezwzględną konieczność podjęcia prac związanych z przenoszeniem treści z oryginałów na mikrofilmy i nośniki elektroniczne.

Dzięki dofinansowaniu Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga udało się zabezpieczyć bezcenny materiał źródłowy dotyczący historii Śląska.

Jerzy Katarzyński

archiwum

Na uroczystym podsumowaniu projektu

Zwiedzanie wystawy

Nowości Wydawnictwa UWr

MATEMATYKA, FIZYKA, CHEMIA

Władysław SZCZOTKA, Aleksander WERON, Wojbor WOYCZYŃSKI, *Probability and Mathematical Statistics*, Vol. 26, Fasc. 1, 2006, s. 209, format B5, ISSN 0208-4147, cena 60 zł

HISTORIA

Eugeniusz KONIK, Wanda NOWOSIELSKA (tlumaczenie i opracowanie), *Corpus Caesarianum*, 2006, s. 519, AUW No 2480, format A4, ISBN 83-229-2762-2, cena 40 zł

Wojciech WRZESIŃSKI (red.), *Dolny Śląsk. Monografia hitoryczna*, 2006, s. 915, AUW No 2880, format B5, ISBN 83-229-2763-0, cena 74 zł

Krzysztof MIGOŃ, Marta SKALSKA-ZLAT, Anna ŻBIKOWSKA-MIGOŃ, Elżbieta HERDEN (red.), *Druki ulotne i okolicznościowe – wartości i funkcje. Materiały Międzynarodowej Konferencji Naukowej, Wojnowice 8-10 października 2004*, 2006, s. 429, AUW No 2866, format B5, ISBN 83-229-2766-5, cena 30 zł

Mateusz GOLIŃSKI, *Wrocławskie spisy zastawów, długów i mienia żydowskiego z 1453 roku. Studium z historii kredytu i kultury materialnej*, Historia CLXXIII, 2006, s. 278, AUW No 2852, format B5, ISBN 83-229-2741-X, cena 25 zl

Maciej MARSZAŁ, Jacek PRZYGODZKI (red.), *Wybitni prawnicy na przestrzeni wieków. Materiały konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Państwa i Prawa oraz Katedrę Doktryn Politycznych i Prawnych pod patronatem Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z okazji 60-lecia polskiego Wydziału Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego*, Kudowa Zdrój, 19-21 kwietnia 2006 r., 2006, s. 270, AUW No 2910, format B5, ISBN 8-229-2777-0, cena 30 zł

PRAWO

Leszek BOGUNIA (red.), *Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego*, t. XX, 2006, s. 369, AUW No 2882, format A5, ISBN 83-229-2764-9, cena 35 zł

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.
Siedziba:
50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel.: (071) 375-28-09,
tel./faks: (071) 375-27-35
e-mail: biuro@wuwr.com.pl
Dział Handlowy:
tel.: (071) 375 28 85
e-mail: marketing@wuwr.com.pl
www.wuwr.com.pl

Sport akademicki

O „Sporcie" w Uniwersytecie Wrocławskim inaczej

W ostatnich numerach „Przeglądu Uniwersyteckiego" (nr 9/125 oraz 10/127), ukazały się dwa artykuły, autorstwa pana Waldemara Pasikowskiego – kierownika Samodzielnej Sekcji Obiekty Sportowe – poświęcone sportowi akademickiemu. Każdy z nich przedstawia sytuację w sporcie akademickim w naszej Uczelni w czarnych barwach, by nie powiedzieć rysuje dramatyczną jego kondycję. Czując się odpowiedzialna za ten fragment życia studenckiego, pragnę wyjaśnić, iż sytuacja nie wygląda tak tragicznie, jak to przedstawiono w obu numerach naszego czasopisma. Przeciwnie, jeśli popatrzymy na osiągnięcia AZS Uniwersytetu Wrocławskiego w roku akademickim 2005/2006, kierowanego przez nową prezes, Renatę Kopczyk, studentkę Wydziału Prawa, możemy się pochwalić niezłymi wynikami. I tak w Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej na 30 uczelni wyższych Wrocławia, startujących w Lidze, w klasyfikacji generalnej nasz Uniwersytet zajął bardzo wysokie, bo drugie miejsce, po AWF a przed Politechniką Wrocławską i Akademią Medyczną. Do zajęcia pierwszego miejsca w klasyfikacji generalnej zabrakło AZS UW tylko 14 punktów. Także w klasyfikacji generalnej mężczyzn i kobiet zajęliśmy drugie miejsce. To naprawdę dobry wynik, wiele mówiący o sytuacji w sporcie akademickim w Uniwersytecie, a także o tym, że studenci i władze Uczelni mają świadomość tego, iż sport staje się istotnym elementem stylu życia współczesnego człowieka, że zarażeni bakcylem kultury fizycznej studenci będą w dorosłym życiu kontynuować swoje pasje, wspominając dobre czasy w uczelnianym sporcie. W takich sekcjach jak pływanie (studentki), wspinaczka (studentki), siatkówka (studenci), tenis (studenci), szachy (studentki) zespoły Uniwersytetu okazaly się lepsze od AWF. Warto podkreślić także, iż zdecydowanie dominujemy w nowych dyscyplinach sportowych, jak futsal kobiet, ergometr, streetsbasket, wyprzedzając zdecydowanie AWF. Fakt ten doceniły władze naszego miasta. Pan prezydent Wrocławia, Rafał Dutkiewicz zaprosił prezes KU AZS Renatę Kopczyk do wzięcia udzialu w zorganizowanej międzynarodowej konferencji „Kultura czasu wolnego". Podkreślić trzeba, że zaproszenie zostało skierowane tylko do naszej Uczelni. Wskazał na nią dlatego, iż jako jedni z nielicznych wprowadziliśmy w ostatnim nowe, ciekawe sekcje sportowe, jak wspomniany już futsal, ergometr, streetbasket. Co więcej zajmujemy w nich niekwestionowanie najwyższe miejsca. Jest to ważny element promocji Uniwersytetu, bowiem czasem o wyborze Uczelni (jeśli zostało się przyjętym na kilka z nich) decyduje także atrakcyjność oferty na „po zajęciach".

Na odbywającym się w październiku 2006 r. IV Sejmiku Akademickiej Kultury Fizycznej, zorganizowanym przez ZG AZS w gościnnych progach Akademii Ekonomicznej, nie było nas wśród nagrodzonych i wyróżnionych, ale też nie zamykaliśmy listy zgłoszonych do mistrzostw uczelni wyższych w Polsce. W XXIII mistrzostwach Polski Szkół Wyższych 2004-2006 na sklasyfikowanych 18 uniwersytetów, najlepszym okazał się Poznań, Uniwersytet im. A. Mickiewicza, wyprzedzając o 5,5 punkta Uniwersytet Warszawski. Trzeci w rankingu jest Uniwersytet Łódzki, czwarty Uniwersytet Szczeciński. Nasza Uczelnia zajęła 7 miejsce. Nie jest to zly wynik, chociaż nie ma nas na podium. W niektórych jednak dyscyplinach sportu wyniki są wielce zadowalające. Dla przykładu w klasyfikacji drużynowej badmintona i ergometrze wioślarskim drużyny z UW zajęły 5 miejsce, w karate shotokan –

6, ale już w mistrzostwach szachowych 1 miejsce. Nieźle wypadli zawodnicy grający w tenisa stołowego (4 miejsce), wspinaczce sportowej (2 miejsce), snowbordzie kobiet i mężczyzn, odpowiednio 4 i 6 miejsce. W klasyfikacji generalnej w stosunku do zwycięskiego Uniwersytetu Poznańskiego zabrakło nam jednak 179 punktów. Warto pomyśleć, jak tę sytuację zmienić. Już starożytni wiedzieli, że „najdoskonalej tężyzna fizyczna splata się z potęgą rozumu", a sam Sokrates definiował cnotę jako potęgę umysłu „przenikającą swą moc z tężyzną fizyczną".

Przytoczone przykłady świadczą o tym, że sytuacja w sporcie akademickim w Uniwersytecie Wrocławskim nie jest może zachwycająco dobra, ale przecież nie jest aż tak źle, jak sugeruje Autor dwu przywołanych wcześniej artykułów, chyba że sport akademicki równa się koszykówka. Ta jednak jest jedną z kilkunastu sekcji prowadzonych w Uczelni i żal, że Autor zapomina o innych, dobrze radzących sobie w różnego rodzaju rozgrywkach sportowych. Jak jednak wytłumaczyć, że na wspominanych XXIII Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych 2004-2006 najgorzej wypadliśmy w koszykówce kobiet, zajmując 12 miejsce (na 14 drużyn startujących) oraz koszykówce mężczyzn – 10 miejsce, chociaż najskuteczniejszą zawodniczką kobiet w koszykówce okazała się Magdalena Rybak z UWr. Ona jednak nie mogła wygrać, bo w kosza wygrywa zespół, a tego tak naprawdę nie ma od dawna. Jeśliby tak bylo, to reprezentanci naszej, Uczelni powinni wygrywać, bo sekcja koszykówki – jak sam pisze – byla wyjątkowa, o stabilnej pozycji i znakomitych zawodniczkach. Warto dodać, że mecze odbywały się w maju 2005 r., a więc w okresie, gdy p. Pasikowski kierował tą sekcją. Z nostalgią pisze p. Pasikowski o „złotym wieku" drużyny koszykarek UWr. Szkoda jednak, że to już historia i to dość odległa, bo w latach 90. byliśmy dobrzy w kosza. Wówczas, tylko w jednym sezonie 1993/94 drużyna seniorek grała w najwyższej klasie rozgrywkowej – pierwszej lidze i „był to największy sportowy sukces w historii" UWr. W 1992 roku w akademickich mistrzostwach Polski zespół koszykarek z UW zdobyl zloty medal oraz kilka srebrnych i brązowych w kolejnych latach („PU", nr 9/126/2006, s. 33). O późniejszych sukcesach koszykówki żeńskiej niewiele wiemy. Nawet tak eksponowany, interesujący w zamyśle, bo promujący Uniwersytet Wroclawski, turniej o Puchar JM Rektora w tym roku wypadł marnie, bo drużyna reprezentująca Uniwersytet zajęla 7 miejsce, na 8 drużyn uczestniczących w rozgrywkach. Podobnie było w ubiegłym roku. W XXVI Międzynarodowym Turnieju w Koszykówce Kobiet o Puchar Rektora UWr nasza drużyna zajęła ostatnie miejsce. Na 8 drużyn startujących w zawodach byliśmy na 8 miejscu. To chyba nie był sukces?

Co zatem tak złego dzieje się w koszykówce uniwersyteckiej i dlaczego te wyniki przeczą temu, o czym pisze Autor wspomnianych artykułów? Nie omawiając szczegółowo historii sekcji koszykówki kobiet w naszej uczelni, należy wspomnieć o tym, iż do roku 2002/2003 istniał jeden zespół koszykarek prowadzony przez trenerkę koszykarek UW, p. T. Swędrowską. Wówczas to sekcja studencka regularnie wygrywała akademickie rozgrywki we Wrocławiu. Sytuacja zaczęła się pogarszać, gdy w roku 2003/2004, obok sekcji uniwersyteckiej, Zarząd KU AZS poprzedniej kadencji wystawił – niezależnie od sekcji kierowanej przez p. Swędrowską z Centrum – drugą drużynę koszykarek. To był wydaje się początek końca. Otóż powstały w naszej Uczelni dwie sekcje koszykówki, obie w strukturach AZS, chociaż ich charakter i funkcje byly różne:

- sekcja występująca od 2002/2003 roku w rozgrywkach PZKosz, której kierownikiem był pan W. Pasikowski. Sekcję tworzyly zawodniczki zarejestrowane w PZKosz; studentki, licealistki i inne,

- sekcja studencka, której trenerką była p. Teresa Swędrowska, pracownik Uniwersyteckiego Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu, znana koszykarka wrocławska, reprezentujaca barwy Polski w rozgrywkach międzynarodowych. Tworzyły ją wyłącznie studentki UW grające w barwach AZS UW w lidze państwowej, zawodniczki Ślęży, MOS oraz studentki uprawiające koszykówkę nieprofesjonalnie.

Rozbicie drużyny koszykarek żeńskich na dwie sekcje sprawiło, że zajęły one w rozgrywkach Dolnośląskiej Ligi 4 i 5 miejsce. A mogło być lepiej, gdyby zawodniczki nie zaczęły między sobą rywalizować. W celu uniknięcia nieporozumień Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu, na wniosek AZS, w roku 2004/2005 zrezygnowało z prowadzenia sekcji koszykówki żeńskiej. Wówczas to sekcja AZS kierowana przez p. W. Pasikowskiego po raz pierwszy w historii nie wystartowała w rozgrywkach Ligii Międzyuczelnianej. W roku następnym w Dolnośląskiej Lidze Uczelnianej zajęła 5-te miejsce. W roku akademickim 2005/2006 sekcja przestała istnieć. Pan Pasikowski zawiesił swą działalność w sekcji koszykówki kobiet, przekazując 24 kwietnia 2006 roku odpowiednie pismo do Prezesa Klubu Środowiskowego AZS – prof. dr. hab. B. Fiedora.

Czy znaczy to, że sekcji koszykówki kobiet UW nie będzie? Na szczęście wszystko powolutku wraca do normy i sekcję koszykarek kobiet w Uniwersytecie odbudujemy, by jak dawniej cieszyła nas gracja, z jaka dziewczęta Uniwersytetu występowały w rozgrywkach w Dolnośląskiej Akademickiej Lidze Międzyuczelnianej, Lidze Krajowej i na innych parkietach, by dobra tradycja koszykówki dolnośląskiej wróciła na uczelnię, by w rozgrywkach o Puchar JM Rektora w następnym roku Uniwersytet miał własną reprezentację.

Szanując dorobek i zaangażowanie poprzedniego zarządu KU AZS w promocję sportu uniwersyteckiego, chcę jednak podkreślić raz jeszcze, że sport w naszej Uczelni to nie tylko koszykówka, że „czarny" piar, jaki został naszkicowany w numerach 9 i 10 „Przeglądu Uniwersyteckiego" jest nie tylko krzywdzący dla młodego Zarządu KU AZS, wybranego przecież w legalnych, demokratycznych wyborach (skorzystałam z zaproszenia na wybory), ale i niesprawiedliwy w świetle tego, co wcześniej napisałam, a czasami balamutny, by nie powiedzieć mijający się z prawdą, jak w artykule z września 2006 r. I tak I liga kobiet w sezonie 2005/2006 była rozgrywana w regionach. Po rozgrywkach regionalnych z okręgu wrocławskiego i poznańskiego awansowały do dalszych rozgrywek tylko 4 drużyny. Drużyna AZS, kierowana przez p. W. Pasikowskiego, zajęła 6 miejsce (i tak naprawdę wypadła z rozgrywek regionalnych). Warto nadmienić, iż w rozgrywkach w sezonie wcześniejszym, w 2004/2005, AZS UWr zajął 4 miejsce. Wymieniona w artykule Agnieszka Kret, 19-letnia reprezentantka Polski juniorek, nie jest królem strzelców I ligi. W rozgrywkach regionalnych zajęła 3 miejsce. Rodzi się też pytanie, dlaczego zawodniczki UW w rozgrywkach XXVII Międzynarodowego Turnieju Koszykówki Kobiet o Puchar JM Rektora zajęły przedostatnie 7 miejsce? Dlaczego graly tylko 3 studentki z naszej Uczelni? Nie było więcej chętnych? P. Pasikowski pisze, że Uniwersytet na transferze zawodniczek z rozwiązanej seksji stracił 95 000 zł. Tymczasem z otrzymanych informacji z Wydziału Gier i Dyscyplin PZKosz na temat transferu koszykarek sekcji kierowanej przez p. W. Pasikowskiego (bo innej od roku akademickiego 2004/2005 nie było) do innych klubów wynika, iż po rozwiązaniu Klubu Koszykówki kobiet Klubowi Uczelnianemu AZS nie należy się ekwiwalent pieniężny, a jeśli tak, to za przejście z I ligi do innej drużyny I ligi należy się ekwiwalent 10 tyś zł. Jeśli już mowa o pieniądzach straconych przez nierozważny, „nie mający nic wspólnego z profesjonalizmem" Zarząd KU AZS obecnej kadencji, to

pragnę wyjaśnić, iż pismem z dnia 24 kwietnia 2006 r. p. Pasikowski przekazał do Klubu Środowiskowego AZS Wroclaw licencje zawodniczek sekcji koszykówki, rozwiązując sekcję. Rozwiązanie klubu z kolei rodzi sytuację, w której ekwiwalent za zawodniczki nie należy się KU AZS UWr.

Oczywiste jest dla mnie to, że na niezłe przecież wyniki w XXIII Mistrzostwach Polskich Szkól Wyższych 2004-2006 oraz bardzo dobre w Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej składa się praca poprzedniego Zarządu, ale także iż to sukces obecnego Zarządu. Wierzę także, iż współpracując, odbudujemy sekcję koszykówki kobiet Uniwersytetu Wrocławskiego, że będzie zdobywala puchary dla naszej uczelni. By jednak nasze studentki reprezentowały bardzo wysoki poziom i mogły startować w lidze krajowej czy Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych, a nawet reprezentować barwy Polski w rozgrywkach międzynarodowych, trzeba wyciszyć emocje oraz podjąć strategiczną decyzję, jakiego sportu chcemy w uczelni: zawodowego i wysoce profesjonalnego czy nieprofesjonalnego, co nie znaczy nijakiego, nie ambitnego, nie zaangażowanego w promocję swej Alma Mater. Na wspomnianym już forum dyskusyjnym XXIII Mistrzostw Polskich Szkół Wyższych 2004-2006 wiele na ten temat dyskutowano. Ja tam byłam.

I na koniec nie mogę zgodzić się z krzywdząca opinią o „decydentach z AZS-u" obecnej kadencji, którzy „mają mało wspólnego z profesjonalizmem" i „brakiem zdrowego rozsądku", który nakazywałby odzyskanie choć części poniesionych kosztów wyszkolenia („PU", nr 9/126/2006 r.). Współpracuję z owymi „decydentami" niemal od chwili objęcia stanowiska Prorektora ds. Studenckich, widzę problemy, z jakimi się borykają, wolę współpracy z władzami uczelni, dobre relacje z Uniwersyteckim Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu, a także i to, że sportu akademickiego nie identyfikują z koszykówką. Są otwarci na współpracę z każdym, komu leży na sercu to, co robi.

Teresa Łoś-Nowak
Prorektor ds. Studenckich

Stanowisko Zarządu KU AZS Uniwersytet w sprawie artykułu opublikowanego przez Pana Waldemara Pasikowskiego w 9 numerze „Przeglądu Uniwersyteckiego"

W kolejnym już numerze „Przeglądu Uniwersyteckiego" ukazał się artykuł kolegi Waldemara Pasikowskiego stawiającego w złym świetle Zarządu Klubu Uczelnianego AZS Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest to dla nas tym bardziej przykre, że do października 2005 r. Kolega Pasikowski pełnił funkcję Wiceprezesa Klubu (w wyborach nie kandydował) i za ten klub powinien się czuć odpowiedzialny tak, jak to robił, gdy prezesem byl prof. J. Ziółkowski. We wspomnianym artykule kolega Pasikowski zarzuca nam, iż:

- „sekcja ligowa" koszykarek nie istnieje, gdyż „działacze AZS nie mieli pomysłu na dalsze funkcjonowanie ani ochoty na finansowanie działalności, choć do kwietnia trenowało 20 koszykarek",
- ulegamy siłom zewnętrznym (w domyśle AZS Środowisko) zainteresowanym w rozwiązaniu sekcji „ikony" uniwersyteckiego sportu,
- brak profesjonalizmu, zdrowego rozsądku, który „nakazywałby odzyskanie choć części poniesionych kosztów wyszkolenia (szczególnie środków zainwestowanych przez Uniwersytet)",
- wykorzystujemy Rektora, sięgając po kolejne dotacje, rezygnując z wyegzekwowania kwoty za wyszkolenie, które się ewidentnie należą".

Niżej podpisanemu, współtwórcy tej wyjątkowej sekcji, którą kierowal od pierwszego meczu w 1977 r. do ostatniego w kwietniu 2006 r., tj. Panu W. Pasikowskiemu, a przede wszystkim JM Rektorowi Prof. dr. hab. Leszkowi Pacholskiemu i Wysokiemu Senatowi pragniemy wyjaśnić, iż:

- Zarząd KU AZS nie odwoływał nigdy z funkcji kierownika zespołu koszykówki kobiet kolegi Pasikowskiego, ponadto upoważnił Go do występowania o środki finansowe oraz rozliczanie ich we wszystkich instytucjach (Uniwersytet, Klub Środowiskowy AZS). Kolega Pasikowski korzystał z tego statusu do kwietnia (składając odpowiedni preliminarz finansowy do Dzialu Mlodzieżowego na cały rok 2006), kiedy to bez konsultacji z Zarządem postanowił zakończyć działalność sekcji, a karty sztywne zawodniczek przekazał Klubowi Środowiskowemu AZS.
- Klub Środowiskowy AZS poinformowal o tym fakcie Zarząd, nadmieniając, że w ostatnich latach nie podejmował żadnych decyzji merytorycznych ani finansowych dotyczących sekcji koszykówki kobiet.
- Klub Środowiskowy AZS wyjaśnił (a Pan Pasikowski powinien to wiedzieć) co następuje z uwagi na fakt, iż z formalnego punktu widzenia kluby uczestniczące w rywalizacji sportowej muszą być zgłoszone przez podmiot posiadający osobowość prawną, a ponieważ KU AZS Uniwersytet osobą prawną nie jest, więc korzystal z osobowości prawnej Klubu Środowiskowego AZS (podobnie jak do momentu rejestracji AZS KK Jelenia Góra) (pismo do Prezes KU AZS z 5 05 2006 r.)

W tej sytuacji Zarząd postanowił zapoznać ze sprawą władze Uniwersytetu Wrocławskiego, kierując pismo na ręce Prorektor prof. Teresy Łoś-Nowak. W międzyczasie KU AZS otrzymal ofertę od jednego z wrocławskich klubów koszykówki nawiązania współpracy. W zamian za udostępnienie nieodpłatnie obiektu oraz pokrycie kosztów transportu na mecze oferenci chcieli podpisać porozumienie o współpracy i występować w lidze państwowej jako AZS Uniwersytet.
Pani Prorektor zorganizowała spotkanie z udzialem Prezesa KU AZS Renatą Kopczyk oraz Adamem Roczkiem, czlonkiem Zarządu KU oraz Wiceprezesem Klubu Środowiskowego AZS. Pani Prorektor poinformowała obecnych, że po sprawdzeniu zasad finansowania sekcji w 2005 r. oraz konsultacji z Kolegium Rektorów podejmie decyzję, w jakiej wysokości i na jakich zasadach Uniwersytet będzie mógł finansować sekcję w 2006 r. Ostatecznie Pani Prorektor poinformowała nas, że ze względu na bardzo wysokie koszty ponoszone przez Uniwersytet Wrocławski w 2005 r. władze uczelni nie są zainteresowane finansowaniem udziału drużyny w rozgrywkach państwowych. Te same powody uniemożliwiają współpracę z innymi podmiotami zajmującymi się profesjonalnie koszykówką. Ustosunkowując się do dalszych zarzutów kolegi Pasikowskiego, wyjaśniamy:

- gdy chodzi o zarzut niegospodarności związany ze statusem zawodniczek i możliwością uzyskania pieniędzy za ich przejście do innych klubów pragniemy zauważyć, iż Pan Pasikowski jako wieloletni i aktualny (w owym czasie) kierownik sekcji nie zaproponowal Zarządowi żadnych rozwiązań ani współpracy z Zarządem, na którą to współpracę liczyliśmy;
- biorąc pod uwagę fakt, że zawodniczki reprezentowały barwy AZS Uniwersytetu przez wiele lat na zasadach amatorskich, a Klub nie prowadzi żadnego szkolenia profesjonalnego w koszykówce kobiet, postanowiono umożliwić zawodniczkom dalszy rozwój sportowy w wybranych przez nie klubach na zasadzie wol-

nej ręki. Takie zachowanie Zarządowi Klubu wydawalo się fair play w stosunku do zawodniczek;

- uzyskanie ekwiwalentu było mało realne i wątpliwe prawnie;
- kwoty, jakie KU AZS otrzymuje od wladz uczelni, jak wynika z zestawienia budżetu Prorektor ds. Studenckich, zatwierdzonego przez Panią Prorektor oraz Uczelniany Samorząd Studentów na rok akademicki 2005/2006 wynosi 17 000 zł (taka sama kwota została przyznana KU AZS w ubiegłym roku akademickim);
- w kontekście kwot, jakie otrzymuje KU AZS Uniwersytetu Wrocławskiego na działalność w sporcie powszechnym, a także uzyskiwanych wyników sportowych, np. zajęcie drugiego miejsca w Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej w roku 2005/2006 w klasyfikacji generalnej Uczelni Wyższych Dolnego Śląska, „ikona" uniwersyteckiego sportu wyglądała na bardzo pobladlą;
- boli nas także fakt, że tak długo, jak Kolega Pasikowski był kierownikiem sekcji koszykówki kobiet, nie było problemu z wygospodarowaniem kilkunastu godzin tygodniowo na treningi seniorek i juniorek (z udziałem prawdopodobnie kilku studentek UWr). Odkąd kolega Pasikowski zrezygnował z działalności, okazuje się, że użytkowanie obiektu sportowego też jest kosztem. Do kwietnia 2006 r. nie było;
- kilka dni po ubiegłorocznych wyborach Klub Uczelniany AZS został wyproszony (a w zasadzie wyrzucony) z zajmowanych dotychczas pomieszczeń biurowych przy ul. Przesmyckiego. Odkręcono z drzwi tabliczkę i poproszono nas o odbiór spakowanych dokumentów. Przypuszczam, że członkowie Zarządu KU AZS w poprzedniej kadencji nawet nie wiedzieli, że spotykają się w pomieszczeniach Obiektów Sportowych UWr a nie KU AZS. Dokonując teraz jakichkolwiek czynności biurowych, musimy liczyć na przychylność władz wydziałów lub innych instytucji;
- rozumiemy, że sale wykorzystywane na potrzeby KU AZS (głównie ligi studenckie) muszą by opłacane. Problemem dla nas był jednak fakt, iż ustalając preliminarz na rok akademicki 2005/2006 takiej kwoty nie uwzględniliśmy, a studenci chcieli korzystać z pomieszczeń przy ul. Przesmyckiego, więc tygodniami trwały wyjaśnienia, kto i na jakich warunkach za obiekt ma zapłacić. Ostatecznie i tę trudność udało się nam pokonać, dzięki życzliwości Pani Kanclerz i Pani Prorektor Teresy Łoś-Nowak.

Kończąc, zwracamy się do kierownika Obiektów Sportowych przy ul. Przesmyckiego, by nie utrudnial nam pracy, na którą bardzo liczymy.

Zarząd KU AZS

ZAPROSZENIA

PROGRAM
INTERDYSCYPLINARNEGO SEMINARIUM
STUDIUM GENERALE
NA
UNIWERSYTECIE WROCŁAWSKIM
NA GRUDZIEŃ 2006 R. I STYCZEŃ 2007 R.
(WTORKI W GODZINACH 17.15-19.15,
SALA IM. J. CZEKANOWSKIEGO
W COLLEGIUM ANTHROPOLOGICUM
PRZY UL. KUŹNICZEJ 35, PARTER)
http://www.uni.wroc.pl/studiumgenerale/SEMI.HTM
e-mail: studium.generale@uni.wroc.pl

5.12.2006 r.

Dr hab. Anna GRANAT-JANKI
Wrocławskie intermundia; twórczość kompozytorów wrocławskich w latach 1945-2000
1. Co muzyka polska zawdzięcza kompozytorom wroclawskim?
2. Jakie są specyficzne cechy tej twórczości?
3. Czy istnieje wrocławska szkoła kompozytorska?

Prof. dr hab. Grażyna Pstrokońska-Nawratil – wprowadzenie do dyskusji

12.12.2006 r.

Prof. dr hab. Jan WRABEC
Klasztor na rozdrożu
1. Po co klasztor?
2. Jaki powinien mieć kształt?
3. Bliżej ziemi czy Nieba?

Ks. prof. Tadeusz Fitych – wprowadzenie do dyskusji

19.12.2006 r.

prof. dr hab. Jerzy PIEKALSKI
Miejskie fortyfikacje Wrocławia i zamek lewobrzeżny w XIII-XIV wieku
1. Jakie były relacje zamku i miasta w XIII wieku?
2. Co wiadomo o roli zamku w umocnieniach miejskich późnego średniowiecza?
3. Jakie były przyczyny i następstwa zmiany umocnień miejskich w XV-XVI wieku?

Prof. dr hab. Henryk Dziurla – wprowadzenie do dyskusji

9.01.2007 r.

Prof. dr hab. Jerzy KOWALSKI-GLIKMAN
Mit Teorii Wszystkiego
1. Czym jest fizyka współczesna? Miejsce fizyki w pejzażu intelektualnym XXI wieku
2. Co to znaczy wiedzieć wszystko (w fizyce)?
3. Teoria Wszystkiego – mit czy demitologizacja?

Prof. dr hab. Jan Sobczyk – wprowadzenie do dyskusji

16.01.2007 r.

Prof. dr hab. Janina GAJDA-KRYNICKA
Współczesne spory o filozofię platońską
1. Filozofia platońska: nauka ścisła czy postawa duchowa?
2. Miejsce nauki o ideałach w filozofii platońskiej
3. Platońska krytyka pisma i jej wymiar współczesny

Dr Artur Pacewicz – wprowadzenie do dyskusji

23.01.2007 r.

Prof. dr hab. Adam CHMIELEWSKI
Antropologia polityczna
1. Filozofia a polityka
2. Człowiek – podmiot czy przedmiot antropologii politycznej?
3. Człowiek w systemie

Prof. dr hab. Janina Gajda-Krynicka – wprowadzenie do dyskusji

prof. dr hab. Adam Jezierski

Odeszli na zawsze

W roku akademickim 2005/2006 odeszli od nas na zawsze

Pracownicy Uniwersytetu Wrocławskiego

† prof. dr hab. Anna Sadowska
† prof. dr hab. Józef Kosiński
† doc. dr Aleksander Patrzalek
† dr hab. Helena Leonhard-Migaczowa
† Anna Drozd z domu Pietruńko
† prof. dr hab. Jan Mozrzymas
† prof. dr hab. Teresa Wiszniowska
† mgr Aleksandra Gałeczka
† mgr Jan Kmiciewicz
† dr hab. Monika Moszner
† ks. prof. dr hab. Jan Choroszy
† dr Jakub Kostowski
† mgr Teresa Zarych
† prof. dr hab. Tadeusz Pytlik
† dr Bogusław Ponikowski
† prof. dr hab. Edward Szymoszek

Byli pracownicy Uniwersytetu Wrocławskiego

† prof. dr Andrzej Litwornia

Pracownicy emerytowani Uniwersytetu Wrocławskiego

† prof. dr hab. Józef Andrzej Gierowski
† doc. dr hab. Zofia z Niklewskich Gumińska
† Bożena Grzesiak
† dr Jadwiga Pawłowska
† prof. dr hab. Józef Buczek
† mgr Michalina Mizerska-Kruk
† mgr Marianna Gracz-Nalepka
† mgr Ksenia Klosza
† mgr Józef Prądzyński
† Waclawa Drabik
† Stanisława Gąszczak
† Tadeusz Kusiak
† Zdzisław Krymski
† Aleksandra Nikitienko
† Janusz Rewers
† Stefania Szymanowicz
† Zofia Szymańska
† Eryk Urbański
† Jan Wilgucki

Wspomnienie

Profesor Ryszard Stanisław Męclewski (1926-1999)

Krótko przed listopadowymi dniami Wszystkich Świętych i Święta Zmarlych przypadło 80-lecie urodzin przedwcześnie zmarłego ś.p. Profesora Ryszarda Męclewskiego – fizyka wybitnie zasłużonego dla Wrocławskiej Szkoły Fizyki Powierzchni oraz Uniwersytetu Wrocławskiego.

Urodzony w 1926 r. w Łazach na Śląsku, studia fizyczne odbył na Uniwersytecie i Politechnice we Wroclawiu w latach 1947-1952. Był jednym z ówczesnych młodych entuzjastów, najzdolniejszych uczniów pionierów fizyki doświadczalnej w wyłaniającym się z ruin polskim Wrocławiu – ś.p. Profesorów Stanislawa Lorii, Jana Nikliborca i Jana Wesołowskiego. Należał do pokolenia równie wybitnych koleżanek i kolegów – późniejszych profesorów z Wrocławia, którzy uruchamiali lub zasilili też inne uczelnie w Polsce.

Pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął jeszcze przed swym magisterium – jako p.o. asystenta. Po studiach łączył pracę naukową i obowiązki asystenta z rozwijaniem nowej techniki badań emisji elektronów w silnym polu elektrycznym i bardzo wysokiej próżni. Badania emisji polowej niklu uwieńczył doktoratem n.fiz. w 1962 r., a wyniki były znaczące i zauważone na świecie. Habilitował się w 1971 r. na podstawie badań dyfuzji potasu na wolframie. Dzięki wynikom badań zjawisk na powierzchni metali prowadzonych przez Niego i innych kolegów z katedry prof. Nikliborca, był jednym z doktorów i profesorów, którzy przez wiele lat współpracowali ze znanymi zagranicznymi oraz krajowymi ośrodkami badań zjawisk powierzchniowych, m. in. Uniwersytetem Lipskim, National Bureau of Standards w Waszyngtonie i Rutgers University of New Jersey, a krócej – z Uniwersytetem Aix-Marseille oraz Instytutem Krystalografii Akademii Nauk w Moskwie. Był członkiem Steering Committee of International Field Emission Society, wiceprzewodniczącym Wrocławskiego Oddziału PTF oraz rad redakcyjnych czasopism naukowych. W kraju utrzymywał ścisłe więzi współpracy naukowej z fizykami i fizykochemikami z PAN w Warszawie i Krakowie, Uniwersytetu Łódzkiego, UMCS i Opolskiego.

W swym pracowitym życiu profesora – naukowca i wykładowcy – wypromował ponad stu magistrów fizyki. Brał czynny udział w dziesiątkach konferencji naukowych za granicą i w kraju, opublikował około 80 prac naukowych. Jego aktywność naukowa i organizacyjna sprzyjała rozwojowi tematyki uprawianej przez dość liczną grupę uczniów i „wnuków" naukowych prof. Jana Nikliborca.

Był życzliwym dla studentów wykładowcą, prodziekanem, dbającym o rozwój naukowy swych magistrantów i asystentów wychowawcą i przełożonym, dzięki Jego promocji mogli podnosić kwalifikacje na stażach naukowych za granicą. Spośród 13 wypromowanych przez Profesora Męclewskiego doktorów czterech uzyskało już habilitacje i profesury, a trzech kieruje zakładami naukowymi na wyższych uczelniach. W tej sztafecie pokoleń, ich z kolei uczniowie odbyli lub odbywają dłuższe staże naukowe w znanych laboratoriach niemieckich i amerykańskich. Profesor kierował badaniami w dwóch zakładach naszego Uniwersytetu.

16 października uczniowie i współpracownicy Profesora wzięli udział we mszy św. w Jego intencji, aby w skupieniu i modlitwie uczcić pamięć swego Nauczyciela; spotkali się też z jego małżonką – panią Teresą Męclewską.

uczniowie i współpracownicy

Prof. Ryszard S. Męclewski